Ετήσια Οικονομική Έκθεση
της χρήσης 2016
(1η Ιανουαρίου 2016 – 31η Δεκεμβρίου 2016)

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ 13165/06/Β/86/14
Έδρα: Ερυθρού Σταυρού 4 & Λεωφ. Κηφισίας, 151 23, Μαρούσι Αττικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου 5
Β. Έκθεση Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών 6
Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....8
Δ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 40
1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική).....41
2. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική) 42
3. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική).....43
4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική).....45
5. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο 46
6. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων 47
6.1 Δήλωση Συμμόρφωσης 47
6.2 Βάση Επιμέτρησης.....47
6.3 Νόμισμα Παρουσίασης 47
6.4 Χρήση Εκτιμήσεων 47
6.5 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις 48
6.6 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 48
6.6.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση 48
7. Βασικές Λογιστικές Πολιτικές 53
7.1 Ενοποίηση 53
7.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος.....54
7.3 Ενσώματα πάγια 54
7.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού 55
7.5 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 56
7.6 Χρηματοοικονομικά μέσα.....56
7.7 Αποθέματα.....58
7.8 Εμπορικές απαιτήσεις.....58
7.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων 58
7.10 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση .59
7.11 Μετοχικό κεφάλαιο 59
7.12 Δάνεια 59
7.13 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 59
7.14 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος.....59
7.15 Παροχές στο προσωπικό.....60
7.16 Προβλέψεις.....61
7.17 Κρατικές επιχορηγήσεις 61
7.18 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων.....62
7.19 Χρηματοοικονομικά εργαλεία 62

7.20 Μισθώσεις....62
7.21 Κέρδη ανά Μετοχή....63
8. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης....63
9. Δομή του Ομίλου και μέθοδος ενοποίησης εταιρειών....69
10. Πληροφόρηση κατά τομέα....69
11. Επεξηγηματικές σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων....71
11.1 Ενσώματα πάγια....71
11.2 Υπεραξία....73
11.2.1 Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και αύλων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις....73
11.2.2 Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις....74
11.2.3 Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης....74
11.3 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού....76
11.4 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις....77
11.5 Επενδύσεις σε ακίνητα....77
11.6 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού....78
11.7 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις....78
11.8 Αποθέματα....79
11.9 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις....80
11.10 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού....81
11.11 Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο....81
11.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα....81
11.13 Μετοχικό κεφάλαιο....82
11.14 Λοιπά Αποθεματικά....82
11.15 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία....82
11.16 Επιχορηγήσεις....86
11.17 Δανειακές υποχρεώσεις....86
11.18 Προβλέψεις....88
11.19 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις....89
11.20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις....89
11.21 Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι....90
11.22 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις....90
11.23 Πωλήσεις....90
11.24 Παροχές σε εργαζομένους....90
11.25 Έξοδα ανά λειτουργία....91
11.26 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης....91
11.27 Χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα....92
11.28 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα....92
11.29 Φόρος εισοδήματος....92
11.30 Κέρδη ανά μετοχή....94

11.31 Δεσμεύσεις....94
11.32 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις....95
11.33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη....96
11.34 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων....98
12. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων....98
13. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης....106
Ε. Στοιχεία και Πληροφορίες....107
Ζ. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης....108

Α. Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου
(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ.2 ΤΟΥ Ν.3556/2007)

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι Εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας:

1. Αθανάσιος Παπανικολάου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Γεώργιος Πολίτης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και
3. Ανδρέας Καρταπάνης, Διευθύνων Σύμβουλος,

Οι κάτωθι υπογράφοντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΥΓΕΙΑ Α.Ε. δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ΥΓΕΙΑ Α.Ε. για τη χρήση 1/1/2016-31/12/2016, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, τα ίδια κεφάλαια και τα κέρδη ή ζημίες χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο και

(β) η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή, την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση του ΥΓΕΙΑ Α.Ε., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μαρούσι, 3 Απριλίου 2017

Οι βεβαιούντες,

Αθανάσιος Παπανικολάου	Ανδρέας Καρταπάνης	Γεώργιος Πολίτης
Πρόεδρος του Δ.Σ.	Διευθύνων Σύμβουλος	Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Β. Έκθεση Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας **ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – "ΥΓΕΙΑ" ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας **ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – "ΥΓΕΙΑ" ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – "ΥΓΕΙΑ" ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στην επεξηγηματική σημείωση 12.3 των συνημμένων ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνουν το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό € 155,1 εκ. και € 65,5 εκ. αντίστοιχα. Όπως αναφέρεται στην επεξηγηματική σημείωση 11.17 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος και η Εταιρεία βρίσκονται σε συζητήσεις με τις πιστώτριες τράπεζες με σκοπό την αναδιοργάνωση υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων ποσού € 132,7 εκ. και €90,9 εκ. αντίστοιχα. Η αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων αποτελεί βασική προϋπόθεση της επάρκειας του κεφαλαίου κίνησης του Ομίλου και της Εταιρείας.

Οι παραπάνω συνθήκες υποδηλώνουν την ύπαρξη αβεβαιότητας σχετικής με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Επίσης, όπως αναφέρεται στην σημείωση 12.3, η Διοίκηση του Ομίλου έχει προβεί στον σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων τους, προϋπόθεση η οποία έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ – "ΥΓΕΙΑ" ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 3 Απριλίου 2017

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Δήμητρα Παγώνη	Δημήτρης Δουβρής
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 30821	Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 33921

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
του «Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε»
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1/1/2016 ΕΩΣ 31/12/2016

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43α παράγραφος 3, άρθρο 107 παράγραφος 3 και άρθρο 136 παράγραφος 2, με τις διατάξεις του νόμου 3556/2007 άρθρο 4 παράγραφοι 2(γ), 6, 7 και 8, καθώς και την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11.10.2007 άρθρο 2 και του Καταστατικού της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη εταιρική χρήση από 1/1/2016 έως 31/12/2016 την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται χρηματοοικονομικές πληροφορίες του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση του 2016, σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην περίοδο και η επίδρασή τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που η Εταιρεία ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά την οικονομική χρήση του 2017 και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίσθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

(Α) ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

1. Επισκόπηση Δραστηριοτήτων για τη χρήση 1/1-31/12/2016

Στην παρούσα οικονομική συγκυρία με τη συνεχιζόμενη ύφεση και την έντονη ενδογενή αβεβαιότητα να παραμένει η μεγαλύτερη απειλή για την εκκίνηση της προσδοκώμενης ανάκαμψης και ανάπτυξης, ο Όμιλος Υγεία ανταποκρινόμενος στις προκλήσεις συνεχίζει να καταγράφει αξιοσημείωτη λειτουργική κερδοφορία επιβεβαιώνοντας την επιτυχή διαχείριση των στρατηγικών επιλογών της Διοίκησης.

Σύμφωνα με την πρόσφατη κλαδική μελέτη της ICAP (Ιούλιος 2016, σελ. 135) για τις ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας μεταξύ 24 εταιρειών του κλάδου, η μητρική εταιρεία «ΥΓΕΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΕ» κατέλαβε για δεύτερη συνεχή χρονιά την 1η θέση βάσει κερδών EBITDA (κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων) και την 1η θέση βάσει Ιδίων Κεφαλαίων επιβραβεύοντας με αυτό τον τρόπο τις στοχευμένες διαχρονικά επιλογές της Διοίκησης και τη σταθερή προσήλωση για τη συνεχή βελτίωση των οικονομικών μεγεθών.

Ο Όμιλος Υγεία και το 2016 έδωσε προτεραιότητα στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας και τη συνεχή βελτίωση της χρηματοοικονομικής διάρθρωσης, σε συνδυασμό με τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του με έμφαση στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών.

Ανασταλτικός παράγοντας της περαιτέρω εξέλιξης της οικονομικής δραστηριότητας του Ομίλου αποτελούν τα προβλήματα ρευστότητας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής «ΕΟΠΥΥ») και η συνεχιζόμενη καθυστέρηση εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών του. Επιπλέον, η μονομερής από πλευράς Δημοσίου παράταση ισχύος της εφαρμογής εκπτώσεων και του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (rebate και claw-back αντίστοιχα) του άρθρου 100 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ 167Α/2013) μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2018 έχει επιδεινώσει τις προσδοκίες του Ομίλου στο σκέλος της συνεργασίας με τον ΕΟΠΥΥ. Πρόσθετη αρνητική επίπτωση στην αγορά των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας έχει επέλθει από την αύξηση του ΦΠΑ στο 24% στις παρεχόμενες υπηρεσίες δευτεροβάθμιας περίθαλψης, καθώς επίσης και από την αλλαγή του ισχύοντος συντελεστή φορολόγησης των εταιρικών κερδών από 26% σε 29%.

Τα ανωτέρω αναφερόμενα κλαδικά προβλήματα σε συνδυασμό με το ευρύτερο επιχειρηματικό και κοινωνικό τοπίο όπου παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις στη χάραξη μακροχρόνιου στρατηγικού σχεδιασμού για την εξασφάλιση μιας μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης με κοινωνική ευημερία και όφελος, έχουν οδηγήσει σε έντονη αβεβαιότητα για την πιθανή βελτίωση του εγχώριου οικονομικού κλίματος και εκ νέου κινητοποίησης της επιχειρηματικότητας.

Βασικοί άξονες στρατηγικής του Ομίλου Υγεία για το επόμενο διάστημα αποτελούν: 1) η ενίσχυση του κυρίαρχου ρόλου του Ομίλου στην Ελλάδα παρέχοντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας, 2) η διατήρηση επαρκούς ρευστότητας διευρύνοντας εμπορικές συνεργασίες και εκμεταλλευόμενος το συγκριτικό πλεονέκτημα που κατέχει στον κλάδο, 3) η συνεχής αύξηση της λειτουργικής αποδοτικότητας των επιχειρηματικών δράσεων των εταιρειών του Ομίλου σε συνδυασμό με τα κοστολογικά πλεονεκτήματα τα οποία πηγάζουν από τη μεγιστοποίηση των συνεργιών εντός του Ομίλου ΥΓΕΙΑ και 4) η εκμετάλλευση επενδυτικών ευκαιριών που ενδέχεται να προκύψουν.

Η απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών στα ενοποιημένα και εταιρικά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνουν την επίδραση από την εφαρμογή των μηχανισμών επιστροφής Rebate και Claw-back του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013 στα αντίστοιχα κονδύλια, είναι η ακόλουθη :

Κύκλος Εργασιών: Σε ενοποιημένο επίπεδο ο κύκλος εργασιών του 2016, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ανήλθε σε 227,7 εκ. Ευρώ περίπου σημειώνοντας αύξηση 3,4%, έναντι 220,3εκ. Ευρώ το 2015. Ο κύκλος εργασιών στην Εταιρεία ανήλθε σε 126,0 εκ. Ευρώ έναντι 124,4 εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Μικτά Κέρδη: Τα ενοποιημένα μικτά κέρδη, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, αυξήθηκαν κατά 39,8% στα 36,1 εκ. Ευρώ έναντι 25,9 εκ. Ευρώ το 2015. Αντίστοιχα, στην Εταιρεία τα μικτά κέρδη διαμορφώθηκαν στα 22,8 εκ. Ευρώ έναντι 17,2 εκ. το προηγούμενο έτος.

Κέρδη (ζημίες) προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) : Τα ενοποιημένα κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA), από συνεχιζόμενες δραστηριότητες παρουσίασαν σημαντική βελτίωση της τάξεως του 45,5% και ανήλθαν στα 32 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 22 εκ. Ευρώ το 2015. Το ενοποιημένο περιθώριο των κερδών προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA margin) διαμορφώθηκε στο 14% έναντι 10% το 2015.

Το EBITDA στην Εταιρεία ανήλθε το 2016 σε 25,3 εκ. Ευρώ, έναντι 20,8 εκ. το 2015 παρουσιάζοντας σημαντική αύξηση της τάξεως του 21,7% ενώ το περιθώριο EBITDA ως ποσοστό των πωλήσεων διαμορφώθηκε στο 20,1% έναντι 16,7% το 2015.

Κέρδη (ζημίες) προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT): Τα ενοποιημένα λειτουργικά αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT), από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, παρουσίασαν σημαντική βελτίωση και ανήλθαν σε κέρδη ύψους 13,5 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 2,5 εκ. Ευρώ το 2015. Τα αντίστοιχα κέρδη προ τόκων, φόρων και επενδυτικών αποτελεσμάτων του ΥΓΕΙΑ ανήλθαν σε 16 εκ. Ευρώ, έναντι κερδών 11,5 εκ. Ευρώ το 2015.

Κέρδη (ζημιές) προ φόρων (EBT): Οι ενοποιημένες ζημιές προ φόρων του Ομίλου, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ανήλθαν, στα -1,4 εκ. Ευρώ έναντι ζημιών -29,9 εκ. Ευρώ το 2015. Αντίστοιχα, στην Εταιρεία οι ζημιές, λόγω της απομείωσης των συμμετοχών σε θυγατρικές, ανήλθαν στα -5,3 εκ. Ευρώ έναντι ζημιών -46 εκ. Ευρώ το 2015.

Καθαρά Κέρδη (ζημιές) μετά από Φόρους & Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές: Τα καθαρά αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη 0,8 εκ. Ευρώ έναντι ζημιών -26,6 εκ. Ευρώ το 2015. Οι ζημιές μετά από φόρους της Εταιρείας ανήλθαν στα -3,8 εκ. Ευρώ, έναντι ζημιών -44,4 εκ. Ευρώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι.

Ενσώματα Πάγια: Τα ενσώματα πάγια του Ομίλου την 31/12/2016 ανέρχονταν σε 173,9 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούν στο 40,5% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου, έναντι αυτών της προηγούμενης χρήσης που ήταν 183,9 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούσαν στο 41,5% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου. Τα ενσώματα πάγια της Εταιρείας την 31/12/2016 ανέρχονταν σε 72,1 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούν στο 25,9% του Συνολικού Ενεργητικού της Εταιρείας, έναντι αυτών της προηγούμενης χρήσης που ήταν 79 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούσαν στο 26,4% του Συνολικού Ενεργητικού της Εταιρείας.

Υπεραξία: Η υπεραξία του Ομίλου 31/12/2016 ανέρχεται σε 82,7 εκ. Ευρώ και αντιστοιχεί στο 19,3% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου, έναντι της προηγούμενης χρήσης που ήταν 82,7 εκ. Ευρώ και αντιστοιχούσε στο 18,6% του Συνολικού Ενεργητικού του Ομίλου.

Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις: Οι Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις του Ομίλου την 31/12/2016 ανήλθαν σε 62,9 εκ. Ευρώ έναντι 63,6 εκ. Ευρώ την προηγούμενη χρήση μειωμένες κατά 0,72 εκ. Ευρώ και αντιπροσωπεύουν ποσοστό του Συνολικού Ενοποιημένου Ενεργητικού, το οποίο ανέρχεται σε 14,6% έναντι 14,3% την προηγούμενη χρήση. Οι Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις της Εταιρείας ανήλθαν σε 47 εκ. Ευρώ έναντι 41,7 εκ. Ευρώ την προηγούμενη χρήση αυξημένες κατά 5,3 εκ. Ευρώ κυρίως λόγω της καθυστέρησης εξόφλησης οφειλομένων από τα Δημόσια ασφαλιστικά ταμεία και αντιπροσωπεύουν ποσοστό του Συνολικού Ενεργητικού της Εταιρείας, το οποίο ανέρχεται σε 16,9% έναντι 13,9% το 2015.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ενοποιημένα Ίδια Κεφάλαια (προ μη ελεγχουσών συμμετοχών) την 31/12/2016 ανέρχονται σε 119,4 εκ. Ευρώ έναντι 118,3 εκ. Ευρώ το 2015. Τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας ανέρχονται σε 138,9 εκ. Ευρώ από 142,5 εκ. Ευρώ το 2015.

Καθαρός Δανεισμός: Ο ενοποιημένος καθαρός δανεισμός (δάνεια μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) διαμορφώθηκε στα 143,1 εκ. Ευρώ το 2016 από 145,6 εκ. Ευρώ το 2015. Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 90,4 εκ. Ευρώ το 2016 από 85,8 εκ. Ευρώ το 2015 και ο δείκτης καθαρού δανεισμού ως προς κέρδη προ φόρων τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) διαμορφώθηκε για το 2016 στην Εταιρεία σε 3,57.

Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις: Οι Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις του Ομίλου την 31/12/2016 ανήλθαν σε 66,5 εκ. Ευρώ έναντι 79,3 εκ. Ευρώ το 2015. Οι Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις της Εταιρείας την 31/12/2016 ανήλθαν σε 16,3 εκ. Ευρώ έναντι 35 εκ. Ευρώ το 2015.

Καθαρές Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές και Επενδυτικές Δραστηριότητες: Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου ανήλθαν σε 7,7 εκ. Ευρώ το 2016 από 17 εκ. Ευρώ το 2015. Οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε -5 εκ. Ευρώ, από -5,1 εκ. Ευρώ, το 2015. Τα ταμειακά διαθέσιμα σε επίπεδο Ομίλου ανήλθαν σε 14,85 εκ. Ευρώ το 2016 από 14,24 εκ. Ευρώ το 2015. Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες της Εταιρείας ανήλθαν σε -1,6 εκ. Ευρώ από 11,5 εκ. Ευρώ, με ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες -2,8 εκ. Ευρώ το 2016 και -5,8 εκ. Ευρώ το 2015. Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας ανήλθαν σε 2,5 εκ. Ευρώ το 2016 από 8,7 εκ. Ευρώ το 2015.

2. Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

(Στο πλαίσιο της εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών «Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA/2015/1415el) που εφαρμόζονται από την 3η Ιουλίου 2016 στους Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ))

Ο Όμιλος αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου επιμετράται με τη χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

EBITDA (Earnings Before Interest Taxes Depreciation & Amortization) - «Κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων»: Ο δείκτης προσθέτει στα λειτουργικά κέρδη προ τόκων και φόρων με τις συνολικές αποσβέσεις ενσώματων & άυλων παγίων στοιχείων, τα κέρδη/ ζημίες από την πώληση ενσώματων παγίων και τις αποσβέσεις επιχορηγήσεων. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης.

Ο δείκτης ανήλθε:

- για τον Όμιλο στην κλειόμενη χρήση σε € 32 εκ. και στην προηγούμενη σε € 22 εκ.
- για την Εταιρεία στην κλειόμενη χρήση σε € 25,3 εκ. και στην προηγούμενη σε € 20,8 εκ.

ROCE (Return on Capital Employed) - «Αποδοτικότητα συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη προ τόκων και φόρων με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια, τα οποία είναι το άθροισμα του Μέσου Όρου της Καθαρής Θέσης των δύο τελευταίων ετών και του Μέσου Όρου του συνόλου των δανειακών υποχρεώσεων των δύο τελευταίων ετών. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η χρήση των απασχολούμενων κεφαλαίων.

Ο δείκτης ανήλθε:

- για τον Όμιλο στην κλειόμενη χρήση σε 4,84% και στην προηγούμενη σε 0,83%.
- για την Εταιρεία στην κλειόμενη χρήση σε 6,84% και στην προηγούμενη σε 4,42%.

ROE (Return on Equity) - «Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες με το μέσο όρο της Καθαρής Θέσης των δύο τελευταίων ετών. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο πιο αποτελεσματική είναι η χρήση των ιδίων κεφαλαίων.

Ο δείκτης ανήλθε:

- για τον Όμιλο στην κλειόμενη χρήση σε 0,63% και στην προηγούμενη -20,1%.
- για την Εταιρεία στην κλειόμενη χρήση σε -2,69% και στην προηγούμενη -27%.

(Β) Σημαντικές Επιχειρηματικές Αποφάσεις και Γεγονότα

1. Σημαντικά γεγονότα κατά την περίοδο αναφοράς

Τον Μάρτιο του 2016 υπογράφτηκε η αναδιοργάνωση του δανείου της θυγατρικής εταιρείας «HYGEIA HOSPITAL TIRANA ShA» εξασφαλίζοντας μέσω του επαναπροσδιορισμού των δόσεων κεφαλαίου, βραχυπρόθεσμη ρευστότητα για την λειτουργία του Νοσοκομείου.

Την 24η Ιουνίου 2016 πιστοποιήθηκε η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ) της θυγατρικής εταιρείας «BEATIFIC Α.Ε.» που είχε αποφασιστεί με την από 27/5/2016 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας, κατά το ποσό των € 615 χιλ. Μετά την παραπάνω ΑΜΚ δεν μεταβάλλεται η άμεση συμμετοχή του ΥΓΕΙΑ Α.Ε. στη θυγατρική, καθώς ήδη ανέρχεται στο 100%.

Την 27η Ιουνίου 2016 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε ότι ανανέωσε με επιτυχία, για μια ακόμα τριετία, τη διαπίστευση Joint Commission International (JCI) και παραμένει το μοναδικό νοσοκομείο στην Ελλάδα που έχει λάβει αυτή τη διάκριση από το πλέον έγκριτο και διεθνώς αναγνωρισμένο Πρότυπο Διαπίστευσης Οργανισμών Υγείας.

Την 4η Ιουλίου 2016 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε ότι η Αρετή Σουβατζόγλου παραιτήθηκε από Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας παραμένοντας μη εκτελεστικό μέλος αυτού.

Την 6η Ιουλίου 2016 ανακοινώθηκε ότι το Κέντρο Μαστού του ΜΗΤΕΡΑ αναγνωρίστηκε ως πλήρες μέλος του «Breast Centres Network», του πρώτου διεθνούς δικτύου κλινικών αποκλειστικά για τη διάγνωση και τη θεραπεία του καρκίνου του μαστού.

Στις 8 και 9 Ιουλίου 2016 πραγματοποιήθηκε η 6η κατά σειρά δράση του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου ΥΓΕΙΑ «Ταξιδεύουμε για την ΥΓΕΙΑ» στη Λέρο. Κλιμάκιο 110 εθελοντών, αποτελούμενο από ιατρούς, νοσηλευτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό του Ομίλου ταξίδεψε στο νησί, όπου εξέτασε 1.450 κατοίκους και πραγματοποίησε σχεδόν 6.000 δωρεάν ιατρικές και διαγνωστικές εξετάσεις.

Την 14η Ιουλίου 2016 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε την ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου με τον κ. Βγενόπουλο Ανδρέα να αναλαμβάνει καθήκοντα προέδρου-μη εκτελεστικού μέλους και την κ. Σουβατζόγλου Αρετή να παραμένει στο ΔΣ ως μη εκτελεστικό μέλος. Παράλληλα, καθήκοντα αντιπροέδρου–μη εκτελεστικού μέλους αναλαμβάνει ο κ. Ευστρατιάδης Γεώργιος και εκτελεστικού μέλους ο κ. Ιωάννης Ανδρέου.

Την 27η Οκτωβρίου 2016 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1055 της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 2016, ότι η μέτοχος «MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», πρόσωπο που δύναται να θεωρηθεί ότι έχει στενό δεσμό με πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στο ΥΓΕΙΑ, ενημέρωσε την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το ΥΓΕΙΑ ότι:

- Την 24.10.2016 ήρθη το ενέχυρο επί 54.838.932 μετοχών του ΥΓΕΙΑ, κυριότητος της ως άνω μετόχου, υπέρ της «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.». Η τιμή κλεισίματος της μετοχής του ΥΓΕΙΑ την 24.10.2016 ανήλθε σε 0,153 ευρώ.
- Την 25.10.2016 ενεχυριάσθηκαν 54.838.932 και 45.326.574 (ήτοι συνολικά 100.165.506) μετοχές του ΥΓΕΙΑ, κυριότητος της ως άνω μετόχου, υπέρ της «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.». Η τιμή κλεισίματος της μετοχής του ΥΓΕΙΑ την 25.10.2016 ανήλθε σε 0,152 ευρώ.

Την 8η Δεκεμβρίου 2016 το ΥΓΕΙΑ, λόγω της αιφνίδιας απώλειας του Ανδρέα Βγενόπουλου ανακοίνωσε την ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου με τον κ. Αθανάσιο Παπανικολάου να αναλαμβάνει καθήκοντα Προέδρου-Μη Εκτελεστικού Μέλους, τον κ. Δημήτριο - Ελευθέριο Μαντζαβίνο, την κα. Κωνσταντίνα Ψώνη καθήκοντα Εκτελεστικού Μέλους, τον κ. Φώτη Καρατζένη Μη Εκτελεστικό Μέλος και τον κ. Νικόλαο Δαμασκόπουλο Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος, σε αντικατάσταση παραιτηθέντων Μελών. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο όρισε νέο μέλος στην Επιτροπή Ελέγχου, η οποία πλέον αποτελείται από τους: Γεώργιο Ευστρατιάδη, Αλέξανδρο Εδιπίδη, Νικόλαο Δαμασκόπουλο.

Το Δεκέμβριο του 2016, ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος των ανέλεγκτων χρήσεων 2009-2010 της Εταιρείας από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ποσού € 1,07 εκ. εκ των οποίων ποσό € 492 χιλ. αφορά απόφαση για διορθωτικό προσδιορισμό Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου. Με την παραλαβή των προσωρινών φύλλων ελέγχου, η Εταιρεία προχώρησε στην υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων σύμφωνα με το Ν. 4446/2016 ενώ αναμένεται η λήψη των οριστικών φύλλων ελέγχου εντός του 2017. Η Διοίκηση της Εταιρείας αμφισβητεί το ως άνω πόρισμα ελέγχου για το ποσό των € 492 χιλ. και προτίθεται να καταθέσει άμεσα, με την μη αποδοχή των σχετικών οριστικών φύλλων ελέγχου όταν της επιδοθούν, ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, σύμφωνα με το άρθρο 63 του Ν.4174/2013, προκειμένου να επιδιώξει την ακύρωση της σχετικής απόφασης. Σημειώνεται ότι, η Εταιρεία με εξαίρεση το αμφισβητούμενο ποσό, έχει επιβαρύνει με επαρκείς προβλέψεις τις οικονομικές καταστάσεις προηγουμένων χρήσεων και ως εκ τούτου δεν επιβαρύνονται επιπροσθέτως τα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης.

2. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

Την 21η Μαρτίου 2017 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε την ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου με τον κ. Αθανάσιο Χριστόπουλο να αναλαμβάνει καθήκοντα Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη. Περαιτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο όρισε τον κ. Αθανάσιο Χριστόπουλο ως νέο μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία πλέον αποτελείται από τους κ.κ. Γεώργιο Ευστρατιάδη, Αθανάσιο Χριστόπουλο και Νικόλαο Δαμασκόπουλο.

(Γ) ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Ο Όμιλος εταιρειών ΥΓΕΙΑ δραστηριοποιείται στο χώρο της ελληνικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης προσφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες παροχής υγείας. Ο κλάδος των ιδιωτικών υπηρεσιών παροχής υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει διαχρονικά σημαντικές ιδιαιτερότητες. Τα προβλήματα δυσλειτουργίας, η αδυναμία κάλυψης της αυξανόμενης ζήτησης και η χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών των περισσοτέρων νοσοκομείων του ΕΣΥ σε συνδυασμό με την έλλειψη προσωπικού έχουν αποτελέσει με την πάροδο των ετών τον κυριότερο παράγοντα που έχει μετατοπίσει τη νοσηλευτική κίνηση στον ιδιωτικό τομέα, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις σημαντικής ανάπτυξης. Την τελευταία 15ετία οι ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας παρουσίασαν αξιόλογη ανάπτυξη υιοθετώντας και αξιοποιώντας τη γρήγορη προσαρμογή των εταιρειών του κλάδου στις ραγδαίες τεχνολογικές ιατρικές εξελίξεις. Η επίδραση όμως των οικονομικών συνθηκών των τελευταίων ετών με την παρατεταμένη ύφεση έχουν οδηγήσει στον περιορισμό του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και στη σημαντική επιδείνωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, την αύξηση της ανεργίας και τη μείωση της καταναλωτικής δαπάνης. Ταυτόχρονα, η έλλειψη ρευστότητας, η επιβολή υψηλών συντελεστών ΦΠΑ και η στενότητα στην τραπεζική χρηματοδότηση έχουν οδηγήσει σε περαιτέρω διόγκωση των υφιστάμενων προβλημάτων σε καταναλωτές και επιχειρήσεις.

Σημαντική εξέλιξη των τελευταίων ετών αποτελεί η έναρξη συνεργασίας του Ομίλου Υγεία με τον ΕΟΠΥΥ από το 2012 η οποία έχει μεν διευρύνει τη βάση των εισαγωγών ασθενών αυξάνοντας όμως παράλληλα και τα οφειλόμενα υπόλοιπα του οργανισμού προς τις κλινικές του Ομίλου. Επιπλέον, τα ελλείμματα του ασφαλιστικού φορέα έχουν οδηγήσει στην υιοθέτηση μέτρων μονομερών περικοπών (rebate και claw back) στις δαπάνες νοσηλείας μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων (άρθρο 100 του Ν.4172/2013) και των μετέπειτα σχετικών Υπουργικών αποφάσεων οι οποίες θα εξακολουθήσουν να ισχύουν μέχρι και το 2018.

Από τα ανωτέρω είναι προφανές ότι οι προοπτικές για τον εγχώριο κλάδο παροχής υπηρεσιών υγείας για το επόμενο διάστημα είναι συνυφασμένες με την πορεία της ελληνικής οικονομίας και τη δυνατότητα εκπλήρωσης των συμβατικών οικονομικών υποχρεώσεων του ΕΟΠΥΥ. Κομβικό σημείο αποτελεί και ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης ή μη νέας σύμβασης συνεργασίας μεταξύ ΕΟΠΥΥ και ιδιωτικών κλινικών, με ταυτόχρονη παροχή δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος αποπληρωμών των συσσωρευμένων

οφειλομένων ποσών προς τους ιδιώτες παρόχους υγείας, την κατάρτιση προϋπολογισμού ανά συνεργαζόμενο πάροχο και ο έλεγχος των υποβολών σε πραγματικό χρόνο.

Ο Όμιλος παρακολουθώντας τις τρέχουσες συνθήκες που βιώνει η ελληνική οικονομία με τις επιπτώσεις της πολύχρονης ύφεσης να είναι ορατές σε όλους τους τομείς της, αξιολογεί την ανακτησιμότητα της αξίας των ενσώματων και άυλων περιουσιακών του στοιχείων με βάση τις προβλεπόμενες βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνθήκες της αγοράς και την πορεία υλοποίησης των εγκεκριμένων επιχειρηματικών πλάνων της Διοίκησης.

Ο Όμιλος αξιολογώντας τα ανωτέρω συνεχίζει να κινείται με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον των συμμετεχόντων (stakeholders) της επιχείρησης, επικεντρώνοντας στην εισαγωγή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (added value services), την υλοποίηση επενδύσεων σε τεχνολογία αιχμής (cutting edge technology) προσαρμοζόμενος ταχύτατα στην εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης και τεχνολογίας, τη διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών σε εξειδικευμένες αγορές (niche markets) έχοντας πάντα στο επίκεντρο την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Η Διοίκηση παρακολουθεί τις εξελίξεις και προσαρμόζει τους βασικούς άξονες της στρατηγικής της ώστε να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά οι αρνητικές συνέπειες της παρατεταμένης κρίσης δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις για εκμετάλλευση τυχόν ευκαιριών που θα δημιουργηθούν.

1. Κίνδυνος από τον Ανταγωνισμό

Στον κλάδο των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα έντονος. Οι μεγάλοι Όμιλοι του κλάδου έχουν εδραιώσει την παρουσία τους και παρέχουν ένα ευρύ φάσμα ιατρικών υπηρεσιών.

Οι βασικοί άξονες ανταγωνισμού μεταξύ των ιδιωτικών μονάδων υγείας επικεντρώνονται κυρίως στην παροχή σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, στην ταχύτητα ανταπόκρισης προς τον ασθενή και στη δυνατότητα επέκτασης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων για στέγαση νέων τμημάτων. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε ότι αρκετές ιδιωτικές κλινικές περιλαμβάνουν από τμήματα μαιευτικής κλινικής, μέχρι και διαγνωστικά κέντρα έτσι ώστε να καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών.

Ένα ακόμα πεδίο ανταγωνισμού που παρατηρείται στον κλάδο της ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας είναι η επέκταση των συνεργασιών των ιδιωτικών μονάδων με ασφαλιστικές εταιρείες, για την κάλυψη νοσηλίων μεγαλύτερου εύρους ασθενών. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ ως κυρίαρχος παίκτης στον κλάδο που δραστηριοποιείται, αξιοποιεί τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχοντας εξασφαλίσει αποκλειστικές συνεργασίες με ιδιώτες ιατρούς υψηλού κύρους και παρέχοντας κορυφαία ποιότητα υπηρεσιών υγείας σύμφωνα με τα διεθνή, μοναδικά για την Ελλάδα, πιστοποιημένα στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ πρότυπα.

Ωστόσο, σε περίπτωση που ο Όμιλος διακόψει την αναπτυξιακή και επενδυτική του πολιτική, η ανταγωνιστική του θέση ενδεχομένως να επηρεαστεί σημαντικά, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτό και την χρηματοοικονομική κατάστασή του.

2. Εξάρτηση από συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. διαθέτει μακροχρόνιες συμβάσεις με τις ισχυρότερες ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες παρουσιάζουν μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά όπως η ΕΘΝΙΚΗ, η ING, η ALLIANZ, η BUPA, η METLIFE , η INTERAMERICAN, η GENERALI, η GROUPAMA, η AXA κτλ.

Η Εταιρεία επιπλέον διατηρεί σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., η οποία ως εταιρεία ασφαλιστικής πρακτόρευσης διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα.
Βασικά κριτήρια επιλογής για τη σύναψη συμβάσεων αποτελούν η φερεγγυότητα και οικονομική ευρωστία των ασφαλιστικών εταιρειών με ταυτόχρονη διερεύνηση του εύρους παροχών προς τους ασφαλισμένους τους.

Οι ανωτέρω συμφωνίες εξασφαλίζουν συγκριτικό πλεονέκτημα στον Όμιλο παρέχοντας συνεχή αναπτυξιακή πορεία, μεγαλύτερο όγκο ασθενών και παροχή επαρκούς ρευστότητας μειώνοντας παράλληλα σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και έλλειψης ταμειακών ροών.

3. Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η μεγάλη πλειονότητα των συναλλαγών και των υπολοίπων του Ομίλου είναι σε Ευρώ, όπως και οι δανειακές υποχρεώσεις, προς εκμετάλλευση χαμηλότερων επιτοκίων. Ως εκ τούτου, η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή. Ο Όμιλος ενδέχεται να επηρεαστεί από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ έναντι του τοπικού νομίσματος (Lek), αναφορικά με την επένδυση στην Αλβανία, μόνο ως προς τα στοιχεία της Καθαρής Θέσης από την μετατροπή του ισολογισμού της εταιρείας σε ευρώ. Σε κάθε περίπτωση όμως, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί διαρκώς τους συναλλαγματικούς κινδύνους, που ενδέχεται να προκύψουν και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών μέτρων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η έκθεση του Ομίλου σε ξένα νομίσματα κατά την 31/12/2016:

	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε € '000	**LEK**	**LEK**
Ονομαστικά ποσά		
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	1.682	1.614
Χρημ/κές υποχρεώσεις	(7.677)	(7.331)
Βραχυχρόνια έκθεση	**(5.995)**	**(5.717)**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης, καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μεταβολές συναλλάγματος +/-10%.

	31/12/2016		31/12/2015	
Ποσά σε € '000	**LEK**		**LEK**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	-	-	-	-
Καθαρή Θέση	(1.661)	1.661	(1.388)	1.388

Σε περίπτωση αποδυνάμωσης του ευρώ έναντι των ανωτέρω ξένων νομισμάτων θα προκύψει η ισόποση αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

4. Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι η επίτευξη της βέλτιστης ισορροπίας/σχέσης μεταξύ του κόστους δανεισμού και των τυχόν επιπτώσεων στα κέρδη και τις ταμειακές ροές που δύνανται να επιφέρουν οι μεταβολές των επιτοκίων. Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαχειρίζεται το δανεισμό και γενικά την οικονομική του στρατηγική προβαίνοντας στη συνδυασμένη χρήση βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης, πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Οι μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις έχουν ως βάση το κυμαινόμενο επιτόκιο. Την 31η Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου ανά χρηματοδότηση με βάση τις επίσημες τιμές Euribor.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης, καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή –1% (2015: +/-1%).

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016 Μεταβλητή 1%	-1%	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015 Μεταβλητή 1%	-1%	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016 Μεταβλητή 1%	-1%	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015 Μεταβλητή 1%	-1%
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	(1.587)	1.587	(1.447)	1.447	(937)	937	(957)	957
Καθαρή Θέση	(1.587)	1.587	(1.447)	1.447	(937)	937	(957)	957

5. Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Στην παρούσα φάση ο Όμιλος εκμεταλλευόμενος το μέγεθος και τη φήμη του στην αγορά έχει διατηρήσει τη διαπραγματευτική του δύναμη παρά τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου και περιορισμού της κίνησης κεφαλαίων, κυρίως προς το εξωτερικό, όπου δραστηριοποιούνται οι κυριότεροι προμηθευτές υγειονομικού υλικού του Ομίλου Υγεία.

Ο Όμιλος, επιπλέον, αξιοποιώντας τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχει εξασφαλίσει συμφωνίες με τις κυριότερες ελληνικές και ξένες ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες παρέχουν σημαντική ρευστότητα μειώνοντας παράλληλα σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και έλλειψης ταμειακών ροών. Για την παρακολούθηση και αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προετοιμάζει προβλέψεις ταμειακών ροών σε τακτική βάση.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2016 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016 Βραχυπρόθεσμες Εντός 6 μηνών	Βραχυπρόθεσμες 6 έως 12 μήνες	Μακροπρόθεσμες 1 έως 5 έτη	Μακροπρόθεσμες Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	750	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	132	132	723	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	62.108	4.380	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	18.116	4.095	664	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	41.037	115.151	0	0
Σύνολο	**121.393**	**123.758**	**2.137**	**0**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2015 είχε ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015 Βραχυπρόθεσμες Εντός 6 μηνών	Βραχυπρόθεσμες 6 έως 12 μήνες	Μακροπρόθεσμες 1 έως 5 έτη	Μακροπρόθεσμες Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	100	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	82	83	327	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	68.523	10.750	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	13.314	6.525	1.049	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	23.702	135.524	0	0
Σύνολο	**105.621**	**152.882**	**1.476**	**0**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2016 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	750	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	27	27	117	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	11.904	4.380	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	9.105	2.260	259	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	33.750	58.210	0	0
Σύνολο	**54.786**	**64.877**	**1.126**	**0**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2015 είχε ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	0	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	31.183	3.854	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	5.547	2.259	305	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	18.250	76.269	0	0
Σύνολο	**54.980**	**82.382**	**305**	**0**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Όπως διαφαίνεται και από τους παραπάνω πίνακες, ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε € 157.925 χιλ. εκ των οποίων ποσό € 156.452 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Αντίστοιχα, για την Εταιρεία, ο συνολικός δανεισμός ανήλθε σε € 92.882 χιλ. με ποσό € 92.014 χιλ. να αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Ειδικότερα και αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις της 31/12/2016 (όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 11.17 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων) περιλαμβάνονται:

- δανειακές υποχρεώσεις ποσού € 132,7 εκ. για τον Όμιλο και ποσού € 90,9 εκ. για την Εταιρεία που αφορούν στα κοινά ομολογιακά δάνεια των ΥΓΕΙΑ και ΜΗΤΕΡΑ, για τα οποία ο Όμιλος έχει λάβει κατά την 31/12/2016 σχετικές επιστολές συναίνεσης από τις πιστώτριες τράπεζες, αναφορικά τόσο με τη μετάθεση οφειλόμενων δόσεων ποσού € 26,3 εκ. εντός του 2017 όσο και αναφορικά με την άρση της υποχρέωσης τήρησης χρηματοοικονομικών δεικτών για τη χρήση 2016. Το ομολογιακό δάνειο του ΥΓΕΙΑ ποσού € 90,8 εκ. καθίσταται συμβατικά πληρωτέο εντός του 2017. Το ομολογιακό δάνειο του ΜΗΤΕΡΑ ποσού € 41,8 εκ. έχει ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 1, καθώς ενώ έχει λάβει σχετική επιστολή συναίνεσης αναφορικά με τη μη τήρηση υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών, η εν λόγω επιστολή έχει προσωρινό χαρακτήρα και δεν παρέχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού του για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Για τα ανωτέρω ομολογιακά δάνεια, ο Όμιλος βρίσκεται σε συζητήσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για τη συνολική τους αναδιάρθρωση και έχει ήδη ένα προσχέδιο των όρων αναδιάρθρωσης της σύμβασης (term sheet) για το δάνειο του ΥΓΕΙΑ, ενώ αναμένεται και το αντίστοιχο προσχέδιο για το δάνειο του ΜΗΤΕΡΑ. Η σχετική συμφωνία αναδιάρθρωσης με τις πιστώτριες Τράπεζες σύμφωνα με τη Διοίκηση του Ομίλου, αναμένεται να υπογραφεί εντός του 2017, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων των όρων αναχρηματοδότησης με τις πιστώτριες τράπεζες. Η επιτυχής ολοκλήρωση των συζητήσεων με τα πιστωτικά ιδρύματα, με σκοπό την αναδιάρθρωση των όρων των εν λόγω υφιστάμενων δανειακών συμβάσεων, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης και τη διασφάλιση της απαιτούμενης ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

- δανειακές υποχρεώσεις της θυγατρικής HYGEIA HOSPITAL-TIRANA Sh.A. ποσού € 18,3 εκ., που έχουν ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 1, λόγω μη συμμόρφωσης με υφιστάμενους χρηματοοικονομικούς δείκτες της μητρικής εταιρείας ως εγγυήτρια. Η Διοίκηση του Ομίλου έχει λάβει εντός του 2017, και πριν από την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων, τη συναίνεση των συνεργαζόμενων τραπεζών αναφορικά με τη μη συμμόρφωση με τους συγκεκριμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Κατά την 31/12/2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων υπερβαίνει το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά το ποσό των € 155.147 χιλ. για τον Όμιλο και κατά το ποσό των € 65.505 χιλ. για την Εταιρεία (με σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων να αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό).

Στα πλαίσια των ανωτέρω, πέρα από τη διαδικασία συζητήσεων με τα πιστωτικά ιδρύματα, για την αναδιάρθρωση των όρων δανειακών του υποχρεώσεων, έχει ήδη προβεί σε σειρά ενεργειών για την περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητάς του. Συγκεκριμένα, οι συμβεβλημένες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου έχουν ήδη μετακυλήσει σε τρίτους σημαντικό μέρος του καταχωρηθέντος επί των οικονομικών καταστάσεων κόστους claw-back και rebate ενώ εκμεταλλευόμενος την κυρίαρχη θέση που κατέχει στον κλάδο ισχυροποιεί τις εμπορικές συνεργασίες επιδιώκοντας την εξασφάλιση πρόσθετου κεφαλαίου κίνησης.

Επιπλέον, ο Όμιλος Υγεία χαίρει υψηλής αξιοπιστίας τόσο έναντι των Τραπεζών, όσο και έναντι των προμηθευτών του, λόγω της δυναμικής και κυρίαρχης πορείας του στην ελληνική αγορά.

Παράλληλα, παραμένουν σε ισχύ οι έλεγχοι και περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων οι οποίοι επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία και προμήθεια του απαραίτητου υγειονομικού και φαρμακευτικού υλικού για την εξυπηρέτηση των ασθενών των κλινικών και διαγνωστικών κέντρων του Ομίλου. Ο Όμιλος εκμεταλλευόμενος το μέγεθος και τη φήμη του στην αγορά έχει διατηρήσει τη διαπραγματευτική του δύναμη παρά τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου και περιορισμού της κίνησης κεφαλαίων, κυρίως προς το εξωτερικό, όπου δραστηριοποιούνται οι κυριότεροι προμηθευτές υγειονομικού υλικού του Ομίλου Υγεία.

Ο Όμιλος ακόμη αξιοποιώντας τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχει εξασφαλίσει συμφωνίες με τις κυριότερες ελληνικές και ξένες ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες παρέχουν σημαντική ρευστότητα μειώνοντας παράλληλα σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και έλλειψης ταμειακών ροών. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω γεγονότων, αλλά και δεδομένου ότι η Διοίκηση δεν έχει λάβει καμία ένδειξη ότι οι δράσεις που έχει σχεδιάσει (και που αναλύονται ανωτέρω) δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι δεν θα αντιμετωπίσει θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας εντός των επόμενων 12 μηνών.

6. Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων του πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων και για τη ζημία που εκτιμάται ότι θα προκύψει από τις απαιτήσεις αυτές, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά κατηγορίες και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Οι απαιτήσεις του Ομίλου προέρχονται από Ασφαλιστικά Ταμεία, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Ασφαλιστικές Εταιρείες και ιδιώτες πελάτες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εστιάζει την πολιτική του στις συνεργασίες με αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.

Ο πιθανός πιστωτικός κίνδυνος σχετίζεται κυρίως με τις υψηλές οφειλές προηγουμένων ετών των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων καθώς επίσης και με τους ιδιώτες πελάτες χωρίς κάποια ασφάλεια ή με τους ασφαλισμένους ασθενείς για το επί πλέον ποσό που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια τους. Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων και έκτακτων γεγονότων.

Η πρόβλεψη απομείωσης αφορά κυρίως ιδιώτες πελάτες και περιλαμβάνει:
α) τη διενέργεια καθορισμένης και επαρκούς πρόβλεψης για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς,
β) τη διενέργεια απομείωσης για όσους πελάτες έχουν ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων τους και

γ) τη διενέργεια πρόβλεψης, βάσει αυξημένου συντελεστή κινδύνου επισφάλειας εξαιτίας των συνθηκών του ευρύτερου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπ' όψη τη μειωμένη ρευστότητα και τη δυσχέρεια πρόσβασής τους σε τραπεζική χρηματοδότηση.

Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα για την πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.
Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	14.854	14.241	2.503	8.690
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	62.858	63.577	46.987	41.709
Σύνολο	**77.712**	**77.818**	**49.490**	**50.399**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2016 και την 31/12/2015, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εντός 3 μηνών	5.774	3.912	5.642	2.779
Από 3 έως 6 μήνες	6.703	5.252	5.045	3.832
Από 6 μήνες έως 1 έτος	6.712	5.695	6.088	4.511
Πάνω από 1 έτος	10.705	11.982	6.050	8.021
Σύνολο	**29.894**	**26.841**	**22.825**	**19.143**

7. Διαχείριση Κεφαλαίου

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την διαχείριση του κεφαλαίου είναι η διασφάλιση και διατήρηση ισχυρής πιστοληπτικής ικανότητας και υγιών κεφαλαιακών δεικτών με σκοπό την υποστήριξη της λειτουργίας του και τη συνέχιση της δραστηριότητάς του (going-concern) εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των Ιδίων Κεφαλαίων πλέον των δανείων μειωμένης εξασφάλισης, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2016 και 2015 αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	120.703	119.740	138.939	142.531
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(14.854)	(14.241)	(2.503)	(8.690)
Κεφάλαιο	**105.849**	**105.499**	**136.436**	**133.841**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	120.703	119.740	138.939	142.531
Πλέον: Δάνεια	157.925	159.818	92.882	94.519
Σύνολο κεφαλαίων	**278.628**	**279.558**	**231.821**	**237.050**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,38	0,38	0,59	0,56

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

8. Συνεργασία με ΕΟΠΥΥ-Υποχρεώσεις άρθρου 100 του Ν.4172/2013

Σημαντική αλλαγή που επήλθε στον κλάδο Υγείας είναι η λειτουργία από 1/1/2012 του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), που αποτελεί το νέο ταμείο υπό την «ομπρέλα» του οποίου έχει βρεθεί η πλειονότητα των ασφαλισμένων, οι οποίοι μέχρι το τέλος του 2011 καλύπτονταν από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τον ΟΓΑ, το Ταμείο των Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) και το ταμείο του Δημοσίου (ΟΠΑΔ-ΤΥΔΚΥ), το ΤΣΑΥ και λοιπά ταμεία.

Βασικό συστατικό της νέας νομοθεσίας βάσει της οποίας λειτουργεί ο νέος Οργανισμός αποτελεί η σύσταση των Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλειών (ΚΕΝ) που διαμορφώνει μια νέα διαδικασία τιμολόγησης και διαχείρισης νοσοκομειακών νοσηλειών ασθενών, η οποία βασίζεται στα διεθνώς καθιερωμένα DRGs (Diagnosis Related Groups).

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης διαδικασίας, το νοσοκομείο λαμβάνει ένα προϋπολογισμένο και εγκεκριμένο μικτό ποσό για την κάλυψη του κόστους περίθαλψης (εκτός από την αμοιβή ιατρού) και των υπηρεσιών που προσφέρει στους ασθενείς των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων ασφάλισης υγείας.

Βάσει του Ν. 4238/2014 (ΦΕΚ Α'/38/17.2.2014) στο Εθνικό Σύστημα Υγείας συνίσταται το Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.) το οποίο στις Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) της χώρας. Μέσω του Π.Ε.Δ.Υ. οι υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας παρέχονται ισότιμα σε κάθε πολίτη, ανεξάρτητα από την οικονομική, κοινωνική, επαγγελματική και ασφαλιστική του κατάσταση και τον τόπο κατοικίας του. Σύμφωνα με τον ίδιο νόμο (άρθρο 8), ο ΕΟΠΥΥ θα λειτουργεί ως ασφαλιστικός οργανισμός Υγείας ο οποίος θα «αγοράζει» υπηρεσίες για λογαριασμό των ασφαλισμένων του από τους παρόχους υγείας (ιατρούς - κλινικές - διαγνωστικά κέντρα).

Η έναρξη συνεργασίας των ιδιωτικών νοσοκομείων με τον ΕΟΠΥΥ αντιμετωπίσθηκε θετικά από τον κλάδο των ιδιωτικών κλινικών, διευρύνοντας την πελατειακή βάση τους και αυξάνοντας τον αριθμό των περιστατικών. Παράλληλα όμως τα ελλείμματα και η αστοχία των προϋπολογισμών προκάλεσαν μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων νοσηλειών ταυτόχρονα με τη λήψη μέτρων μονομερών από πλευράς Δημοσίου περικοπών (Rebate και Claw-back), που οδηγούν σε συμψηφισμό και ματαίωση είσπραξης των οφειλομένων ποσών προς τον ιδιωτικό τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας.

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:
α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του συγκεκριμένου μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της ως άνω προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ αναστέλλει αυτοδικαίως και αζημίως ως προς αυτόν, τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον ΕΟΠΥΥ, για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του συνολικού οφειλομένου ποσού εντόκως από αυτόν (πάροχο) του ποσού ή την είσπραξη του κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως έκπτωση (Rebate) για κάθε μήνα.

Το ποσό έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και ενσωματώνεται από 1/1/2016 στα εκδοθέντα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών προς τον ΕΟΠΥΥ.

Οι διατάξεις των αναφερόμενων περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 1/1/2013 και διάρκεια έως 31/12/2018 σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση οικ.Γ5/63587/20.8.2015.

Ο ΕΟΠΥΥ την 28η Μαΐου 2014, την 18η Νοεμβρίου 2014, την 9η Δεκεμβρίου 2015, την 11η Φεβρουαρίου 2016 την 6η Απριλίου 2016, την 7η Μαρτίου 2017, την 24η και την 27η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές και τα διαγνωστικά κέντρα του Ομίλου ΥΓΕΙΑ τα ποσά του rebate και claw-back που αντιστοιχούν στη χρήση 2013, στο πρώτο εξάμηνο του 2014, στη χρήση του 2015, στον Ιανουάριο του 2016 (rebate) και το claw-back του πρώτου εξαμήνου του 2016 συνολικού ύψους €68,2 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου προχώρησαν σε κατάθεση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά των από 28/5/2014, 18/11/2014, 22/5/2015, 9/12/2015, 11/2/2016 και 6/4/2016 πράξεων έκδοσης από τον ΕΟΠΥΥ αναφορικά με τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) και ποσά έκπτωσης (rebate) που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013 και 2014 και 2015.

Μέχρι στιγμής, με εξαίρεση τη χρήση 2013, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back που αντιστοιχεί σε κάθε κλινική του Ομίλου λόγω μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά), οι οποίες μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων ποσών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα τελικά ποσά του claw-back για το 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν και οι υποβολές του συνόλου των αναφερόμενων ετών και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του Claw-back και του Rebate και δεν αναμένεται περαιτέρω αρνητική μεταβολή τους.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν προβεί σε υπολογισμό του Claw-back και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2016 με το ποσό των €85,4 εκ. περίπου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.07.2013) και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων. Για την Εταιρεία το αντίστοιχο ποσό διαμορφώνεται σε €43,9 εκ.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, προχώρησαν αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-30/6/2014 και 1/1/2015-31/12/2015. Για τη χρήση 2016, οι εκπτώσεις (rebates) του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013, ενσωματώθηκαν στις μηνιαίες υποβεβλημένες τιμολογήσεις των εταιρειών του Ομίλου προς τον Οργανισμό ενώ εκκρεμούν οι σχετικές κοινοποιήσεις αναφορικά με τον τελικό προσδιορισμό του clawback δεδομένου ότι οι μηνιαίοι έλεγχοι της συγκεκριμένης χρήσης, ως ορίζονται στο άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Επιπλέον, την 18η Μαρτίου 2015 κοινοποιήθηκαν με βάση την ισχύουσα σύμβαση από τη συμβαλλόμενη Ελεγκτική Εταιρεία στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ και ΛΗΤΩ τα αποτελέσματα του διοικητικού και ιατρικού ελέγχου των υποβληθέντων λογαριασμών προς τον ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 1/1/2013-31/12/2013. Με βάση τα γνωστοποιηθέντα πορίσματα, οι μη αποδεκτές δαπάνες ανέρχονται περίπου στα €5,8 εκ. Οι συμβαλλόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές του Ομίλου προχώρησαν, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, σε υποβολή ένστασης επί των σχετικών ευρημάτων, η οποία ολοκληρώθηκε με την επιφύλαξη περί της νομιμότητας της απόφασης του Διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ Νο 593 σχετικά με τις διευκρινήσεις και οδηγίες για την αναδρομική εφαρμογή των ΚΕΝ, σύμφωνα με τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ). Για τον ανωτέρω λόγο, ήτοι την αναδρομικότητα, οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές έχουν προσφύγει στο ΣτΕ.

Ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ τα ποσά του Claw-back που αντιστοιχούν στη χρήση 2013 μετά και την κοινοποίηση του

σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου συνολικού ύψους €13,2 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Μετά και την οριστικοποίηση των ποσών περικοπών, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου δεν επιβαρύνθηκαν περαιτέρω καθώς ήταν επαρκή τα αρχικά ποσά των σχετικών προς αυτές περικοπών. Επισημαίνεται, ότι ο διοικητικός και ιατρικός έλεγχος των υποβολών όλων των κλινικών του κλάδου προς τον ΕΟΠΠΥ των χρήσεων 2012, 2014 και 2015 δεν έχει, μέχρι στιγμής, ξεκινήσει.

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), (ΦΕΚ Α 184 31-12-2015) αποφασίσθηκε ότι η ισχύς των υφισταμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μεταξύ των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, πολυϊατρείων, κλινικών και λοιπών παρόχων και του ΕΟΠΥΥ, είτε αυτές είναι αρχικές είτε έχουν ήδη παραταθεί, να παραταθεί έως τις 30/6/2016. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 52 του υπ αριθ. 4410/2016 Νόμου (αρ. ΦΕΚ 141/3-8-2016) παρατείνεται η ισχύς των ανωτέρω συμβάσεων μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και όλων των παρόχων υγείας μέχρι την ολοκλήρωση των νέων συμβάσεων.

Ακόμα, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 1/1/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α΄167).

Τέλος, τον Οκτώβριο 2016, σύμφωνα με το αρ. 52 του Ν. 4430/2016, προσδιορίστηκαν οι όροι για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΟΠΥΥ, οι οποίες γεννήθηκαν πριν και μετά τη λειτουργία του, προς τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου, προσδιορίστηκαν περαιτέρω εκπτώσεις προκειμένου ο Οργανισμός να προβεί, εντός του 2017, στην ολοσχερή εξόφληση των οφειλών του, που γεννήθηκαν έως και τη χρήση 2015 (συμπεριλαμβανομένων των οφειλών πριν το 2012). Επισημαίνεται ότι οι συμβεβλημένες εταιρείες του Ομίλου έχουν ήδη διενεργήσει επαρκείς προβλέψεις έναντι των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπεται περαιτέρω επιβάρυνση των αποτελεσμάτων τους.

(Δ) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ & ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η οικονομική κατάσταση της χώρας τα τελευταία χρόνια έχει επηρεάσει σε μέγιστο βαθμό το επιχειρηματικό τοπίο. Η ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας και η αποκατάσταση ομαλών ρυθμών λειτουργίας της αγοράς, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την προσδοκώμενη ανάκαμψή της.

Επιπλέον, οι πρόσφατες αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα σε συνδυασμό με τις ενδεχόμενες αναθεωρήσεις στην φορολογία εισοδήματος και της ακίνητης περιουσίας θα επηρεάσουν σημαντικά την καταναλωτική συμπεριφορά των νοικοκυριών. Πρόσθετα νέα φορολογικά μέτρα θα οδηγήσουν εκ νέου σε περιορισμό του διαθέσιμου εισοδήματος τους και των κεφαλαίων των επιχειρήσεων, οξύνοντας περαιτέρω την ανάγκη άντλησης ρευστότητας.

Κομβικό σημείο για τον κλάδο υπηρεσιών υγείας όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος αποτελεί η αναδιοργάνωση και οικονομική στήριξη του ΕΟΠΥΥ ώστε να λειτουργεί αποδοτικά σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα προς όφελος των ασθενών. Κρίνεται αναγκαίος ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης ή μη νέας σύμβασης συνεργασίας μεταξύ ΕΟΠΥΥ και ιδιωτικών κλινικών, με ταυτόχρονη παροχή δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος αποπληρωμών των συσσωρευμένων οφειλομένων ποσών προς τους ιδιώτες παρόχους υγείας.

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, διενεργείται αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του, σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων ενεργειών για τη μείωση των κινδύνων με ταυτόχρονη εκτέλεση/εφαρμογή σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση.

Η Διοίκηση του Ομίλου ΥΓΕΙΑ παρακολουθεί τις εξελίξεις χρησιμοποιώντας την εμπειρία της επιτυχούς διαχείρισης της παρατεταμένης κρίσης, αξιολογεί τις υφιστάμενες συνθήκες με πρόβλεψη και συνεχή αξιολόγηση των μελλοντικών επενδυτικών και λειτουργικών αναγκών και άμεση προσαρμογή όπου απαιτείται του Επιχειρηματικού Σχεδιασμού (business plan), με στόχο τη διατήρηση και αύξηση της λειτουργικής αποδοτικότητας των εταιρειών του Ομίλου με περιορισμό του λειτουργικού κόστους, την επέκταση του πελατολογίου και τη μεγιστοποίηση των συνεργιών εντός του Ομίλου.

Σε αντίθεση με τη δυσλειτουργία του ΕΟΠΥΥ, ο Όμιλος Υγεία προκειμένου να εξασφαλίσει τη συνεχή αναπτυξιακή του πορεία έχει διευρύνει τις στρατηγικές συνεργασίες του με τις ισχυρότερες ελληνικές και ξένες ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες παρέχοντας ιατρικές πράξεις υψηλής τεχνολογίας διασφαλίζοντας παράλληλα μεγάλο όγκο ασθενών και την απαιτούμενη ταμειακή ρευστότητα.

Για την αντιμετώπιση της κρίσης οι προτεραιότητες της Διοίκησης εστιάζονται στη διασφάλιση της υγιούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης του Ομίλου, στη βέλτιστη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης, στην εναρμόνιση της κοστολογικής δομής με τα αναμενόμενα έσοδα καθώς και στη μεγιστοποίηση της εκμετάλλευσης των συνεργιών εντός του Ομίλου, με σκοπό την περαιτέρω ισχυροποίηση της οικονομικής του θέσης.

Παράλληλα, ο Όμιλος συνεχίζει να κινείται με γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον των συμμετεχόντων (stakeholders) της επιχείρησης, επικεντρώνοντας στην εισαγωγή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (added value services), την επένδυση σε τεχνολογία αιχμής (cutting edge technology), τη διάθεση καινοτόμων υπηρεσιών σε εξειδικευμένες αγορές (niche markets) έχοντας πάντα στο επίκεντρο την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

(Ε) ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων μερών, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 (βλ. σημείωση 11.33).

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές του Ν.3016 (Άρθρο 2, Παρ.4) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 3/4/2017.

Σημαντικές συναλλαγές Εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες

Κατά τη διάρκεια της χρήσης οι σημαντικότερες συναλλαγές που έλαβαν χώρα μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν μερών είναι οι ακόλουθες:

- Οι αγορές του Υγεία Α.Ε. που αφορούν σε προμήθεια υγειονομικού υλικού και ειδικών υλικών από την θυγατρική της εταιρεία Y–Logimed ύψους € 17,5 εκ., έναντι € 17 εκ. τη χρήση 2015.
- Οι πωλήσεις του Υγεία Α.Ε. που αφορούν παροχή υπηρεσιών και κυρίως διενέργεια μικροβιολογικών εξετάσεων προς την θυγατρική Μητέρα Α.Ε. ύψους € 2,1εκ. έναντι € 2,2 εκ. τη χρήση 2015.

Ο Όμιλος MIG αποτελεί συνδεδεμένο μέρος με την Εταιρεία, καθώς υφίσταται συμμετοχική σχέση και επιπλέον υπάρχουν κοινά μέλη στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών.

Συναλλαγές και υπόλοιπα με βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	3.241	3.503	1.477	1.693
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	599	658	297	335
Αμοιβές Δ.Σ.	0	80	0	80
Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία	56	0	0	0
Σύνολο	**3.896**	**4.241**	**1.774**	**2.108**

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους).

(ΣΤ) ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Για τη χρήση του 2016, η Εταιρεία λόγω ύπαρξης ζημιών δεν προβαίνει σε διανομή μερίσματος.

(Ζ) Πληροφορίες και Επεξηγηματική έκθεση του άρθρου 4 παρ. 7 & 8 του Ν. 3556/2007

Με το νόμο 3556/2007 (ΦΕΚ 91/Α'/30.04.2007) «Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις», προσαρμόστηκε το Εθνικό Δίκαιο προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/34/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 390/38/31.12.2004).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 & 8 του Ν. 3556/2007 το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αναλυτικές πληροφορίες της παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και την επεξηγηματική έκθεση της παρ. 8 του ιδίου άρθρου και νόμου, οι οποίες ενσωματώνονται στην έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

1. **Διάρθρωση Μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας**

Το καταβεβλημένο μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 σε εκατόν είκοσι πέντε εκατομμύρια τριακόσιες πενήντα χιλιάδες διακόσια ενενήντα οκτώ ευρώ και εβδομήντα έξι λεπτά (Ευρώ 125.350.298,76) διαιρούμενο σε τριακόσια πέντε εκατομμύρια επτακόσιες τριάντα δύο χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι (305.732.436) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας σαράντα ενός λεπτών του ευρώ (Ευρώ 0,41) η καθεμία.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Έναντι της Εταιρείας θεωρείται μέτοχος ο εγγεγραμμένος στα αρχεία της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» (πρώην «ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ Α.Ε.») κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 8β του Κ.Ν. 2190/1920. Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της και ειδικότερα :

- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας. Η Εταιρεία διαθέτει στους μετόχους το ποσό που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Α.Ν. 148/1967 για την καταβολή του μερίσματος. Το ποσό αυτό διανέμεται από την Εταιρεία ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, εγγεγραμμένος στα αρχεία της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» (πρώην «ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ Α.Ε.») κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα καταβάλλεται στο μέτοχο εντός 2 μηνών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής του μερίσματος ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή η Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή αντίστοιχα της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αποφασιστεί από τη Γενική Συνέλευση.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων, των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με το Καταστατικό της.

Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας πραγματοποιείται όπως ορίζεται από τον Νόμο και δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, καθώς πρόκειται για άυλες ονομαστικές μετοχές εισηγμένες σε Χρηματιστηριακή αγορά.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά τον N.3556/2007

Οι μέτοχοι, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου μεγαλύτερο από το 5% είναι οι εξής:

Μέτοχος	Ποσοστό επί του συνόλου του Μετοχικού Κεφαλαίου
MARFIN CAPITAL*	37,62%
MARFIN INVESTMENT GROUP	32,76%
Λοιποί Μέτοχοι με <5%	29,62%
Σύνολο	100,00%

** Η MARFIN CAPITAL είναι 100% θυγατρική της MARFIN INVESTMENT GROUP S.A.*

4. Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται από το Καταστατικό.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης Καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν διαφοροποιούνται από τα όσα προβλέπει ο Κ.Ν. 2190/1920.

8. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ.1 στοιχ. β & γ του Κ.Ν. 2190/1920 και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Καταστατικού της, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής αποφάσεως της Γενικής Συνέλευσης, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των 2/3 του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή το Μετοχικό Κεφάλαιο μπορεί να αυξηθεί μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Δ.Σ. η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση.
Η εξουσία αυτή μπορεί να ανανεωθεί από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά την πενταετία για κάθε ανανέωση.
Β. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπιστεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, καθώς και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης (option) απόκτησης μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Ως δικαιούχοι μπορούν να ορισθούν και πρόσωπα που παρέχουν στην Εταιρεία υπηρεσίες σε σταθερή βάση. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει τον ανώτατο αριθμό των μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους, τους δικαιούχους ή τις κατηγορίες αυτών και την μέθοδο προσδιορισμού της τιμής απόκτησης, την διάρκεια του προγράμματος, καθώς και κάθε άλλο συναφή όρο. Η ονομαστική αξία των μετοχών αυτών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, συνολικά, βάσει του Νόμου το 1/10 του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται τέτοιες συμφωνίες

10. Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Δ.Σ. ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης, χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

(Η) ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. Εισαγωγή

Το ΥΓΕΙΑ έχει αυτοβούλως υιοθετήσει και εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (Κ.Ε.Δ.) κατά την κατάρτιση του οποίου λήφθηκε υπόψη το σχέδιο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρίες που κυκλοφόρησε ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.) καθώς και οι γενικώς παραδεδεγμένες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Κ.Ε.Δ. βρίσκεται ανηρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας www.hygeia.gr

ΙΙ. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία πλέον των προβλέψεων του Νόμου

Η υιοθέτηση και εφαρμογή από την Εταιρεία του Κ.Ε.Δ. έχει σαν συνέπεια την εφαρμογή πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης επιπλέον εκείνων που προβλέπονται από τις διατάξεις της οικείας Νομοθεσίας οι οποίες είναι οι εξής:

Α. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται κατά πλειοψηφία από Μη Εκτελεστικά Μέλη.
Β. Έχει συγκροτηθεί Εκτελεστική Επιτροπή ως Όργανο υποβοηθητικό του Διοικητικού Συμβουλίου.
Γ. Έχει συγκροτηθεί Κεντρική Επιτροπή Προμηθειών προς το σκοπό της αποτελεσματικής, κεντροποιημένης διαχείρισης των προμηθειών.
Δ. Λαμβάνει χώρα ανά δύο (2) έτη η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι κανονισμοί των υπό Β. και Γ. επιτροπών βρίσκονται ανηρτημένοι στον ιστότοπο της εταιρείας www.hygeia.gr

ΙΙΙ. Περιγραφή των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (internal controls) και διαχείρισης κινδύνων (risk management)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας παρακολουθεί και διασφαλίζει την επάρκεια των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σε διαρκή βάση. Αυτό επιτυγχάνεται με τις ακόλουθες δράσεις και διαδικασίες:

Εντοπισμός, Αξιολόγηση και Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και θέσει σε εφαρμογή Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων προκειμένου να εντοπίζει, αξιολογεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους τους οποίους ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά την λειτουργία της και έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις. Το σύστημα προβλέπει τη συστηματική καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων ανά περιοχή λειτουργίας, αλλά και την βαθμολόγηση της επάρκειας κάλυψης της εταιρείας απέναντι σε αυτούς. Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων τα συμπεράσματα της αξιολόγησης συζητούνται σε επίπεδο Διοίκησης, ενώ για τα σημαντικότερα εξ αυτών ενημερώνεται η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

1. **Προϋπολογισμοί / Σχεδιασμός**

Η Εταιρεία εφαρμόζει ένα πλήρες και επαρκές σύστημα για τη σύνταξη και παρακολούθηση του ετήσιου τακτικού αναλυτικού προϋπολογισμού που υπόκειται σε απολογισμό σε μηνιαία βάση. Η σύγκριση γίνεται με τα αντίστοιχα πραγματικά αλλά και ιστορικά μεγέθη, με λεπτομερή επεξήγηση όλων των αποκλίσεων. Η παράλληλη αξιολόγηση έκτακτων προβλέψεων (rolling forecasts) που καταρτίζονται σε τρίμηνη βάση, συντελεί στη λήψη αποφάσεων για περαιτέρω ενέργειες προκειμένου να επιτευχθούν οι εταιρικοί στόχοι που έχουν τεθεί.

2. **Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου**

Το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα από τις εξουσίες που καθορίζονται από το Καταστατικό της Εταιρείας αλλά και το πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών που προβλέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, αποφασίζει με την υποστήριξη των επιτροπών του για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την επίτευξη της εταιρικής πολιτικής και των στρατηγικών στόχων.

3. **Αρμοδιότητες – Εξουσιοδοτήσεις Διευθυντικών Στελεχών**

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν καθοριστεί τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα καθώς και τα όρια και ο τρόπος εκπροσώπησης και δέσμευσης της Εταιρείας για τη διενέργεια όλων των πράξεων που σχετίζονται με τη διαχείριση των στοιχείων του ενεργητικού της.

4. **Πολιτική ποικιλομορφίας Διευθυντικών Στελεχών**

Στο πλαίσιο της πολιτικής ίσων ευκαιριών και υιοθέτησης των αρχών ισότητας των φύλων, ως προς τη σύνθεση των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών του, το Υγεία δεσμεύεται για την εφαρμογή πολιτικής ποικιλομορφίας ως προς το φύλο συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση της ομαδικής σκέψης.

5. **Στρατηγικές Επενδύσεις - Εξαγορές**

Οι στρατηγικές επενδύσεις και ενδεχόμενες εξαγορές προϋποθέτουν απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας (ή οργάνων που το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει), λαμβανομένης μετά από εισήγηση που περιλαμβάνει τη μελέτη σκοπιμότητας, το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) καθώς και ένα επαρκές σχέδιο υλοποίησης και παρακολούθησης της επένδυσης ή εξαγοράς.

6. **Διαδικασίες και πολιτικές πρόληψης χρηματοοικονομικής απάτης**

Η Εταιρεία προκειμένου να αποφύγει τον κίνδυνο ύπαρξης φαινομένων χρηματοοικονομικής απάτης έχει θεσπίσει και εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών και πολιτικών οι οποίες διέπουν το σύνολο των λειτουργιών της Εταιρείας και ιδιαίτερα εκείνων που χαρακτηρίζονται ως υψηλού κινδύνου όπως ενδεικτικά οι πολιτικές και διαδικασίες προμηθειών, πληρωμών, διαχείρισης διαθεσίμων κλπ.

7. **Πληροφοριακά Συστήματα**

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει σύγχρονα συστήματα πληροφορικής που καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριότητας και υποστηρίζουν τη Διοίκηση στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων εταιρικών στόχων. Η ασφάλεια των πληροφορικών συστημάτων εξασφαλίζεται από ένα αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών οι κυριότερες από τις οποίες είναι:

- Διαδικασίες αποκατάστασης
- Διαδικασίες τήρησης εφεδρικών αρχείων ασφαλείας (back – ups)
- Σχέδιο έκτακτης ανάγκης και επαναλειτουργίας μετά από καταστροφή (Disaster recovery plan)
- Διαδικασίες προστασίας από ιούς, εξωτερικές παρεμβάσεις και κακόβουλες ενέργειες
- Διαδικασίες διασφάλισης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail)

8. **Διαδικασίες σχετικές με τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων**

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες και συστήματα τα οποία διασφαλίζουν την αξιοπιστία και εγκυρότητα των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και την

εναρμόνιση με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι κυριότερες από αυτές τις διαδικασίες είναι:

- Η Εταιρεία, καθώς και οι Θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ακολουθούν και εφαρμόζουν κοινές λογιστικές αρχές και πολιτικές σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS).
- Οι λογιστικές εργασίες, που ακολουθούνται βασίζονται στις αρχές Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS), η εφαρμογή των οποίων έχει υιοθετηθεί από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.
- Οι καταχωρίσεις λογιστικών εγγραφών πραγματοποιούνται και ελέγχονται βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών που περιλαμβάνουν τον καθορισμό των απαιτούμενων παραστατικών και εγκρίσεων ανά περίπτωση.
- Οι αποσβέσεις των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων παρακολουθούνται και καταγράφονται στο μητρώο παγίων υπολογίζονται δε τόσο βάσει των συντελεστών που προβλέπονται από τη φορολογική νομοθεσία όσο και βάσει των αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.
- Η ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από τη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές εταιρείες.
- Για τη διασφάλιση της αξιόπιστης απεικόνισης των αποθεμάτων στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, διενεργούνται μηνιαίες απογραφές. Οι απογραφές διενεργούνται βάσει σαφών και επαρκών γραπτών οδηγιών ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν ελέγχονται, αιτιολογούνται, εγκρίνονται και καταχωρούνται στα βιβλία της Εταιρείας και των Θυγατρικών εταιρειών ώστε να υφίσταται πλήρης συμφωνία μεταξύ λογιστικών βιβλίων και φυσικού αποθέματος.
- Για τη διασφάλιση της σωστής απεικόνισης των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών διενεργούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα συμφωνίες υπολοίπων με τους πελάτες και προμηθευτές. Ομοίως μηνιαίες συμφωνίες λογαριασμών διενεργούνται όσον αφορά το ταμείο, τις τράπεζες και τις φορολογικές υποχρεώσεις/απαιτήσεις.
- Το κλείσιμο και η οριστικοποίηση των οικονομικών καταστάσεων πραγματοποιείται βάσει σαφών διαδικασιών μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται προθεσμίες ολοκλήρωσης και υποβολής, αρμοδιότητες και οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις.
- Για τη διενέργεια εγγραφών πρόβλεψης απομείωσης ή διαγραφής στοιχείων του ενεργητικού εφαρμόζονται σαφείς διαδικασίες και επίπεδα εγκρίσεων σε εναρμόνιση με την πολιτική της Εταιρείας.
- Υπάρχει συγκεκριμένη στρατηγική πρόσβασης στα λογισμικά προγράμματα ανάλογα με τις αρμοδιότητες και εξουσιοδοτήσεις κάθε χρήστη.

9. Εσωτερικός Έλεγχος

Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου λειτουργεί στη βάση των διεθνών προτύπων και γενικά παραδεκτών ελεγκτικών αρχών και σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της. Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου αναφέρεται και παρουσιάζει τα ευρήματα του ελεγκτικού της έργου στην επιτροπή ελέγχου.

Η μονάδα του Εσωτερικού Ελέγχου πραγματοποιεί τακτικές συναντήσεις με την Επιτροπή Ελέγχου κατά τις οποίες επιθεωρούνται οι πραγματοποιηθέντες έλεγχοι, εξετάζεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, συζητούνται και αξιολογούνται τα ευρήματα και οι σχετικές εισηγήσεις.

Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου υποβάλει το συνολικό πρόγραμμα ελέγχων για κάθε χρήση, το οποίο εγκρίνεται από την επιτροπή ελέγχου. Το πρόγραμμα αναθεωρείται εφόσον είναι αναγκαίο μετά από ενημέρωση και έγκριση της Επιτροπής.

10. Διαφάνεια και καταπολέμηση της διαφθοράς

Στην Εταιρεία και στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση προληπτικών ενεργειών αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς με στόχο την ανταπόκριση στις ανάγκες των συμμετόχων μας.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, ο οποίος έχει καταρτισθεί αφού ελήφθη υπόψη ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας και η κείμενη Ελληνική Νομοθεσία. Μέσω αυτού, δίνονται σαφείς κατευθύνσεις για την τήρηση των κανόνων ηθικής εντός και εκτός του οργανισμού, ενδεικτικά στις σχέσεις με τους ασθενείς, τους προμηθευτές και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη του Ομίλου. Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας υπερκαλύπτει ουσιαστικά τα θέματα που άπτονται μιας αυτόνομης πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Παράλληλα, ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, προάγοντας τη διαφάνεια μέσω της οργανωτικής του δομής ενώ πρόσθετα, έχει θέσει συγκεκριμένα εγκριτικά όρια ευθύνης κάθε στελέχους αλλά και δικλείδες ασφαλείας, που ελέγχονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο πλαίσιο των διενεργούμενων εσωτερικών ελέγχων.

IV. Πληροφοριακά στοιχεία για το Διοικητικό Συμβούλιο

1. Βασικές αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. προσδιορίζονται με σαφήνεια τόσο στο καταστατικό όσο και στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της εταιρείας ή άλλα εσωτερικά έγγραφα της εταιρείας.
Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και γενικά την επιδίωξη του σκοπού της και λαμβάνει όλα τα μέτρα και αποφάσεις που απαιτούνται, διενεργεί όλες τις αναγκαίες πράξεις χωρίς κανέναν περιορισμό (με εξαίρεση τα θέματα που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης) και εκπροσωπεί την εταιρεία επί δικαστηρίου και εξωδίκως.

Ενδεικτικά οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. περιλαμβάνουν:

- την έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της εταιρείας,
- την έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου, καθώς και τη λήψη αποφάσεων για τις μείζονες κεφαλαιουχικές δαπάνες, εξαγορές και εκποιήσεις,
- την επιλογή και όποτε χρειάζεται, την αντικατάσταση της εκτελεστικής ηγεσίας της εταιρείας, όπως και την εποπτεία του σχεδιασμού της διαδοχής,
- τον έλεγχο απόδοσης της ανώτατης Διοίκησης και την εναρμόνιση των αμοιβών των ανώτατων στελεχών με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας και των μετόχων της,
- τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
- την επαγρύπνηση, όσον αφορά υπάρχουσες και πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ αφενός της εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησής της, των μελών του Δ.Σ. ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του Δ.Σ.), καθώς και την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων συγκρούσεων για το σκοπό αυτό, το Δ.Σ. θα πρέπει να υιοθετήσει διαδικασία εποπτείας των συναλλαγών όλων των εμπλεκόμενων μερών,
- τη διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας συμμόρφωσης της εταιρείας με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς,
- την ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος Διοίκησης της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ανάθεσης εξουσιών και καθηκόντων σε άλλα στελέχη, και τη διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει την άσκηση του συνόλου ή μέρους των εξουσιών του αναφορικά με τη διαχείριση και την εκπροσώπηση σε περισσότερα πρόσωπα, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή μη, υπαλλήλους της εταιρείας ή τρίτους, καθορίζοντας και την έκταση των ανατιθέμενων εξουσιών.
Τα πρόσωπα, στα οποία ανατίθενται οι ανωτέρω εξουσίες δεσμεύουν την εταιρεία, ως όργανα αυτής, σε όλη την έκταση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν.

Το Δ.Σ. έχει συστήσει επιτροπές που στηρίζουν την προετοιμασία των αποφάσεών του και διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

2. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εννέα (9) έως δέκα τρία (13) Μέλη, τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, η οποία ορίζει και τη διάρκεια της θητείας τους.
Στην τρέχουσα σύνθεση το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από δέκα τρία (13) Μέλη εκ των οποίων η πλειοψηφία είναι μη Εκτελεστικά και δύο (2) είναι Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά.

Η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η εξής:

1	Αθανάσιος Παπανικολάου	Πρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος
2	Γεώργιος Ευστρατιάδης	Αντιπρόεδρος -Μη Εκτελεστικό Μέλος
3	Γεώργιος Πολίτης	Αντιπρόεδρος -Μη Εκτελεστικό Μέλος
4	Ανδρέας Καρταπάνης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
5	Δημήτριος - Ελευθέριος Μαντζαβίνος	Εκτελεστικό Μέλος
6	Κωνσταντίνα Ψώνη	Εκτελεστικό Μέλος
7	Φώτιος Καρατζένης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
8	Αναστάσιος Κυπριανίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
9	Σπυρίδων Καλακώνας	Μη Εκτελεστικό Μέλος
10	Ιωάννης Ανδρέου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
11	Γεώργιος Ζαχαρόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
12	Αθανάσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
13	Νικόλαος Δαμασκόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διετής και λήγει την 26/5/2018, παρατείνεται δε έως την συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τους μετόχους για τη θητεία που προβλέπεται από τα καταστατικό χωρίς να αποκλείεται η επανεκλογή τους.

Τα Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη δεν κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, δεν έχουν σχέση εξάρτησης με την εταιρεία ή με πρόσωπα που συνδέονται με την εταιρεία. Τα Ανεξάρτητα Μέλη διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει εάν ένας υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας, πριν προταθεί η εκλογή του από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις με την απαραίτητη συχνότητα που εξασφαλίζει την αποτελεσματική επιτέλεση των καθηκόντων του. Κατά τη χρήση του έτους 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδρίασε 12 φορές και έλαβε επιπλέον αποφάσεις μέσω σύνταξης 37 γραπτών πρακτικών σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920 και το άρθρο 18 παρ. 3 του Καταστατικού της Εταιρίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εναλλακτικά, εκτός από την έδρα της εταιρείας, δύναται να συνεδριάζει έγκυρα σε άλλο τόπο εκτός της έδρας είτε στην ημεδαπή, είτε στην αλλοδαπή σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του καταστατικού, ενώ δύναται να συνεδριάζει και μέσω τηλεδιάσκεψης. Κατά την παρελθούσα οικονομική χρήση (2016) καταβλήθηκαν στα μέλη ΔΣ, για τις υπηρεσίες τους υπό την ιδιότητά τους αυτή, οι αμοιβές που εγκρίθηκαν από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 21/5/2016.

V. Άλλα Διαχειριστικά και Εποπτικά Όργανα

1. Επιτροπή Ελέγχου

Αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου είναι η υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου στην εκπλήρωση της αποστολής του αναφορικά με τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών, τη λογιστική αποτύπωση των οικονομικών αποτελεσμάτων, τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων, τη συμμόρφωση με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και την αποτελεσματική εφαρμογή των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου ορίζονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας κατόπιν σχετικής πρότασης του Δ.Σ, και η παρούσα σύνθεσή της είναι η εξής:

1. Αθανάσιος Χριστόπουλος, Πρόεδρος
2. Γεώργιος Ευστρατιάδης, Μέλος
3. Νικόλαος Δαμασκόπουλος, Μέλος

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει όσες φορές κρίνεται αναγκαίο, τουλάχιστον όμως τέσσερις φορές το χρόνο μετά από πρόσκληση του Προέδρου και συναντά τον τακτικό ελεγκτή της εταιρείας χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης της εταιρείας τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο.

2. Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής, με δυνατότητα επαναδιορισμού.
Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής είναι η εξής:

1. Αθανάσιος Παπανικολάου, Πρόεδρος
2. Ανδρέας Καρταπάνης, Μέλος
3. Δημήτριος-Ελευθέριος Μαντζαβίνος, Μέλος

Κύριος σκοπός της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι η υποβοήθηση του έργου του Διοικητικού Συμβουλίου με την εκχώρηση αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τον κανονισμό της που βρίσκεται ανηρτημένος στον ιστότοπο της εταιρείας www.hygeia.gr

3. Επιτροπή Προμηθειών

Η Επιτροπή είναι τριμελής και τα μέλη της ορίζονται από την Εκτελεστική Επιτροπή της Εταιρείας, η οποία και ορίζει έναν εκ των μελών Πρόεδρο.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι ετήσια, με δυνατότητα επαναδιορισμού το δε έργο της Επιτροπής ασκείται εντός του πλαισίου αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με τον κανονισμό της που βρίσκεται ανηρτημένος στον ιστότοπο της εταιρείας www.hygeia.gr

Η παρούσα σύνθεση της Επιτροπής είναι η εξής:

1. Ιωάννης Ανδρέου
2. Γεώργιος Πολίτης
3. Δημήτριος-Ελευθέριος Μαντζαβίνος

VI. Γενική Συνέλευση των μετόχων

1. Βασικές εξουσίες

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας, συγκαλούμενο από το Διοικητικό Συμβούλιο και δικαιούμενο να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την εταιρεία και στο οποίο δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

2. Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης/Δικαιώματα Μετόχων και άσκησή τους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρεία πρέπει να αναρτά στον ιστότοπο της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προσθήκης θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και τις προθεσμίες εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Δ.Σ., και
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Η Εταιρεία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, με ευθύνη του Διοικητικού της Συμβουλίου, τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας, εντός πέντε (5) ημερών το αργότερο από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, προσδιορίζοντας για κάθε απόφαση τουλάχιστον τον αριθμό των μετοχών για τις οποίες δόθηκαν έγκυρες ψήφοι, την αναλογία του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπούν αυτές οι ψήφοι, το συνολικό αριθμό έγκυρων ψήφων, καθώς και τον αριθμό ψήφων υπέρ και κατά κάθε απόφασης και τον αριθμό των αποχών.

(Θ) ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η Εταιρική Υπευθυνότητα στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ

Στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ, η επιχειρηματική πορεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις αρχές της εταιρικής υπευθυνότητας και βιώσιμης ανάπτυξης και καθορίζεται από τα υψηλά ηθικά πρότυπα και τις αξίες μας. Σταθερή προτεραιότητα της Διοίκησης είναι, οι παρεχόμενες υπηρεσίες των κλινικών του Ομίλου να παραμείνουν εφάμιλλες της υψηλότερης παγκοσμίως ποιότητας, καθιστώντας τον Όμιλο ΥΓΕΙΑ κέντρο αναφοράς σε Ελλάδα και Ευρώπη, διατηρώντας την υψηλή θέση που κατέχει στον τομέα της υγείας διεθνώς.

Ο Όμιλος διαβλέπει εγκαίρως τις εξελίξεις και τυχόν προκλήσεις στον κλάδο υγείας, ενώ παράλληλα εξετάζει κάθε επενδυτική ευκαιρία που προκύπτει και μπορεί να ταυτιστεί με το όραμά του. Ο Όμιλος δημιουργεί σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης με τους συμ-μετόχους μας και στοχεύει στην ανάπτυξη αμφίδρομης επικοινωνίας μαζί τους, καθώς η γνώμη τους αποτελεί τη βάση για την εξέλιξη των προγραμμάτων του.

Η δέσμευση και οι προτεραιότητες του Ομίλου αποτυπώνονται στην πολιτική που έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει:

Απόσπασμα Πολιτικής Εταιρικής Υπευθυνότητας

- Εστιάζει στους ασθενείς και τις οικογένειές τους, ανταποκρινόμενος στις ανάγκες, στις επιθυμίες και στις προσδοκίες τους, παρέχοντας υψηλής ποιότητας φροντίδα και εξασφαλίζοντας τους απαραίτητους πόρους, άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό και τεχνολογία αιχμής.
- Εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ, που καλύπτει τις κλινικές και διοικητικές λειτουργίες των εταιρειών του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών κλινικών εργαστηρίων, καθώς και των διαγνωστικών ή θεραπευτικών απεικονιστικών υπηρεσιών, την εργασιακή υγεία και ασφάλεια, την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, την προστασία και την πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Παρέχει περιβάλλον εμπιστοσύνης και κουλτούρα ασφάλειας στο προσωπικό, που προάγει την ενεργό συμμετοχή, την ποικιλία απόψεων, την προάσπιση των δικαιωμάτων, την ανοικτή επικοινωνία, την ανάληψη ευθυνών, την ασφάλεια, την περιβαλλοντική υπευθυνότητα, την ομαδική εργασία, την εκπαίδευση και προσωπική ανάπτυξη, την επίτευξη στόχων και την αναγνώριση, όταν επιτυγχάνονται οι προσδοκίες.
- Συμμορφώνεται προς την ισχύουσα Νομοθεσία, τους κανονισμούς, τα διαχειριστικά πρότυπα (JOINT COMMISSION INTERNATIONAL, ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 και ISO 15189) και τους κανόνες Επαγγελματικής Πρακτικής που διέπουν τη λειτουργία των εταιρειών του Ομίλου.
- Προσπαθεί για συνεχή βελτίωση όλων των παρεχόμενων υπηρεσιών και των λειτουργιών μέσω στοχοθέτησης, κατάλληλων μηχανισμών εποπτείας προγραμμάτων και διεργασιών και συλλογικής προσπάθειας, με στόχο την επίτευξη των στρατηγικών προτεραιοτήτων για επιχειρηματική αριστεία και ανάπτυξη εργασιών.
- Δημοσιοποιεί την Πολιτική στους ασθενείς και τους οικείους τους, στους εργαζόμενους των εταιρειών του Ομίλου, στους συνεργάτες, στους προμηθευτές και σε όλους τους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους και τους ενθαρρύνει να την υποστηρίζουν.

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δραστηριοποιείται στο σημαντικότερο τομέα για τον άνθρωπο, αυτόν της υγείας. Ο σεβασμός, η αξιοπρέπεια, η αγάπη, η φροντίδα, είναι έννοιες που αποτελούν θεμέλιο λίθο για κάθε υπηρεσία που παρέχεται μέσα από τις Κλινικές, τα Διαγνωστικά Κέντρα και τις Εταιρείες του.

Σκοπός του πλαισίου Εταιρικής Υπευθυνότητας που εφαρμόζεται, είναι η ανάπτυξη του Ομίλου να συνυπάρχει αρμονικά με τις δραστηριότητές του για την κοινωνία, το περιβάλλον και την αγορά, κρατώντας πάντα στο επίκεντρο, με ευαισθησία και ευθύνη, τον άνθρωπο.

Το πλαίσιο Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, στηρίζεται σε 4 άξονες:

- Οικονομία
- Εργαζόμενοι
- Κοινωνία
- Περιβάλλον

Σε κάθε άξονα η Διοίκηση του Ομίλου έχει αναγνωρίσει τα πιο σημαντικά ζητήματα που τον αφορούν, βάσει των ειδικών χαρακτηριστικών που προκύπτουν από τη δραστηριοποίησή του. Ενόψει της ανάπτυξης του Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας 2016, η Ομάδα ΕΚΕ του Ομίλου προχώρησε στην αναλυτική καταγραφή και προτεραιοποίηση των σημαντικότερων θεμάτων ανά άξονα Εταιρικής Υπευθυνότητας. Η διαδικασία που ακολουθήθηκε (materiality analysis) βασίστηκε στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative, GRI-G4 και στο πρότυπο AA1000 του διεθνούς οργανισμού AccountAbility. Πραγματοποιήθηκε, με τη μορφή ομάδων εργασίας (workshop), πλήρης καταγραφή και αξιολόγηση των σημαντικότερων θεματικών – ομάδες ζητημάτων – του Ομίλου ΥΓΕΙΑ και λήφθηκαν υπόψη ως σημαντικά θέματα/ζητήματα εκείνα τα οποία θα μπορούσαν να προκαλέσουν μεγάλου εύρους μεταβολές στην επίδοση του Ομίλου.

Για τον Όμιλο, η συγκέντρωση και αποτύπωση των σημαντικών θεμάτων συμβάλλει:

- Στον προσδιορισμό και αξιολόγηση των ενδεχόμενων κινδύνων που αφορούν στους άξονες της Εταιρικής Υπευθυνότητας.
- Στην αναγνώριση πλεονεκτημάτων, αδυναμιών, καθώς και ευκαιριών.
- Στον εντοπισμό των σημαντικότερων ζητημάτων τα οποία σχετίζονται με μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους του Ομίλου.

Ο χάρτης σημαντικών ζητημάτων του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, απεικονίζει τη βαρύτητα που έχει κάθε θέμα στην ανάπτυξη του Ομίλου και ταυτόχρονα πόσο σημαντικό είναι για τους συμ-μετόχους του. Η αξιολόγηση των σημαντικών ζητημάτων που πραγματοποιήθηκε για τη σύνταξη του παρόντα Απολογισμού, οδήγησε στην ανάπτυξη του ακόλουθου χάρτη:

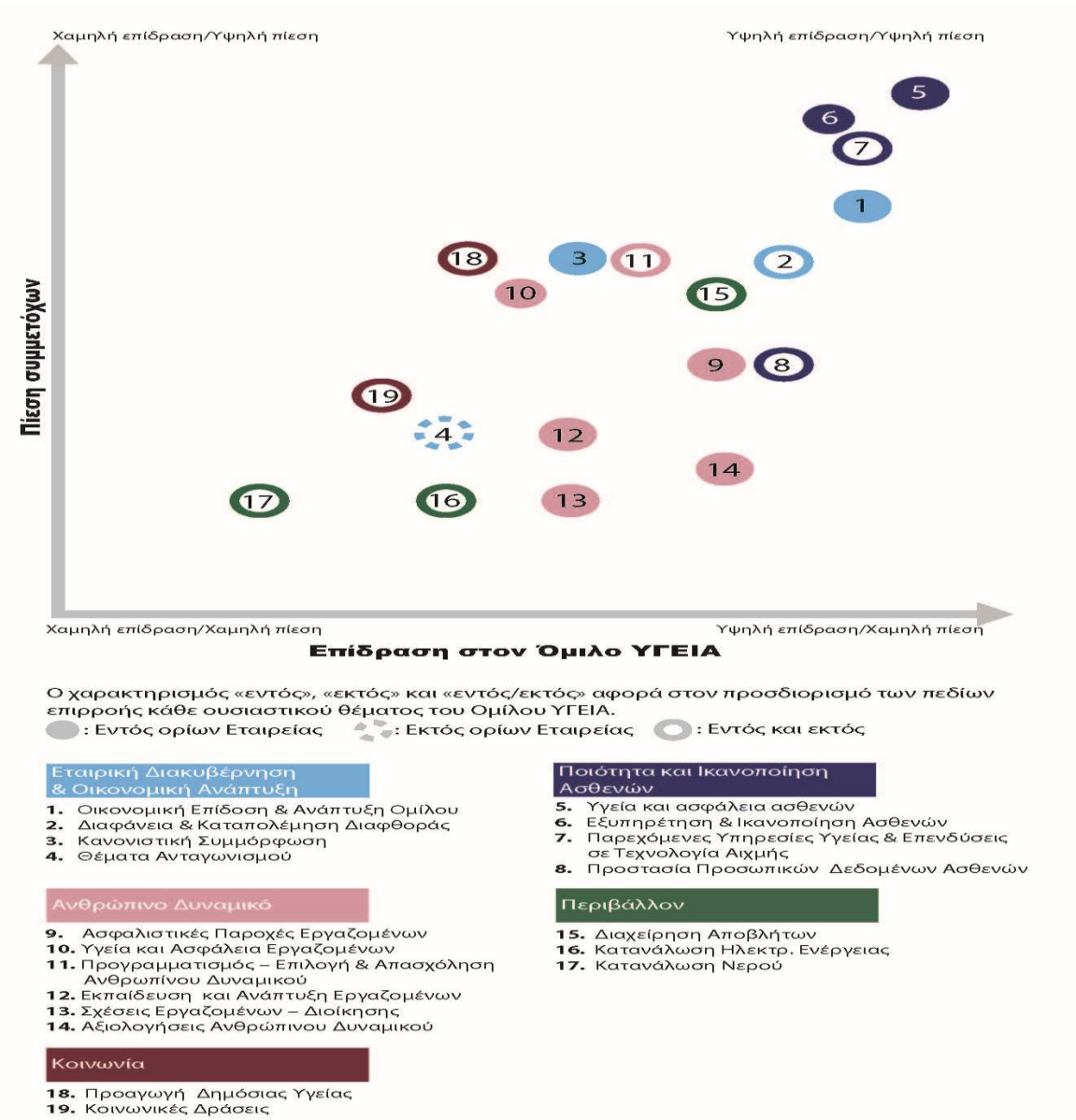

Ο Όμιλος δεν παραμένει απλώς μέσα στο πλαίσιο των Ηθικών και Κοινωνικών Αξιών που διέπουν μια εταιρεία, αλλά εφαρμόζει την Εταιρική Υπευθυνότητα στην πρακτική της σύγχρονης Εταιρικής Διακυβέρνησης, λαμβάνοντας υπόψη πως λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέλος μιας κοινωνίας που συνεχώς εξελίσσεται και αλλάζει. Η ορθή εφαρμογή των αρχών του Ομίλου πιστεύεται ότι διασφαλίζει και την υπεύθυνη λειτουργία των εταιρειών του Ομίλου.

Ο Όμιλος εδραιώνει την Εταιρική Υπευθυνότητα με:

- **Εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών,** με σκοπό τη συνεχή βελτίωση και ανάπτυξη στους σημαντικότερους τομείς των δραστηριοτήτων του (υγεία και ασφάλεια, περιβάλλον, ποιότητα υπηρεσιών).
- **Δημιουργία κεντρικής υποδοχής και διαχείρισης αιτημάτων** από τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε επίπεδο Ομίλου, με σκοπό τόσο την έγκαιρη λήψη μηνυμάτων, όσο και την ενδελεχή επεξεργασία και αποτελεσματική διαχείριση αυτών.
- **Δημοσίευση Ετησίων Οικονομικών Απολογισμών και Απολογισμών Εταιρικής Υπευθυνότητας.**
- **Δημιουργία Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.**
- **Ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μερών για τις δράσεις του**, σε ξεχωριστή ενότητα στις ιστοσελίδες των Εταιρειών του Ομίλου.
- **Συγκρότηση Ομάδας Εταιρικής Υπευθυνότητας:** αποτελείται από στελέχη όλων των εταιρειών με σκοπό να συμμετέχουν, να ενημερώνονται και να εκπροσωπούνται όλες οι λειτουργίες και το φάσμα των υπηρεσιών του Ομίλου. Η Ομάδα συνεδριάζει τακτικά, με στόχο μεταξύ άλλων το συντονισμό και την ανάπτυξη νέων δράσεων και πρωτοβουλιών σχετικά με το κοινωνικό έργο του Ομίλου, τη συστηματική καταγραφή των ενεργειών του και την εκπόνηση του Κοινωνικού Απολογισμού του Ομίλου. Η Ομάδα Εταιρικής Υπευθυνότητας αποτελείται από εκπροσώπους όλων των τμημάτων του Ομίλου.

2. Ο διάλογος και η δέσμευση με τους συμ-μετόχους

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει ως ενδιαφερόμενα μέρη τις ομάδες αυτές οι οποίες επηρεάζονται, άμεσα ή έμμεσα, από τις δραστηριότητές του και φυσικά όλες εκείνες τις ομάδες, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε χρόνο, τη λειτουργία του.

Η διαδικασία αναγνώρισης και στη συνέχεια προτεραιοποίησης των συμ-μετόχων, έχει βασιστεί στη μεθοδολογία του διεθνούς οργανισμού GRI (Global Reporting Initiative) και λαμβάνει υπόψη, αφενός το βαθμό της επίδρασης που ασκεί η κάθε ομάδα συμ-μετόχων στον Όμιλο, ανά άξονα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, και αφετέρου το βαθμό της επίδρασης που ασκείται από τον Όμιλο στην κάθε ομάδα συμ-μετόχων. Καθώς υπάρχουν παράγοντες όπως το εύρος και η φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου, που καθορίζουν το χαρακτήρα των ομάδων αυτών, δίνεται διαφορετική βαρύτητα σε κάθε μία από αυτές.

<u>Όμιλος ΥΓΕΙΑ</u>

Ομάδες ενδιαφερομένων μερών (κατά αλφαβητική σειρά):

- ασθενείς
- ασφαλιστικές εταιρείες
- ασφαλιστικοί οργανισμοί Δημοσίου
- εργαζόμενοι
- ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και οι ΜΚΟ
- ιατρική και επιστημονική κοινότητα
- ιδιώτες πελάτες
- κοινωνία
- κράτος και ρυθμιστικές αρχές
- Μ.Μ.Ε.
- μέτοχοι
- οικογένειες των ασθενών και οι επισκέπτες
- προμηθευτές
- συνεργάτες ιατροί
- τράπεζες
- υπεργολαβικές υπηρεσίες

Η εμπιστοσύνη των συμ-μετόχων του Ομίλου είναι ουσιώδης για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του. Γι' αυτό δεσμεύεται να καλλιεργεί τον ανοικτό διάλογο με τους ασθενείς, εργαζόμενους, πελάτες, μετόχους και όλες τις ομάδες συμμέτοχων, προκειμένου να υπάρχει συνεχής επικοινωνία και καταγραφή των αναγκών τους.

3. Η Υπευθυνότητα για τους Εργαζόμενους

Η στρατηγική για το 2016, στον πυλώνα του Ανθρωπίνου Δυναμικού, για όλες τις Εταιρείες του Ομίλου είναι:

- η διατήρηση θέσεων εργασίας
- η διατήρηση μισθών
- η διατήρηση των παροχών
- η έμφαση στην εκπαίδευση

Η Διοίκηση του Όμιλο πιστεύει, ότι οι άνθρωποί του είναι το σημαντικότερο περιουσιακό κεφάλαιο. Το ανθρώπινο δυναμικό του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, με κοινό όραμα, υλοποιεί τους επιχειρηματικούς στόχους και τον φέρνει πάντα στην κορυφή των εξελίξεων. Η προσέγγιση του Ομίλου είναι πάντα ανθρωποκεντρική, όπως και τα συστήματα και οι διαδικασίες που εφαρμόζει. Η συνεχής μέριμνα για το προσωπικό του αλλά και τις οικογένειές τους, έχει δημιουργήσει ένα βραβευμένο εργασιακό περιβάλλον, σε έναν αντικειμενικά δύσκολο κλάδο δραστηριότητας.

Επενδύει στους ανθρώπους όλου του Ομίλου προσφέροντας τους εργασιακή ασφάλεια, εκπαίδευση, αξιολόγηση και πρόσθετες παροχές.

Κώδικας Δεοντολογίας

Οι ηθικές αξίες αποτελούν τη βάση λειτουργίας του Ομίλου ΥΓΕΙΑ. Όλοι ανεξαρτήτως οι εργαζόμενοι, όλων των Εταιρειών εργάζονται με: Ακεραιότητα, Υπευθυνότητα, Σεβασμό, Συμμόρφωση στα επαγγελματικά πρότυπα και την τήρηση νόμων και κανονισμών, Αξιοπιστία, Εμπιστοσύνη, Αριστεία, Διαφάνεια, Βιωσιμότητα.

Στον Όμιλο η διαχείριση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού βασίζεται σε τέσσερις (4) άξονες δράσεων:

1. Εκπαίδευση και ανάπτυξη

Ο Όμιλος δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη εκπαίδευση των εργαζομένων. Με στόχο την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών που έχουν εκφράσει οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, καταρτίζεται σε ετήσια βάση συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλάνο. Βάσει αυτού, υλοποιούνται ποικίλα προγράμματα και εκπαιδεύσεις, προκειμένου οι εργαζόμενοι να ενημερώνονται για όλες τις εξελίξεις στον τομέα της υγείας και να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας που εφαρμόζεται στον Όμιλο.

2. Αξιολόγηση και ανέλιξη

Για τον Όμιλο, η αξιολόγηση της απόδοσης των εργαζομένων αποτελεί μία εξαιρετικά σημαντική διαδικασία. Εφαρμόζεται ένα κοινό Σύστημα Διαχείρισης της Απόδοσης για όλες τις Εταιρείες του Ομίλου, το οποίο αποτελεί τη βάση ενός ενιαίου προγράμματος ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και εκφράζει τη βούληση του Ομίλου για δίκαιη, αντικειμενική και αξιοκρατική διαχείριση όλων των εργαζομένων.

3. Παροχές

Ο Όμιλος, με βάση τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται εφαρμόζει πρόγραμμα βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παροχών προς όλους τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης. Οι εν λόγω παροχές ποικίλουν ανά εταιρεία και κλινική.

Ενδεικτικά κάποιες παροχές αποτελούν:

- Δωρεάν νοσηλεία και εξετάσεις για όλους τους εργαζόμενους.
- Πρόγραμμα ασφάλειας ζωής για τους ίδιους τους εργαζόμενους, απώλειας εισοδήματος και επιδόματος σοβαρών ασθενειών.

- Πρόγραμμα συνταξιοδοτικό με την καταβολή εφ' άπαξ ποσού στη συνταξιοδότησή τους.
- Παροχή φύλαξης και φροντίδας των παιδιών σε συνεργασία με ιδ. Βρεφονηπιακό σταθμό
- Δυνατότητα παροχής άτοκων δανείων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.
- Μετακίνηση από και προς το χώρο εργασίας για όλες τις βάρδιες λειτουργίας του Νοσοκομείου.
- Οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων για την κάλυψη σοβαρών οικογενειακών αναγκών τους.
- Εορταστικές εκδηλώσεις.
- Δωρεάν δεκατιανό και πλήρες γεύμα με συμβολικό ποσό.
- Αριστεία σε παιδιά των εργαζομένων που αρίστευσαν στο σχολείο ή εισήχθησαν στις πρώτες θέσεις στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Ίσες Ευκαιρίες και Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ έχει δεσμευτεί στην παροχή Ίσων Ευκαιριών σε όλα τα άτομα ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, αναπηρίας, χρώματος, φυλής, εθνικής καταγωγής, κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου, θρησκείας ή πολιτικών πεποιθήσεων. Η ανέλιξη σε διοικητικές θέσεις εξαρτάται κυρίως από τις ανάγκες των εταιρειών και την ικανότητα των ατόμων στη διοίκηση ανθρώπων. Το επίπεδο βασικού μισθού για άνδρες και γυναίκες στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ καθορίζεται με βάση την τοπική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια εργασία. Επιπλέον, στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ απασχολούνται Άτομα με Αναπηρία (ΑΜΕΑ) όταν αυτό είναι εφικτό. Τα άτομα αυτά απασχολούνται σε θέσεις κατάλληλες ανάλογα με τις δυνατότητές τους.

70% της συνολικής δύναμης του Ομίλου ΥΓΕΙΑ είναι γυναίκες, ενώ σε κάποιες κατηγορίες προσωπικού, όπως το νοσηλευτικό & παραϊατρικό προσωπικό, το ποσοστό αυτό αγγίζει το 80%.

3. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Ο Όμιλος αναπτύσσει με συνέπεια και συνέχεια, δράσεις περιβαλλοντικής φροντίδας προκειμένου να επιτύχει συνεχή βελτίωση στη μείωση της περιβαλλοντικής του επίπτωσης. Σκοπός είναι το μοντέλο λειτουργίας μας μέσω της συνεχούς βελτίωσης της οργάνωσης των εταιρειών του, να προάγει την υγεία με αποτελεσματικούς και φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους.

Βασικές περιβαλλοντικές επιδόσεις για οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας, αποτελούν η ορθή διαχείριση επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων, η ορθολογική κατανάλωση των φυσικών πόρων, της ηλεκτρικής ενέργειας και του νερού και οι μειωμένες εκπομπές αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα.

Αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα της σωστής διαχείρισης των αποβλήτων που προέρχονται από τις κλινικές του Ομίλου, εφαρμόζουμε ειδικό Πλάνο Διαχείρισης Επικίνδυνων Ουσιών και Αποβλήτων. Το πλάνο έχει διαμορφωθεί ανά κλινική του Ομίλου και περιλαμβάνει τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για το χειρισμό, αποθήκευση, μεταφορά και απόρριψη των επικίνδυνων ουσιών και των αποβλήτων που παράγονται κατά την παροχή των υπηρεσιών και λειτουργία των τμημάτων των κλινικών. Οι κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ συμμορφώνονται πλήρως με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία. Κατά τη χρήση του έτους 2016 η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων ήταν ως ακολούθως:

Μέθοδος διαχείρισης	%
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	10%
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ	74%
ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗ	16%

Οι ποσότητες που προκύπτουν από τις διαδικασίες της αποτέφρωσης και αποστείρωσης προωθούνται από κατάλληλα αδειοδοτημένους διαχειριστές σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής, ως ορίζεται από τη νομοθεσία.

Το ΥΓΕΙΑ εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πιστοποιημένο σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001

Ο Όμιλος κάθε χρόνο αξιολογεί τις περιβαλλοντικές πλευρές και τις επιπτώσεις που έχουν στο περιβάλλον οι δραστηριότητές του. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, προσπαθεί να βελτιώνει την περιβαλλοντική του επίδοση θέτοντας στόχους και προγράμματα, καθορίζοντας δείκτες και παρακολουθώντας την επίδοσή στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Η πιστοποίηση αυτή αποτελεί προτεραιότητα για τις κλινικές του Ομίλου, που ως στόχο του έχει θέσει την περιβαλλοντικά υπεύθυνη λειτουργία του, η οποία εκτός των άλλων αποτελεί και βασικό μέσο εξοικονόμησης οικονομικών πόρων καθώς και βιώσιμο τρόπο ανάπτυξης. Επιπρόσθετη απόδειξη της δέσμευσης του Ομίλου για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών θεμάτων που τον αφορούν ή μπορεί να επηρεάσει, είναι το γεγονός ότι τα έτη 2015-2016 ο Όμιλος δαπάνησε περίπου €1,5 εκ. για τις δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος (εξαιρουμένης της διαχείρισης των αστικών απορριμμάτων) οι οποίες περιλαμβάνουν συμβάσεις με εταιρείες διαχείρισης αποβλήτων, κόστος τροχήλατων συλλογής αποβλήτων, κόστος αναλωσίμων καθώς και κόστη αντικατάστασης μηχανημάτων με νέα που διαθέτουν φιλικότερα προς το περιβάλλον χαρακτηριστικά.

4. Φροντίδα και Υπευθυνότητα για τον Ασθενή

Η δέσμευση του Ομίλου για παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του. Εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ, που καλύπτει τις κλινικές και διοικητικές λειτουργίες του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών κλινικών εργαστηρίων, καθώς και των διαγνωστικών ή θεραπευτικών απεικονιστικών υπηρεσιών.

Χρυσή Σφραγίδα Έγκρισης για το ΥΓΕΙΑ

Το Νοσοκομείο ΥΓΕΙΑ, ανανέωσε για ακόμα μία τριετία τη διαπίστευση Joint Commission International (JCI) και παραμένει το μοναδικό νοσοκομείο στην Ελλάδα που φέρει τη Χρυσή Σφραγίδα Έγκρισης (Gold Seal of Approval®) από το πλέον έγκριτο και διεθνώς αναγνωρισμένο Πρότυπο Διαπίστευσης Οργανισμών Υγείας, με το οποίο έχουν διαπιστευθεί μόνο 580 Νοσοκομεία παγκοσμίως.

Το JCI είναι ένα διεθνές πρότυπο διαπίστευσης υπηρεσιών υγείας. Η προετοιμασία για τη διαπίστευση συνήθως διαρκεί 2 χρόνια. Όταν ολοκληρωθεί η προετοιμασία, το JCI αποστέλλει στο νοσοκομείο ομάδα εμπειρογνωμόνων επιθεωρητών (ιατροί, νοσηλευτές και διοικητικοί) διεθνούς εμπειρίας, οι οποίοι αξιολογούν επιτόπου τις υπηρεσίες του νοσοκομείου με βάση τις πάνω από 1.000 απαιτήσεις του προτύπου. Αυτές καλύπτουν όλο το φάσμα των ασθενοκεντρικών λειτουργιών του Νοσοκομείου όπως η πρόσβαση, η εκτίμηση, η κλινική φροντίδα, η αναισθησιολογική και χειρουργική φροντίδα, η εκπαίδευση και τα δικαιώματα του ασθενούς, αλλά και όλες τις υποστηρικτικές λειτουργίες, όπως οι εργαστηριακές και απεικονιστικές υπηρεσίες, η πρόληψη και ο έλεγχος των λοιμώξεων, η διαχείριση των φαρμάκων, η διαχείριση και ασφάλεια των εγκαταστάσεων, η διαχείριση του Φακέλου Ασθενούς και της κλινικής πληροφορίας, η διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και οι πρακτικές διοίκησης του Νοσοκομείου. Η διαπίστευση JCI ισχύει για μία τριετία, στο τέλος της οποίας όποιο νοσοκομείο επιθυμεί να τη διατηρήσει, χρειάζεται να επιθεωρηθεί εκ νέου. Τα νοσοκομεία που επιτυγχάνουν και διατηρούν τη διαπίστευση κατά JCI διακρίνονται από τη Χρυσή Σφραγίδα Έγκρισης (Gold Seal of Approval©).

Επιτροπές Ποιότητας

Για την παρακολούθηση και τη βελτίωση των κλινικών και διοικητικών λειτουργιών, έχουν δημιουργηθεί Επιτροπές Ποιότητας, με διαφορετικό αντικείμενο η κάθε μία και βασικό σκοπό την έρευνα, ανάλυση και γνωμοδότηση σε θέματα που αφορούν στο αντικείμενο ενδιαφέροντός τους. Στόχος των επιτροπών ποιότητας είναι τόσο η επίλυση των κλινικών θεμάτων που προκύπτουν, όσο και η συνεχής αναβάθμιση των υπηρεσιών σε νέα, υψηλότερα επίπεδα ποιότητας. Οι Επιτροπές, μέσω του Συμβουλίου Ποιότητας, συνεργάζονται με τα υπόλοιπα όργανα της εκάστοτε κλινικής.

Ικανοποίηση Ασθενών και Οικείων

Η ανταπόκριση στις ανάγκες, τα παράπονα και τις παρατηρήσεις των ασθενών είναι μέρος της καθημερινής λειτουργίας των κλινικών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ. Οι επικοινωνίες αυτές γίνονται μέσω επιστολών, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μέσω του «ΕΝΤΥΠΟΥ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ». Το ΕΝΤΥΠΟ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ χρησιμοποιείται με δύο τρόπους: είτε ως ερωτηματολόγιο Ικανοποίησης

Εσωτερικών Ασθενών, είτε ως φόρμα υποβολής παρατηρήσεων που παρέχει τη δυνατότητα στους ασθενείς και στους επισκέπτες να εκφράσουν θετικά ή αρνητικά σχόλια για την εμπειρία τους.

Όλες οι έγγραφες παρατηρήσεις των ασθενών (εσωτερικών ή εξωτερικών), συνοδών και επισκεπτών παραλαμβάνονται από τη Διεύθυνση Ποιότητας και προωθούνται στη Διοίκηση καθώς και στα αρμόδια στελέχη προς διερεύνηση και διορθωτικές ενέργειες. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται ο αριθμός των παραπόνων που παρελήφθησαν από τη Διεύθυνση Ποιότητας του ΥΓΕΙΑ για την τριετία 2014-2016:

ΥΓΕΙΑ	**2014**	**2015**	**2016**
ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΑΣΘΕΝΩΝ, ΣΥΝΟΔΩΝ & ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ	218	153	97

** Τα έντυπα που παρελήφθησαν αφορούσαν στην πλειοψηφία τους στις υποδομές του θεραπευτηρίου καθώς και στους λογαριασμούς και τις χρεώσεις νοσηλείας λόγω της οικονομικής κρίσης που επικρατεί σε πανελλαδικό επίπεδο και τον τρόπο που πλήττει τους ασθενείς μας.*

Η αύξηση στην ικανοποίηση των ασθενών και των συγγενών τους, αποτελεί για την Διοίκηση της Εταιρείας προτεραιότητα και ένα σημαντικό κίνητρο ώστε να βελτιώνει καθημερινά την εμπειρία όσων εμπιστεύονται την υγεία τη δική τους και των αγαπημένων προσώπων τους.

Στην περίπτωση του ΥΓΕΙΑ η έρευνα ικανοποίησης ασθενών πραγματοποιείται σε συνεχή βάση από τη Διεύθυνση Ποιότητας. Ενδεικτικό της υψηλής ικανοποίησης των ασθενών αποτελούν τα ποσοστά που σημειώνονται στα πιο καίρια ερωτήματα της έρευνας:

Ερωτήσεις	**2014**	**2015**	**2016**
Συνολικά, πως θα αξιολογούσατε τη φροντίδα που λάβατε στο ΥΓΕΙΑ; - "Άριστη"	**96,8%**	**98,0%**	**97,6%**
Θα συστήνατε το ΥΓΕΙΑ σε συγγενείς και φίλους σας; - "Ναι"	**95,9%**	**96,4%**	**96,7%**
Είστε ευχαριστημένη/ος από την εξυπηρέτηση που λάβατε στα Εξωτερικά Ιατρεία; - "Πολύ"	93,9%	93,5%	93,5%
Ο Ιατρός σας ήταν διαθέσιμος όποτε τον είχατε ανάγκη; - "Ναι, πάντα"	95,9%	96,3%	96,9%
Είχατε επαρκή ενημέρωση από τους Ιατρούς για την εξέλιξη της κατάστασής σας; - "Ναι, πάντα"	96,4%	95,9%	97,7%
Εάν χειρουργηθήκατε, ενημερωθήκατε από τους Ιατρούς σας για την επέμβαση στην οποία επρόκειτο να υποβληθείτε; - "Ναι, πλήρως"	96,6%	96,4%	97,7%
Το νοσηλευτικό προσωπικό επέδειξε ευγένεια και προθυμία να σας εξυπηρετήσει; - "Ναι, πάντα"	97,0%	97,0%	97,4%
Εάν αισθανθήκατε πόνο, το προσωπικό του νοσοκομείου έκανε ΄ό,τι μπορούσε για να σας ανακουφίσει; "Ναι"	98,5%	99,0%	99,8%

Διαχείριση Κινδύνων & Ασφάλεια Εγκαταστάσεων

Στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ έχει αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διαχείρισης Κινδύνων και Εκτάκτων Καταστάσεων, προκειμένου να αντιμετωπίζεται συστηματικά και υπεύθυνα, ένα ευρύ φάσμα εσωτερικών και εξωτερικών δυσμενών συμβάντων, που ενδέχεται να επηρεάσουν την εύρυθμη λειτουργία των κλινικών ή / και να απειλήσουν την ασφάλεια των ασθενών, των επισκεπτών, του προσωπικού και της κοινότητας στην οποία στεγάζονται.

Κάθε χρόνο στην αρχή του έτους, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και Ασφάλειας Εγκαταστάσεων εκπονεί την Ετήσια Ανάλυση Επικινδυνότητας και Τρωτότητας (Hazard Vulnerability Analysis) που έχει ως στόχο την αναγνώριση των κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία του θεραπευτηρίου και κατ' επέκταση την ασφάλεια των εργαζομένων, των ασθενών και των επισκεπτών. Αποτέλεσμα αυτής της ανάλυσης είναι η δημιουργία του ετήσιου πλάνου ανάπτυξης νέων σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων, των εκπαιδεύσεων και των ασκήσεων ετοιμότητας.

5. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Η προσφορά, ο σεβασμός και η υπεύθυνη στάση απέναντι στο κοινωνικό σύνολο, είναι αναπόσπαστο μέρος της κουλτούρας και της στρατηγικής του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ο οποίος συνεχίζει να αναπτύσσει σειρά δράσεων για την κοινωνία, δίνοντας έμφαση στην αγωγή πρόληψης και διάγνωσης αλλά και την θεραπεία, συμβάλλοντας στη γενικότερη προαγωγή της Υγείας.

Οι κοινωνικές δράσεις του Ομίλου ΥΓΕΙΑ αναπτύσσονται σε τέσσερις βασικούς άξονες, μέσω των οποίων θέτει τους στόχους και τις στρατηγικές προτεραιότητες. Οι άξονες αυτοί περιλαμβάνουν:

- **Προαγωγή της δημόσιας Υγείας**
  Το 2013 σχεδιάστηκε το πρόγραμμα «Ταξιδεύουμε για την υγεία» με στόχο να καλύψει τις ανάγκες των κατοίκων μικρών νησιών και ορεινών κοινοτήτων που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες. Μέχρι σήμερα, έχουν γίνει 6 εθελοντικές εκστρατείες, έχουν εξεταστεί περισσότεροι από 8.050 κάτοικοι και έχουν διενεργηθεί περισσότερες από 31.000 ιατρικές και διαγνωστικές εξετάσεις.
  Εκτός από την θέσπιση του προγράμματος «Ταξιδεύουμε για την υγεία» εφαρμόζουμε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα κοινωνικής συνεισφοράς στον τομέα της υγείας, που περιλαμβάνει: παροχή ιατρικών υπηρεσιών, ιατρικού εξοπλισμού και τεχνογνωσίας και ιατρικής φροντίδας.

- **Εθελοντισμός εργαζομένων**
  Το ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό, συμμετέχει εθελοντικά στις δράσεις του Ομίλου, προσφέροντας υλικά, χρόνο, αγάπη και κυρίως μια ζεστή αγκαλιά και ένα χαμόγελο για όλους τους συνανθρώπους μας που τα έχουν ανάγκη. Οι δράσεις αυτές έχουν να κάνουν με τη συλλογή ειδών πρώτης ανάγκης για φορείς, με την εθελοντική αιμοδοσία, συμμετοχή σε αθλητικές οργανώσεις για την στήριξη φορέων και άλλα.

- **Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση κοινού**
  Με αφορμή τις Παγκόσμιες Ημέρες, τις Ευρωπαϊκές Εβδομάδες Υγείας ή Μήνες Πρόληψης, διοργανώνονται καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, προσφέροντας ελέγχους υγείας σε συμβολικές τιμές αλλά και στηρίζοντας το όραμα και τη δράση κοινωνικών φορέων και οργανισμών. Κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δράσεων αυτών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, προβάλλονται καθημερινά ενημερωτικά βίντεο διαφόρων οργανώσεων, από τις τηλεοράσεις που βρίσκονται στους κοινόχρηστους χώρους των Νοσοκομείων του Ομίλου.

- **Ανάπτυξη της ιατρικής επιστήμης**
  Στο πλαίσιο της συνεχούς μέριμνας του Ομίλου να επενδύει στην εκπαίδευση, διοργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα, συνέδρια - ημερίδες και επισκέψεις σχολείων στις κλινικές του. Μέσω των δράσεων αυτών παρέχεται η δυνατότητα σε φοιτητές να κάνουν την πρακτική τους άσκηση σε ειδικότητες που αφορούν στον κλάδο παροχής υπηρεσιών υγείας και σε μαθητές να ξεναγηθούν στους χώρους των θεραπευτηρίων μας και να γνωρίσουν από κοντά πώς είναι η καθημερινή ιατρική στην πράξη.

Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου ΥΓΕΙΑ περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI-G4 (βλ. ιστοσελίδα www.hygeia.gr)

Μαρούσι, 3 Απριλίου 2017
Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Αθανάσιος Παπανικολάου
Πρόεδρος – Μη Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΥΓΕΙΑ Α.Ε.» στις 3/4/2017 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.hygeia.gr καθώς και στο διαδικτυακό χώρο του ΧΑ, όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποιήσεώς τους.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρίας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ποσά σε € '000		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημ.	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα Πάγια	11.1	173.948	183.922	72.136	79.025
Υπεραξία επιχείρησης	11.2	82.706	82.706	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	11.3	68.689	72.270	1.349	1.562
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	11.4	0	0	142.021	154.806
Επενδύσεις σε ακίνητα	11.5	148	151	148	151
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	11.6	1.222	940	594	417
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11.7	12.561	12.643	7.904	7.741
Σύνολο		**339.274**	**352.632**	**224.152**	**243.702**
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	11.8	5.674	5.752	1.308	1.446
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	11.9	62.858	63.577	46.987	41.709
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	11.10	6.573	7.289	3.361	4.260
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ	11.11	45	45	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις	11.12	14.854	14.241	2.503	8.690
Σύνολο		**90.004**	**90.904**	**54.159**	**56.105**
Σύνολο Ενεργητικού		**429.278**	**443.536**	**278.311**	**299.807**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	11.13	125.350	125.350	125.350	125.350
Υπερ το άρτιο		303.112	303.112	303.112	303.112
Αποθεματικά εύλογης αξίας		0	0	0	0
Λοιπά αποθεματικά	11.14	5.311	5.158	5.134	5.134
Αποτελέσματα εις νέον		(314.382)	(315.285)	(294.657)	(291.065)
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		**119.391**	**118.335**	**138.939**	**142.531**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		1.312	1.405		
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**120.703**	**119.740**	**138.939**	**142.531**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	11.7	33.971	36.229	6.985	8.301
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	11.15	15.632	14.955	9.389	9.019
Επιχορηγήσεις	11.16	140	175	0	0
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	11.17	1.473	427	867	0
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	11.18	11.544	12.458	2.208	2.289
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	11.19	664	1.049	259	305
Σύνολο		**63.424**	**65.293**	**19.708**	**19.914**
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	11.20	66.488	79.273	16.284	35.037
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	11.21	588	21	554	0
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	11.17	156.452	159.391	92.015	94.519
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	11.22	21.623	19.818	10.811	7.806
Σύνολο		**245.151**	**258.503**	**119.664**	**137.362**
Σύνολο Υποχρεώσεων		**308.575**	**323.796**	**139.372**	**157.276**
Σύνολο Ιδιών Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**429.278**	**443.536**	**278.311**	**299.807**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

2. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ποσά σε € '000		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημ.	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2015**	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2015**
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Πωλήσεις	11.23	227.731	220.308	126.043	124.426
Κόστος πωληθέντων	11.25	(191.595)	(194.451)	(103.280)	(107.221)
Μικτό Κέρδος		**36.136**	**25.857**	**22.763**	**17.205**
Έξοδα διοίκησης	11.25	(19.896)	(21.495)	(5.499)	(6.138)
Έξοδα διάθεσης	11.25	(5.093)	(5.082)	(1.514)	(1.677)
Λοιπά έσοδα	11.26	3.847	4.942	1.007	2.673
Λοιπά έξοδα	11.26	(1.492)	(1.771)	(726)	(543)
Λειτουργικό κέρδος/(ζημία)		**13.502**	**2.451**	**16.031**	**11.520**
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	11.28	(3.493)	(21.530)	(14.840)	(51.021)
Χρηματοοικονομικά κόστη	11.27	(11.420)	(10.890)	(6.566)	(6.582)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	11.27	27	62	22	43
Έσοδα από μερίσματα		0	0	6	29
Κέρδη/(Ζημίες) προ φόρων		**(1.384)**	**(29.907)**	**(5.348)**	**(46.011)**
Φόρος εισοδήματος	11.29	2.144	3.102	1.559	1.603
Κέρδη/(Ζημίες) περιόδου μετά από φόρους		**760**	**(26.805)**	**(3.789)**	**(44.408)**
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		849	(26.561)		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(89)	(244)		
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων		31.966	22.046	25.275	20.795
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (Εγκ.34)		31.995	21.983	25.307	20.801

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

Ποσά σε € '000	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2015**	**1/1-31/12/2016**	**1/1-31/12/2015**
Κέρδη/(Ζημίες) περιόδου μετά από φόρους	**760**	**(26.805)**	**(3.789)**	**(44.408)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:				
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	73	36	276	151
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού	(21)	(11)	(80)	(44)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	0	53	0	31
	52	**78**	**196**	**138**
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού	153	251	0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	**205**	**329**	**196**	**138**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	**965**	**(26.476)**	**(3.593)**	**(44.270)**
Κατανεμημένα σε:				
Ιδιοκτήτες της μητρικής	1.056	(26.237)		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(91)	(239)		
Κέρδη ανά μετοχή				
Βασικά κέρδη ανά μετοχή 11.30	**0,0028**	**(0,0869)**	**(0,0124)**	**(0,1452)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

3. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων χρήσης 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε € '000	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2015	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**4.907**	**(289.698)**	**143.671**	**2.558**	**146.229**
Άυξηση/(Μείωση) ποσοστού μη ελεγχουσών συμμετοχών σε θυγατρικές		0	0	0	901	901	(901)	0
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	0	0	0	0	(13)	(13)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	**0**	**0**	**0**	**0**	**901**	**901**	**(914)**	**(13)**
Αποτέλεσμα περιόδου		**0**	**0**	**0**	**(26.561)**	**(26.561)**	**(244)**	**(26.805)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού		0	0	251	0	251	0	251
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	29	29	7	36
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(12)	(12)	1	(11)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		0	0	0	56	56	(3)	53
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**251**	**73**	**324**	**5**	**329**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	**0**	**0**	**0**	**251**	**(26.488)**	**(26.237)**	**(239)**	**(26.476)**
Υπόλοιπο την 31/12/2015	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.158**	**(315.285)**	**118.335**	**1.405**	**119.740**
Υπόλοιπο την 1/1/2016	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.158**	**(315.285)**	**118.335**	**1.405**	**119.740**
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	0	0	0	0	(2)	(2)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(2)**	**(2)**
Αποτέλεσμα περιόδου		**0**	**0**	**0**	**849**	**849**	**(89)**	**760**
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού		0	0	153	0	153	0	153
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	75	75	(2)	73
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(21)	(21)	0	(21)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**153**	**54**	**207**	**(2)**	**205**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**153**	**903**	**1.056**	**(91)**	**965**
Υπόλοιπο την 31/12/2016	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.311**	**(314.382)**	**119.391**	**1.312**	**120.703**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε € '000	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2015	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.134**	**(246.796)**	**186.800**	**186.800**
Αποτέλεσμα περιόδου		**0**	**0**	**0**	**(44.407)**	**(44.407)**	**(44.407)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	151	151	151
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(44)	(44)	(44)
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή		0	0	0	31	31	31
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**0**	**138**	**138**	**138**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**0**	**(44.269)**	**(44.269)**	**(44.269)**
Υπόλοιπο την 31/12/2015	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.134**	**(291.065)**	**142.530**	**142.531**
Υπόλοιπο την 1/1/2016	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.134**	**(291.065)**	**142.531**	**142.531**
Αποτέλεσμα περιόδου		**0**	**0**	**0**	**(3.788)**	**(3.788)**	**(3.788)**
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	276	276	276
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(80)	(80)	(80)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		**0**	**0**	**0**	**196**	**196**	**196**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		**0**	**0**	**0**	**(3.592)**	**(3.592)**	**(3.592)**
Υπόλοιπο την 31/12/2016	**305.732.436**	**125.350**	**303.112**	**5.134**	**(294.657)**	**138.939**	**138.939**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών χρήσης 2016 (Ενοποιημένη και Εταιρική)

Ποσά σε € '000	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη/(Ζημίες) Περιόδου προ φόρων από συνεχιζόμενη δραστηριότητα		**(1.384)**	**(29.907)**	**(5.348)**	**(46.011)**
Προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις		18.464	19.595	9.244	9.275
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού		1.251	1.438	905	977
Προβλέψεις		7.304	6.439	5.300	3.974
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων		500	21.208	13.400	50.500
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές		(426)	(708)	(2)	0
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές		138	152	2	(6)
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων		64	21	32	6
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλ. Προηγ.Χρήσεων		(405)	(295)	0	(250)
Κέρδη/Ζημιές εύλογης αξίας άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		3.281	878	1.440	527
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων		(35)	(84)	0	0
Μη ταμειακά έξοδα		276	0	190	0
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα		(6)	(24)	(1)	(5)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		11.068	10.501	6.346	6.332
Μερίσματα		0	0	(6)	(29)
Σύνολο προσαρμογών		**41.474**	**59.121**	**36.850**	**71.301**
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης		**40.090**	**29.214**	**31.502**	**25.290**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(22)	48	138	211
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		(7.739)	(12.087)	(11.518)	(8.700)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού		(102)	3.037	723	1.972
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλήν τραπεζών)		(14.733)	6.603	(17.047)	(1.879)
		(22.596)	***(2.399)***	***(27.704)***	***(8.396)***
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**17.494**	**26.815**	**3.798**	**16.894**
Καταβληθέντες τόκοι		(9.638)	(9.673)	(5.379)	(5.434)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(177)	(84)	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**7.679**	**17.058**	**(1.581)**	**11.460**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων	11.1	(3.746)	(3.804)	(1.595)	(1.752)
Αγορές ασώματων παγίων	11.3	(1.223)	(1.598)	(640)	(756)
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων		8	276	65	40
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		0	0	0	(3.410)
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	0	6	29
Τόκοι που εισπράχθηκαν		2	5	1	4
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις		0	0	(615)	0
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(4.959)**	**(5.121)**	**(2.778)**	**(5.845)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Δάνεια αναληφθέντα		3.259	487	2.672	0
Δάνεια πληρωθέντα		(5.199)	(6.582)	(4.500)	(2.513)
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές		(2)	(13)	0	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		(229)	(233)	0	0
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(2.171)**	**(6.341)**	**(1.828)**	**(2.513)**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις		**549**	**5.596**	**(6.187)**	**3.102**
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στην έναρξη της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		14.241	8.612	8.690	5.588
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		64	33	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις στη λήξη της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**14.854**	**14.241**	**2.503**	**8.690**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

5. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. ιδρύθηκε το 1970 από ιατρούς, που ως επί το πλείστον ήταν καθηγητές στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και έκτοτε δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

Η Εταιρεία στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο που βρίσκεται επί της οδού Ερυθρού Σταυρού 4 και Λεωφόρος Κηφισίας στο Μαρούσι. Οι διοικητικές υπηρεσίες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ στεγάζονται στο Μαρούσι Αττικής, επί της οδού Ιπποκράτους 21 & Ερυθρού Σταυρού (Τ.Κ. 151 23). Η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.hygeia.gr και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Τον Ιανουάριο του 2006 η «MARFIN INVESTMENT GROUP» απέκτησε τον έλεγχο της Εταιρείας και εντός των επόμενων μηνών προχώρησε σε μια σειρά από επενδυτικές πρωτοβουλίες (εξαγορές, συγχωνεύσεις και ίδρυση νέων εταιρειών) με στρατηγικό στόχο τη δημιουργία του μεγαλύτερου ομίλου παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών υγείας στη Νοτιανατολική Ευρώπη. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ κατά την 31/12/2016, είχε παρουσία σε 2 χώρες της Νοτιανατολικής Ευρώπης διαθέτοντας συνολικά 4 ιδιωτικά νοσοκομεία στην Ελλάδα και την Αλβανία, με άδειες συνολικής δυναμικότητας 1.219 κλινών με συνολικά 52 χειρουργικές αίθουσες, 19 αίθουσες τοκετών και 10 Μονάδες Εντατικής Θεραπείας, απασχολώντας περίπου 3.200 εργαζομένους και περισσότερους από 3.200 συνεργάτες ιατρούς. Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται σημαντική εποχικότητα στις δραστηριότητες του Ομίλου μεταξύ των περιόδων.

Η Εταιρεία διαθέτει στο χαρτοφυλάκιο της, τα εξής νοσοκομεία: το Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ, την ΓΕΝΙΚΗ, ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ, ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ & ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΗΤΕΡΑ, το ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΗΤΩ και το HYGEIA HOSPITAL TIRANA.

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ έχει παρουσία στο χώρο της πρωτοβάθμιας παροχής υγείας μέσω του Κέντρου Μοριακής Βιολογίας & Κυτταρογενετικής Αλφα-LAB, του Διαγνωστικού Κέντρου BIO-CHECK στο κέντρο της Αθήνας και του ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ στο Περιστέρι.

Τέλος, ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ διαθέτει εταιρεία εμπορίας ειδικών υλικών, αναλωσίμων, φαρμακευτικών ειδών και ειδών ιατρικής γενικής χρήσης (Y-LOGIMED Α.Ε.).

Ακόμα, από το Μάιο του 2013 ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δραστηριοποιείται και στον κλάδο της έρευνας, παραγωγής και εμπορίας καλλυντικών με τη σύσταση της εταιρείας «BEATIFIC ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ».

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. προσφέρει τις υπηρεσίες του σε ιδιώτες, καθώς και σε ασθενείς που επιζητούν την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας μέσω των δημοσίων ταμείων τους και ασφαλιστικών οργανισμών. Καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας του ο Όμιλος, σεβόμενος τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, επεδίωξε να συνδυάσει την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ αποτελεί θυγατρική εταιρεία της **«MARFIN INVESTMENT GROUP A.E.» (MIG)** στις ενοποιημένες καταστάσεις της οποίας ενοποιείται με ποσοστό 70,38% (31.12.2015:70,38%).

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. την 31/12/2016 απασχολούσε 1.278 υπαλλήλους έναντι 1.323 την 31/12/2015, ενώ ο Όμιλος την 31/12/2016 απασχολούσε 3.213 υπαλλήλους έναντι 3.173 την 31/12/2015.

6. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων

6.1 Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2016 που καλύπτουν τη χρήση από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) αφού ληφθούν υπόψη και όσα αναφέρονται στην επεξηγηματική σημείωση 12.3. Οι ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2016.

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2016 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 3/4/2017 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στα γραφεία της Εταιρείας και τη ιστοσελίδα της Εταιρείας στο διαδίκτυο, όπου και θα είναι προσπελάσιμες για δύο τουλάχιστον έτη, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 2 του ΠΔ 360/1985 ως ισχύει μετά την τροποποίησή του από τον Ν.3301/2004.

6.2 Βάση Επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται για την αναπροσαρμογή σε εύλογη αξία των παρακάτω στοιχείων:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω της Καταστάσεων Συνολικών Εσόδων (περιλαμβάνονται και τα παράγωγα),
- χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.

6.3 Νόμισμα Παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ, το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου, δηλαδή το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και οι περισσότερες θυγατρικές της.

Πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω στρογγυλοποιήσεων, τα πραγματικά αθροίσματα των ποσών που παρουσιάζονται στις συνοπτικές ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ενδέχεται να μην είναι ακριβώς ίσα με τα αθροίσματα που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, παρομοίως για τα ποσοστά.

6.4 Χρήση Εκτιμήσεων

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν το μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 8.

6.5 Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

6.6 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31/12/2015, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1/1/2016. Στην παράγραφο 6.6.1 παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στην Εταιρεία και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2016, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2016, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες της Εταιρείας. Στην παράγραφο 6.6.2 παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

6.6.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 1/1/2016 ή μεταγενέστερα.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις .Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα

ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των

παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

7. Βασικές Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει ο Όμιλος είναι συνεπείς με αυτές που εφαρμόσθηκαν την προηγούμενη χρήση εκτός όσων αναφέρονται στην παράγραφο 6.6.1.

7.1 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να ασκηθούν από τη μητρική Εταιρεία κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.
Η χρησιμοποιούμενη λογιστική μέθοδος για την ενοποίηση είναι η μέθοδος εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού που δόθηκαν, των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με τη συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα στοιχεία του ενεργητικού, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση αποτιμώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Διεταιρικές συναλλαγές – Διεταιρικά υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημίες, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές μέθοδοι των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

- **Συναλλαγές με μη ελέγχουσες συμμετοχές:**

Για τη λογιστική αντιμετώπιση συναλλαγών με μη ελέγχουσες συμμετοχές, ο Όμιλος εφαρμόζει τη λογιστική αρχή κατά την οποία αντιμετωπίζει τις συναλλαγές αυτές ως συναλλαγές με τρίτα μέρη εκτός Ομίλου. Οι πωλήσεις προς τις μη ελέγχουσες συμμετοχές δημιουργούν κέρδη και ζημιές για τον Όμιλο τα οποία καταχωρούνται στην καθαρή θέση.

7.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(α) Δραστηριότητες εξωτερικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και της υπεραξίας και των προσαρμογών εύλογης αξίας λόγω επιχειρηματικών συνενώσεων, των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου στις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, έχουν χρεωθεί / (πιστωθεί) στο αποθεματικό μετατροπής των Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης των θυγατρικών σε ξένο νόμισμα, των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

(β) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσης νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών απεικονίζονται στα ίδια κεφάλαια.

7.3 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε ακίνητα απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωσή τους. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες που διενεργούνται σε σχέση με τα ενσώματα πάγια, κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που αναμένεται ότι θα εισρεύσουν στον Όμιλο από την εκμετάλλευση των παγίων αυτών και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως έξοδο, κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων επιβαρύνουν το κονδύλι της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής η οποία, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κτίρια	30-50 έτη
Κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	12-15 έτη
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	6-10 έτη
Μεταφορικά Μέσα	4-9 έτη
Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	3-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

7.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Λογισμικό: Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς, καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Τα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη και καταχωρούνται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Σήματα/Εμπορικές επωνυμίες: Αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης. Επιπλέον, αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι εμπορικές επωνυμίες που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. (Βλέπε Σημείωση 7.5)

Οι συμβάσεις με πελάτες (Customer Relations): Αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Το άυλο στοιχείο του ενεργητικού που αναγνωρίστηκε κατά τον επιμερισμό τους κόστους εξαγοράς. Έχει εναπομένουσα διάρκεια ωφέλιμης ζωής 12ετή και αποσβένεται ανάλογα. Οι αποσβέσεις καταχωρούνται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Άδειες: Αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους με βάση τις διαδικασίες επιμερισμού του τιμήματος εξαγορών στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις των εξαγορασθέντων. Οι άδειες που αναγνωρίστηκαν κατά τον επιμερισμό του κόστους αγοράς έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και εξετάζονται για τυχόν μείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Υπεραξία (Goodwill): Προκύπτει από την εξαγορά θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων. Ως υπεραξία αναγνωρίζεται η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγοραζόμενης επιχείρησης κατά

την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση εξαγοράς θυγατρικής επιχείρησης, η υπεραξία παρουσιάζεται ως ένα διακεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού, ενώ στην περίπτωση εξαγοράς συγγενούς επιχείρησης η υπεραξία ενσωματώνεται στην αξία που παρουσιάζεται η επένδυση του Ομίλου στη συγγενή.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τη συνένωση αυτή. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της. Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται ετησίως ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχει προκληθεί πιθανή μείωση της αξίας της.

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

7.5 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη διάρκεια ζωής και δεν αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών είναι η μικρότερη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία και ομάδες στοιχείων του Ομίλου. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής εύλογης αξίας (μετά από έξοδα πώλησης) και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Η λογιστική αξία του στοιχείου μειώνεται στο ποσό της ανακτήσιμης αξίας. Σε περίπτωση μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, η ζημιά απομείωσης αφαιρείται πρώτα από το ποσό της υπεραξίας που έχει αναγνωριστεί για αυτή τη μονάδα και κατόπιν στα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού σε αναλογική βάση.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης. Η ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωριστεί για την υπεραξία δεν επιτρέπεται να αναστραφεί σε μεταγενέστερη περίοδο. Αναφορικά με τα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού, σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης εξετάζεται εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Μια ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν υπάρξει μια αλλαγή στην εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού. Μετά την αναστροφή της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης.

7.6 Χρηματοοικονομικά μέσα

Οι επενδύσεις του Ομίλου ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά τον χρόνο απόκτησης της επένδυσης και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό.

(β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων

Η κατηγορία αυτή έχει τρεις υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που κατέχονται για εμπορία, αυτά που προσδιορίστηκαν σε αυτή την κατηγορία κατά την έναρξη και παράγωγα. Στοιχεία του ενεργητικού αυτής της κατηγορίας ταξινομούνται στο κυκλοφορούν ενεργητικό αν κατέχονται για εμπορία ή αν αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

(γ) Επενδύσεις διακρατούμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να τα διακρατήσει ως την λήξη τους.

(δ) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν ταξινομούνται σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αποαναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους συναλλαγής. Τα διαθέσιμα προς πώληση και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων μετέπειτα παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων την περίοδο που προκύπτουν.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών στοιχείων που ταξινομήθηκαν σαν διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποθεματικά επανεκτίμησης επενδύσεων. Σε περίπτωση πώλησης ή απομείωσης των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές εύλογης αξίας μεταφέρονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργείς αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές προσφοράς (bid price). Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού δεν είναι ενεργή για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, ο Όμιλος προσδιορίζει τις εύλογες αξίες με τη χρήση μεθόδων αποτίμησης. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών, αναφορά σε συγκρίσιμα στοιχεία και μεθόδους προεξόφλησης ταμειακών ροών αναπροσαρμοσμένες ώστε να αντικατοπτρίζουν τις συγκεκριμένες συνθήκες του εκδότη.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση στη λογιστική του αξία. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της μετοχής χαμηλότερα από το κόστος κτήσης συνιστά ένδειξη απομείωσης της αξίας. Αν στοιχειοθετείται απομείωση της αξίας, η συσσωρευμένη ζημιά που υπολογίζεται ως διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης η οποία είχε αναγνωρισθεί προηγουμένως στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, μεταφέρεται από το αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων στην

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Οι ζημιές απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων που καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων δεν αναστρέφονται μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος χάνει τον έλεγχο επί των συμβατικών δικαιωμάτων που περιέχονται στο στοιχείο αυτό. Αυτό συμβαίνει όταν τα δικαιώματα λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.
Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται όταν η συμβατική δέσμευση του Ομίλου για καταβολή μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων λήγει, ακυρώνεται ή εξαλείφεται.

Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο τρίτο (δανειστή) με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους ή όταν οι υφιστάμενοι όροι μιας υποχρέωσης διαφοροποιούνται ουσιαστικά τότε από-αναγνωρίζεται η υφιστάμενη υποχρέωση, αναγνωρίζεται η διαφοροποιημένη και η διαφορά μεταξύ των δύο, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό εμφανίζεται της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, μόνο όταν ο Όμιλος έχει το νομικό δικαίωμα και προτίθεται να προβεί στον ταυτόχρονο διακανονισμό της απαίτησης και υποχρέωσης στο καθαρό ποσό.

Έξοδα και έσοδα συμψηφίζονται μόνο αν κάτι τέτοιο επιτρέπεται από τα πρότυπα ή όταν αφορούν κέρδη ή ζημιές που προέκυψαν από μία ομάδα παρόμοιων συναλλαγών, όπως συναλλαγές εμπορικού χαρτοφυλακίου.

7.7 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των εμπορευμάτων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης. Το κόστος των εμπορευμάτων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των εμπορευμάτων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης ή το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

7.8 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημίες απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις) αναγνωρίζονται αφού ληφθεί υπόψη η παλαιότητα του υπολοίπου, η οικονομική δυνατότητα του πελάτη να πληρώσει και η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών είσπραξης. Το ποσό της πρόβλεψης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η επάρκεια της πρόβλεψης επισκοπείται συχνά σε συνδυασμό με τα ιστορικά ποσοστά είσπραξης και άλλους οικονομικούς παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την εισπραξιμότητα των απαιτήσεων. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μην διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

7.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις. Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και τις επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και χαμηλού ρίσκου με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα. Για τον σκοπό της σύνταξης των ενοποιημένων Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

7.10 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση

Τα στοιχεία του ενεργητικού που διατηρούνται προς πώληση συμπεριλαμβάνουν τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και τα ενσώματα πάγια που ο Όμιλος σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους ως κατεχόμενα προς πώληση.

Τα στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των κατεχόμενων προς πώληση στοιχείων του ενεργητικού συμπεριλαμβάνεται στα λοιπά έσοδα και λοιπά έξοδα, αντίστοιχα, στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

7.11 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

(α) Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

(β) Μερίσματα μετοχών

Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

7.12 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια καταχωρούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία κλεισίματος των Οικονομικών καταστάσεων.

7.13 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την Εταιρεία πρακτόρευσης. Στη συνέχεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.
Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

7.14 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

- **Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος**

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν

οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές τους δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, και υπολογίζεται σύμφωνα με τις θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

- **Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος**

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.
Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως μέρος των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

7.15 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του προγράμματος καθορισμένων παροχών που σχετίζονται με το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και το χρηματοοικονομικό κόστος από τόκους αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, ενώ τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από επανεκτιμήσεις λόγω μεταβολών των παραδοχών, καταχωρούνται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Το επιτόκιο προεξόφλησης των καθορισμένων υποχρεώσεων μετά την έξοδο από την υπηρεσία προσδιορίζεται με αναφορά σε αποδόσεις της αγοράς, υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων κατά τη λήξη της περιόδου αναφοράς.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

7.16 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης,
- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάσει της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για τη χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν εξετάζεται στα πλαίσια μια συνένωσης επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα στοιχεία του ενεργητικού και στις υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

7.17 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση του εσόδου με τη δαπάνη. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά παγίου εξοπλισμού, καταχωρούνται στις υποχρεώσεις και πιστώνονται στις αποσβέσεις σχετικές με το κόστος πωλήσεων, στην Κατάσταση

Συνολικών Εσόδων, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

7.18 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Παροχή υπηρεσιών

Η Εταιρεία παρέχει τις υπηρεσίες της τόσο σε ιδιώτες ασθενείς-πελάτες όσο και σε ασθενείς-πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Πιο συγκεκριμένα, ο βασικός ασφαλιστικός φορέας με τον οποίο συνεργάζεται ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι ο ΕΟΠΥΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, οι Εταιρείες του Ομίλου έχουν συνάψει συμφωνίες μέσω των οποίων οι ασθενείς καλύπτονται πλήρως ή μερικώς ως προς τα έξοδά τους (προσυμφωνημένη αμοιβή) σε ότι αφορά επεμβάσεις ανοιχτής καρδιάς, αξονικές και μαγνητικές τομογραφίες, αρθροπλαστικές, λιθοτριψίες, κ.α. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρεία, αφορούν ασφαλιστικές εταιρίες του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού. Τα έσοδα λογίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας στο καθαρό ποσό που αναμένεται να εισπραχθεί ανά κατηγορία.

(β) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εξασφαλισμένη.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

(δ) Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα, αναγνωρίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους, δηλαδή κατά την ημερομηνία έγκρισης της διανομής τους από τη Γενική Συνέλευση της κάθε εταιρείας.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

7.19 Χρηματοοικονομικά εργαλεία

Τα βασικά εργαλεία του Ομίλου είναι τα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις και οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Δεδομένης της βραχυπρόθεσμης κυρίως φύσεως των εργαλείων αυτών, η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι η εύλογη αξία τους ουσιαστικά ταυτίζεται με την αξία στην οποία απεικονίζονται στα λογιστικά βιβλία του Ομίλου. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση πιστεύει ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα εύλογα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

7.20 Μισθώσεις

Η Εταιρεία είναι ο μισθωτής:

(α) Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη) ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις

(καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται ως έξοδα με βάση την σταθερή μέθοδο (αναλογικά) κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

(β) Χρηματοοικονομικές μισθώσεις

Μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές μισθώσεις. Οι χρηματοοικονομικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης, στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελαχίστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Οι τόκοι αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης κατά τη διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης. Τα πάγια για τα οποία έχουν συναφθεί χρηματοοικονομικές μισθώσεις, αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο, όπως αυτή καθορίζεται, από την ωφέλιμη ζωή και το χρόνο της μίσθωσης, στις περιπτώσεις που δεν μεταβιβάζεται η κυριότητα του παγίου.

Η Εταιρεία είναι ο εκμισθωτής:

Λειτουργικές μισθώσεις

Στοιχεία του ενεργητικού τα οποία μισθώνονται σε τρίτους με λειτουργικές συμβάσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού, στη κατηγορία των ενσωμάτων παγίων και των επενδύσεων σε ακίνητα. Τα πάγια αυτά αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους όπως και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα από την Εταιρεία πάγια. Το έσοδο από τα ενοίκια αναγνωρίζεται στα έσοδα την περίοδο την οποία αφορούν σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση ενοικίασης.

7.21 Κέρδη ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

8. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης

(α) Παραδοχές της διοίκησης

Οι βασικές κρίσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση του Ομίλου και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετίζονται κυρίως με:

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Μέσων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες:

- Επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη. Για την ταξινόμηση ενός στοιχείου στην κατηγορία αυτή, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη τους.
- Χρηματοοικονομικά μέσα κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι επενδύσεις και τα παράγωγα που δημιουργούνται κυρίως με σκοπό την επίτευξη βραχυπρόθεσμου κέρδους.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων. Η ταξινόμηση μιας επένδυσης στην κατηγορία αυτή, εξαρτάται από τον τρόπο που αποτιμά η Διοίκηση την αποδοτικότητα και τον κίνδυνο της επένδυσης. Έτσι, στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και επενδύσεις που δεν ανήκουν στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο αλλά στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών συμμετοχών και παρακολουθούνται εσωτερικά, σύμφωνα με τη στρατηγική του Ομίλου, στην εύλογη αξία τους.

(β) Εκτιμήσεις και Υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας το σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και την Κατάσταση Συνολικών Εσόδων του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

Έλεγχοι Απομείωσης Υπεραξίας και Άυλων Στοιχείων του Ενεργητικού με Απεριόριστη Ωφέλιμη Ζωή

Ο Όμιλος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας και των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη διάρκεια ζωής που έχουν προκύψει από θυγατρικές και συγγενείς, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή και όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 36. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας απομειωμένης κατά το κόστος πώλησης της επιχειρηματικής μονάδας. Συνήθως χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι παρούσας αξίας ταμειακών ροών, η αποτίμηση βάσει δεικτών ομοειδών συναλλαγών ή επιχειρήσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και η χρηματιστηριακή τιμή. Για την εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων, η Διοίκηση απαιτείται να χρησιμοποιήσει στοιχεία όπως εκτιμώμενη μελλοντική κερδοφορία της θυγατρικής, επιχειρηματικά σχέδια καθώς και στοιχεία της αγοράς, όπως επιτόκια κ.λπ.

- **Απομείωση Ενσώματων Παγίων**

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

- **Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων**

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31/12/2016 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού (Βλέπε Σημείωση 7.3 & 7.4).

- **Εκτίμηση Εύλογης Αξίας Χρηματοοικονομικών Μέσων**

Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού για τα οποία δεν υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές αγοράς, απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων τεχνικών

εκτίμησης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας τους απαιτεί διαφόρων ειδών εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες αφορούν στην εκτίμηση των διαφόρων κινδύνων στους οποίους υπόκεινται το μέσο, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας κτλ., και εκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών κερδοφορίας επιχειρήσεων σε περίπτωση αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων.

- **Απομείωση Χρηματοοικονομικών Μέσων**

Ο Όμιλος ακολουθεί τις οδηγίες του ΔΛΠ 39 για τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεών του. Κατά την προσδιορισμό του πότε μια επένδυση έχει υποστεί απομείωση της αξία της ο Όμιλος εκτιμά, μαζί με άλλους παράγοντες, τη διάρκεια ή την έκταση που η εύλογη αξία μιας επένδυσης είναι χαμηλότερη του κόστους, γεγονός το οποίο μπορεί να αποτελέσει μία αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές επιχειρηματικές πολιτικές, το μέλλον της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων όπως η επίδοση της βιομηχανίας και του επιχειρηματικού κλάδου, οι αλλαγές στην τεχνολογία και στις λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

- **Πρόβλεψη για Φόρο Εισοδήματος**

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για το συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος, όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

- **Αβέβαιη έκβαση εκκρεμών επίδικων υποθέσεων**

Ο Όμιλος εξετάζει τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και προχωρεί σε διενέργεια προβλέψεων για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου, βάσει στοιχείων και εκτιμήσεων της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται (Βλέπε Σημείωση 11.32 Α).

- **Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις επί Φορολογικών Ζημιών**

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (Βλέπε Σημείωση 11.7).

- **Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις**

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους πελάτες όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση της πιστωτικής της πολιτικής και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

- **Υποχρεώσεις αρ. 100 Ν. 4172/2013 – «Claw-Back» και «Rebate»**

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:
α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του συγκεκριμένου μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της ως άνω προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ αναστέλλει αυτοδικαίως και αζημίως ως προς αυτόν, τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον ΕΟΠΥΥ, για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του συνολικού οφειλομένου ποσού εντόκως από αυτόν (πάροχο) του ποσού ή την είσπραξη του κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως έκπτωση (Rebate) για κάθε μήνα.
Το ποσό έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και ενσωματώνεται από 1/1/2016 στα εκδοθέντα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών προς τον ΕΟΠΥΥ.
Οι διατάξεις των αναφερόμενων περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 1/1/2013 και διάρκεια έως 31/12/2018 σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση οικ.Γ5/63587/20.8.2015.

Ο ΕΟΠΥΥ την 28η Μαΐου 2014, την 18η Νοεμβρίου 2014, την 9η Δεκεμβρίου 2015, την 11η Φεβρουαρίου 2016 την 6η Απριλίου 2016, την 7η Μαρτίου 2017, την 24η και την 27η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές και τα διαγνωστικά κέντρα του Ομίλου ΥΓΕΙΑ τα ποσά του rebate και claw-back που αντιστοιχούν στη χρήση 2013, στο πρώτο εξάμηνο του 2014, στη χρήση του 2015, στον Ιανουάριο του 2016 (rebate) και το claw-back του πρώτου εξαμήνου του 2016 συνολικού ύψους € 68,2 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου προχώρησαν σε κατάθεση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά των από 28/5/2014, 18/11/2014, 22/5/2015, 9/12/2015, 11/2/2016 και 6/4/2016 πράξεων έκδοσης από τον ΕΟΠΥΥ αναφορικά με τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) και ποσά έκπτωσης (rebate) που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013 και 2014 και 2015.

Μέχρι στιγμής, με εξαίρεση τη χρήση 2013, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back που αντιστοιχεί σε κάθε κλινική του Ομίλου λόγω μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά), οι οποίες μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων ποσών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα τελικά ποσά του claw-back για το 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν και οι υποβολές του συνόλου των αναφερόμενων ετών και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του Claw-back και του Rebate και δεν αναμένεται περαιτέρω αρνητική μεταβολή τους.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν προβεί σε υπολογισμό του Claw-back και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, ο

Όμιλος έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2016 με το ποσό των €85,4 εκ. περίπου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.07.2013) και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων. Για την Εταιρεία το αντίστοιχο ποσό διαμορφώνεται σε €43,9 εκ.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, προχώρησαν αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-30/6/2014 και 1/1/2015-31/12/2015. Για τη χρήση 2016, οι εκπτώσεις (rebates) του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013, ενσωματώθηκαν στις μηνιαίες υποβεβλημένες τιμολογήσεις των εταιρειών του Ομίλου προς τον Οργανισμό ενώ εκκρεμούν οι σχετικές κοινοποιήσεις αναφορικά με τον τελικό προσδιορισμό του clawback του β' εξαμήνου δεδομένου ότι οι μηνιαίοι έλεγχοι της συγκεκριμένης χρήσης, ως ορίζονται στο άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Επιπλέον, την 18η Μαρτίου 2015 κοινοποιήθηκαν με βάση την ισχύουσα σύμβαση από τη συμβαλλόμενη Ελεγκτική Εταιρεία στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ και ΛΗΤΩ τα αποτελέσματα του διοικητικού και ιατρικού ελέγχου των υποβληθέντων λογαριασμών προς τον ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 1/1/2013-31/12/2013. Με βάση τα γνωστοποιηθέντα πορίσματα, οι μη αποδεκτές δαπάνες ανέρχονται περίπου στα €5,8 εκ. Οι συμβαλλόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές του Ομίλου προχώρησαν, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, σε υποβολή ένστασης επί των σχετικών ευρημάτων, η οποία ολοκληρώθηκε με την επιφύλαξη περί της νομιμότητας της απόφασης του Διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ Νο 593 σχετικά με τις διευκρινήσεις και οδηγίες για την αναδρομική εφαρμογή των ΚΕΝ, σύμφωνα με τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ). Για τον ανωτέρω λόγο, ήτοι την αναδρομικότητα, οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ κλινικές έχουν προσφύγει στο ΣτΕ.

Ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στις κλινικές του Ομίλου ΥΓΕΙΑ τα ποσά του Claw-back που αντιστοιχούν στη χρήση 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου συνολικού ύψους €13,2 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Μετά και την οριστικοποίηση των ποσών περικοπών, τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου δεν επιβαρύνθηκαν περαιτέρω καθώς ήταν επαρκή τα αρχικά ποσά των σχετικών προς αυτές περικοπών. Επισημαίνεται, ότι ο διοικητικός και ιατρικός έλεγχος των υποβολών όλων των κλινικών του κλάδου προς τον ΕΟΠΠΥ των χρήσεων 2012, 2014 και 2015 δεν έχει, μέχρι στιγμής, ξεκινήσει.

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), (ΦΕΚ Α 184 31-12-2015) αποφασίσθηκε ότι η ισχύς των υφισταμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μεταξύ των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, πολυϊατρείων, κλινικών και λοιπών παρόχων και του ΕΟΠΥΥ, είτε αυτές είναι αρχικές είτε έχουν ήδη παραταθεί, να παραταθεί έως τις 30/6/2016. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 52 του υπ αριθ. 4410/2016 Νόμου (αρ. ΦΕΚ 141/3-8-2016) παρατείνεται η ισχύς των ανωτέρω συμβάσεων μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και όλων των παρόχων υγείας μέχρι την ολοκλήρωση των νέων συμβάσεων.

Ακόμα, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 1/1/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α΄167).

Τέλος τον Οκτώβριο 2016, σύμφωνα με το αρ. 52 του Ν. 4430/2016, προσδιορίστηκαν οι όροι για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΟΠΥΥ, οι οποίες γεννήθηκαν πριν και μετά τη λειτουργία του, προς τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου,

προσδιορίστηκαν περαιτέρω εκπτώσεις προκειμένου ο Οργανισμός να προβεί, εντός του 2017, στην ολοσχερή εξόφληση των οφειλών του, που γεννήθηκαν έως και τη χρήση 2015 (συμπεριλαμβανομένων των οφειλών πριν το 2012). Επισημαίνεται ότι οι συμβεβλημένες εταιρείες του Ομίλου έχουν ήδη διενεργήσει επαρκείς προβλέψεις έναντι των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπεται περαιτέρω επιβάρυνση των αποτελεσμάτων τους.

- **Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (Βλέπε Σημείωση 11.15).

- **Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού και Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου την 31/12/2016. Παρόλ' αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον (Βλέπε Σημείωση 11.32Α).

9. Δομή του Ομίλου και μέθοδος ενοποίησης εταιρειών

Οι εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις την 31/12/2016, είναι οι εξής:

Α/Α	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμ/χής	Μέθοδος Ενοποιήσης	Σχέση Συμ/χής	Ανέλεγκτες Φορ/κές Χρήσεις
1	**ΔΘΚΑ ΥΓΕΙΑ ΑΕ**	**Ελλάδα**	**Υπηρεσίες υγείας**		**ΜΗΤΡΙΚΗ**		**2011-2016**
	Θυγατρικές του ΥΓΕΙΑ						
2	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	99,49%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση & Έμμεση	2011-2016
3	ΜΗΤΕΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Συμμετοχή στην εταιρεία ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2016
4	ΛΗΤΩ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	93,65%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2011-2016
5	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	Ελλάδα	Συμμετοχή στην εταιρεία ΛΗΤΩ ΑΕ	88,17%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2016
6	ΑΛΦΑ-LAB Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	93,65%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2016
7	ΛΗΤΩ LAB Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	89,19%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2016
8	HYGEIA HOSPITAL-TIRANA ShA.	Αλβανία	Υπηρεσίες υγείας	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	-
9	Y-LOGIMED Α.Ε.	Ελλάδα	Εισαγωγή, εμπορία και εφοδιασμός ιατροτεχνολογικών προϊόντων	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2016
10	Y-PHARMA Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορία φαρμακευτικών ειδών και ειδών ιατρικής γενικής χρήσεως	85,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2016
11	ΑΝΙΖ Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση κυλικείων εστιατορίων	70,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2010-2016
12	BIO-CHECK INTERNATIONAL ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2016
13	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ	Ελλάδα	Υπηρεσίες υγείας	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Έμμεση	2010-2016
14	BEATIFIC Α.Ε.	Ελλάδα	Έρευνα, παραγωγή και εμπορία καλλυντικών	100,00%	Ολική Ενοποίηση	Άμεση	2014-2016

Σχετικά με τις αναγραφόμενες στον παραπάνω πίνακα ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, βλέπε Σημείωση 11.29 & 11.32Β.

Μεταβολές στη δομή του Ομίλου

Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν πραγματοποιήθηκε καμία μεταβολή στη δομή του Ομίλου.

Την 24η Ιούνιου 2016 πιστοποιήθηκε η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας BEATIFIC Α.Ε. που είχε αποφασιστεί με την από 27/5/2016 Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας, κατά το ποσό των € 615.000, με κεφαλαιοποίηση των απαιτήσεων της μητρικής Εταιρείας. Μετά την παραπάνω ΑΜΚ δεν μεταβάλλεται η άμεση συμμετοχή του ΥΓΕΙΑ Α.Ε. στην θυγατρική καθώς ήδη ανέρχεται στο 100,00%.

Ο Όμιλος δεν έχει θυγατρικές στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές να είναι σημαντικές. Επιπλέον, ο Όμιλος δεν έχει συμφέρον σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

10. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και έχει καθορίσει δύο λειτουργικούς τομείς δραστηριότητας του Ομίλου. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας και πιο αναλυτικά της παροχής υγειονομικών υπηρεσιών διαγνωστικού και

θεραπευτικού χαρακτήρα και στον τομέα εμπορίας υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και ειδικών υλικών, κυρίως στη γεωγραφική περιοχή της Ελληνικής Επικράτειας, αλλά και εκτός αυτής.

Οι διατομεακές πωλήσεις αφορούν κατά κύριο λόγω την εμπορία υγειονομικού υλικού και ειδικών υλικών από την εταιρεία Y-Logimed A.E. προς τα νοσοκομεία του Ομίλου.

Ο Όμιλος εμφανίζει έσοδα από τον ΕΟΠΥΥ τα οποία ανέρχονται σε ποσοστό άνω του 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών.

Η απαιτούμενη πληροφόρηση ανά λειτουργικό τομέα έχει ως εξής:

Τα έσοδα και κέρδη και τα στοιχεία του ενεργητικού κάθε λειτουργικού τομέα παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Λειτουργικοί Τομείς

Στοιχεία ανά λειτουργικό Τομέα την 31/12/2016

Ποσά σε € '000	**Κλάδος Υγείας**	**Κλάδος Εμπορίας**	**Σύνολο από συνεχιζομένες δραστηριότητες**	**Σύνολο**
Πωλήσεις				
- σε εξωτερικούς πελάτες	222.285	5.446	227.731	227.731
- διατομεακές πωλήσεις	3.532	25.809	29.341	29.341
Καθαρές πωλήσεις τομέα	**225.817**	**31.255**	**257.072**	**257.072**
Αποσβέσεις	(18.371)	(93)	**(18.464)**	**(18.464)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	24	3	**27**	**27**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(11.345)	(75)	**(11.420)**	**(11.420)**
Ζημιές απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	(500)	0	**(500)**	**(500)**
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων περιόδου	1.016	(2.400)	**(1.384)**	**(1.384)**
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2016	462.949	39.704	**502.653**	**502.653**

Στοιχεία ανά λειτουργικό Τομέα την 31/12/2015

Ποσά σε € '000	**Κλάδος Υγείας**	**Κλάδος Εμπορίας**	**Σύνολο από συνεχιζομένες δραστηριότητες**	**Σύνολο**
Πωλήσεις				
- σε εξωτερικούς πελάτες	214.437	5.871	220.308	220.308
- διατομεακές πωλήσεις	3.471	24.189	27.660	27.660
Καθαρές πωλήσεις τομέα	**217.908**	**30.060**	**247.968**	**247.968**
Αποσβέσεις	(19.506)	(89)	**(19.595)**	**(19.595)**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	60	2	**62**	**62**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(10.809)	(81)	**(10.890)**	**(10.890)**
Ζημιές απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	(21.208)	0	**(21.208)**	**(21.208)**
Κέρδη προ φόρων περιόδου	(27.202)	(2.705)	**(29.907)**	**(29.907)**
Στοιχεία ενεργητικού της 31/12/2015	488.582	40.406	**528.988**	**528.988**

Οι πωλήσεις και τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου με βάση την γεωγραφική τους κατανομή παρουσιάζονται ως εξής :

Γεωγραφικά Στοιχεία	31/12/2016		31/12/2015	
Ποσά σε € '000	**Πωλήσεις**	**Στοιχεία ενεργητικού**	**Πωλήσεις**	**Στοιχεία ενεργητικού**
Ελλάδα	237.203	464.208	230.368	488.888
Λοιπές χώρες	19.869	38.445	17.600	40.100
Σύνολο	**257.072**	**502.653**	**247.968**	**528.988**

Τα συνολικά ποσά που απεικονίζονται στους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου συμφωνούν με τα βασικά στοιχεία που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως εξής :

Πίνακας Συμφωνίας

Ποσά σε € '000

Πωλήσεις Τομέων	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Συνολικές Πωλήσεις Τομέα	257.072	247.968
Απαλοιφές ενδοτομεακών πωλήσεων	(29.341)	(27.660)
Σύνολο	**227.731**	**220.308**

Κέρδη ή Ζημιές	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Συνολικά Κέρδη / (Ζημίες) Τομέων	(1.384)	(29.907)
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων περιόδου	**(1.384)**	**(29.907)**

Στοιχεία ενεργητικού	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού Τομέα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων	502.653	528.988
Απαλοιφές ενδοτομεακών στοιχείων ενεργητικού	(73.375)	(85.452)
	429.278	**443.536**

11. Επεξηγηματικές σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

11.1 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια (οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός) απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν μειώσεις της αξίας τους.

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2016 υπάρχουν εμπράγματα βάρη ποσού € 187,4 εκ. και € 116,8 εκ. αντίστοιχα, έναντι δανεισμού.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία δαπάνησαν ποσό € 3,7 εκ. και € 1,6 εκ. αντίστοιχα, για αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων, που αφορούν κατά κύριο λόγο την απόκτηση ιατρομηχανολογικού εξοπλισμού και βελτιώσεις ή κατασκευές εγκαταστάσεων.

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε € '000	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	50.375	150.619	86.206	1.023	35.993	1.002	325.218
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(40.320)	(56.908)	(738)	(32.456)	0	(130.422)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	**50.375**	**110.299**	**29.298**	**285**	**3.537**	**1.002**	**194.796**
Προσθήκες	0	216	1.678	27	835	1.048	3.804
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	(42)	(1.429)	(15)	(254)	0	(1.740)
Αναταξινομήσεις	0	48	856	0	6	(910)	0
Συναλλαγματικές διαφορές	109	591	455	13	64	0	1.232
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	0	0	(70)	(70)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(4.922)	(8.286)	(65)	(1.808)	0	(15.081)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	19	1.166	1	248	0	1.434
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(65)	(318)	(10)	(60)	0	(453)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	50.484	151.432	87.766	1.048	36.644	1.070	328.444
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(45.288)	(64.346)	(812)	(34.076)	0	(144.522)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**50.484**	**106.144**	**23.420**	**236**	**2.568**	**1.070**	**183.922**

	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	50.484	151.432	87.766	1.048	36.644	1.070	328.444
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(45.288)	(64.346)	(812)	(34.076)	0	(144.522)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**50.484**	**106.144**	**23.420**	**236**	**2.568**	**1.070**	**183.922**
Προσθήκες	0	171	2.595	9	944	27	3.746
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(1.816)	(17)	(105)	0	(1.938)
Αναταξινομήσεις	0	147	87	0	0	(234)	0
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	(12)	(16)	10	(5)	0	(25)
Λοιπές μεταφορές	0	0	197	0	0	(70)	127
Αποσβέσεις περιόδου	0	(4.868)	(8.168)	(61)	(991)	0	(14.088)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	1.644	8	101	0	1.753
Συναλλαγματικές διαφορές	0	83	393	83	(9)	7	557
Λοιπές μεταφορές	0	0	(106)	0	0	0	(106)
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	50.482	151.738	88.813	1.050	37.478	793	330.354
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(50.073)	(70.583)	(782)	(34.975)	7	(156.406)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**50.482**	**101.665**	**18.230**	**268**	**2.503**	**800**	**173.948**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε € '000	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	23.951	72.533	59.875	696	18.380	442	175.877
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(29.613)	(43.009)	(580)	(17.104)	0	(90.307)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	**23.951**	**42.920**	**16.866**	**116**	**1.276**	**442**	**85.570**
Προσθήκες	0	82	585	7	360	717	1.752
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(349)	0	(193)	0	(542)
Αναταξινομήσεις	0	45	540	0	0	(585)	0
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	0	0	(70)	(70)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(2.921)	(4.632)	(25)	(602)	0	(8.181)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	303	0	193	0	496
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	23.951	72.661	60.651	702	18.547	504	177.017
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(32.535)	(47.338)	(605)	(17.513)	0	(97.991)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**23.951**	**40.126**	**13.313**	**97**	**1.034**	**504**	**79.025**

	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	23.951	72.661	60.651	702	18.547	504	177.017
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(32.535)	(47.338)	(605)	(17.513)	0	(97.991)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**23.951**	**40.126**	**13.313**	**97**	**1.034**	**504**	**79.025**
Προσθήκες	0	47	1.216	0	307	25	1.595
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(1.244)	0	(14)	0	(1.259)
Αναταξινομήσεις	0	95	82	0	0	(178)	0
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	0	0	(70)	(70)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(2.971)	(4.775)	(25)	(547)	0	(8.318)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	1.148	0	14	0	1.162
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	23.951	72.803	60.705	702	18.841	281	177.283
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(35.505)	(50.965)	(630)	(18.047)	0	(105.147)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**23.951**	**37.298**	**9.741**	**72**	**794**	**281**	**72.136**

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν τα κατωτέρω ποσά, τα οποία ο Όμιλος κατέχει ως μισθωτής σύμφωνα με χρηματοοικονομικές μισθώσεις:

Ποσά σε € '000	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	17.354	29	17.383
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(14.901)	(11)	(14.912)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**2.453**	**18**	**2.471**
Προσθήκες	738	9	747
Πωλήσεις	0	(19)	(19)
Παύση συμβολαίων μίσθωσης	(428)	0	(428)
Συναλλαγματικές διαφορές	13	3	16
Λοιπές κινήσεις	68	0	68
Αποσβέσεις περιόδου	(147)	(10)	(157)
Αποσβέσεις πωληθέντων	0	10	10
Παύση συμβολαίων μίσθωσης	372	0	372
Συναλλαγματικές διαφορές αποσβέσεων	(3)	0	(3)
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	17.746	22	17.768
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(14.678)	(11)	(14.689)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**3.068**	**11**	**3.079**

11.2 Υπεραξία

Η υπεραξία έχει κατανεμηθεί στο σύνολο της στον κλάδο Υγείας και ανέρχεται σε € 82,7 εκ. (2015: € 82,7 εκ.). Εντός της τρέχουσας χρήσης δεν προέκυψε καμία μεταβολή στα ποσά της αναγνωρισθείσας υπεραξίας.

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	188.914
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(88.000)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	**100.914**
Υπεραξία που διαγράφηκε στη διάρκεια της περιόδου	(18.208)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	188.914
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(106.208)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**82.706**
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	188.914
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(106.208)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**82.706**
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	188.914
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(106.208)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**82.706**

11.2.1 Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας και αύλων με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Κατά την 31/12/2016 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης στην υπεραξία και στα αναγνωρισμένα άυλα στοιχεία του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή. Κατά την 31/12/2016 τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή ανέρχονται σε ποσό € 45.808 χιλ. και περιλαμβάνουν εμπορικά σήματα ποσού € 30.618 χιλ. και άδειες ποσού € 15.190 χιλ.

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας που προέκυψε από τις αποκτήσεις των ενοποιούμενων εταιρειών του Ομίλου πραγματοποιήθηκε έχοντας επιμερίσει τα στοιχεία αυτά στις επιμέρους Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών.

Το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας που σχετίζεται με τις επιμέρους ΜΔΤΡ έχει προσδιοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης, η οποία υπολογίστηκε με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων

ταμειακών ροών. Αντίστοιχα, το ανακτήσιμο ποσό των εμπορικών σημάτων με απεριόριστη διάρκεια ζωής (αξία λόγω χρήσης), προσδιορίστηκε με βάση τα έσοδα που θα προέκυπταν από τα δικαιώματα χρήσης και αντιπροσωπεύει την εξοικονόμηση κόστους για τον κάτοχο του άυλου στοιχείου σε σύγκριση με την παροχή δικαιώματος (Relief from Royalty).

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατά τον έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας δεν προέκυψε ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης για τον Όμιλο κατά την 31/12/2016 ενώ από τον έλεγχο των άυλων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή για την 31/12/2016 προέκυψε ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης ποσού €500 χιλ. Τα παραπάνω ποσά επιβάρυναν την ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Η ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης οφείλεται κυρίως στην υιοθέτηση δυσμενέστερων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση συντελεστών προεξόφλησης.

11.2.2 Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της αξίας κτήσης θυγατρικών όπου και προέκυψε ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης ποσού € 13,4εκ. καθώς η λογιστική αξία τους υπολείπονταν της ανακτήσιμης αξίας τους, έτσι όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τις ως άνω γενικά αποδεκτές μεθόδους αποτίμησης. Η εν λόγω πρόβλεψη απομείωσης επιβάρυνε την Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Η ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης προέκυψε από την αναθεώρηση του επιχειρηματικού πλάνου της θυγατρικής λαμβάνοντας υπόψιν τις επικρατούσες συνθήκες στην αγορά που δραστηριοποιείται.

11.2.3 Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- **Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:**

- Μέγιστη περίοδος 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω,
- Βάσει πρόσφατα καταρτισμένων προϋπολογισμών και εκτιμήσεων,
- Προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA & μελλοντικές εκτιμήσεις με χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- **Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:**

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές.

Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές	**2016**	**2015**
Όμιλος ΜΗΤΕΡΑ	2,0%	2,0%
Διαγνωστικά κέντρα	2,0%	2,0%
HYGEIA HOSPITAL TIRANA	2,0%	2,0%

- **Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):**

Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου για να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Για τις χρήσεις 2020 και έπειτα έχει γίνει επαναπροσδιορισμός του μέσου σταθμισμένου κόστος κεφαλαίου (WACC στο διηνεκές) λόγω της προσδοκώμενης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών.
Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Euro Swap Rate (EUS). Κατά την ημερομηνία της αποτίμησης το δεκαετές Euro Swap Rate ήταν 0,6605%. Δεν χρησιμοποιήθηκε ως απόδοση μηδενικού κινδύνου το 10ετές Ομόλογο Ελληνικού Δημοσίου, δεδομένης της αναγνώρισης από τις αγορές σημαντικού ασφάλιστρου κινδύνου (spread) στον συγκεκριμένο τίτλο.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Ελλάδα, Αλβανία), όπως αυτό προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.
Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν στο διηνεκές εκτιμήθηκαν ως εξής:

	5ετίας		Διηνεκές	
Επιτόκια προεξόφλησης	**2016**	**2015**	**2016**	**2015**
Όμιλος ΜΗΤΕΡΑ	10,5%	9,8%	6,8%	6,7%
Διαγνωστικά κέντρα	10,5%	9,8%	6,8%	6,7%
HYGEIA HOSPITAL TIRANA	8,2%	7,8%	8,2%	7,8%

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2016, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή:

(i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2021 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές,
(ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2021 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή
(iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές.

Από τις σχετικές αναλύσεις συνάγεται ότι μπορεί να ανακύψει ένα ποσό απομείωσης μεταξύ € 2,6 εκ. έως μέγιστο € 13,3 εκ. το οποίο αφορά τον Όμιλο Μητέρα.

11.3 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2016 και 2015 αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε € '000	Άδειες	Σχέσεις Πελατών	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Τεχνογνωσία	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	15.741	37.848	34.100	18.184	240	106.113
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(320)	(12.555)	0	(14.892)	(240)	(28.007)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	**15.421**	**25.293**	**34.100**	**3.292**	**0**	**78.106**
Προσθήκες	30	0	0	1.568	0	1.598
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	0	0	(3.000)	0	0	(3.000)
Συναλλαγματικές διαφορές	25	0	0	(6)	0	19
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	70	0	70
Αποσβέσεις περιόδου	(10)	(2.529)	0	(1.972)	0	(4.511)
Συναλλαγματικές διαφορές	(67)	0	0	55	0	(12)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	15.796	37.848	31.100	19.816	240	104.800
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(397)	(15.084)	0	(16.809)	(240)	(32.530)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**15.399**	**22.764**	**31.100**	**3.007**	**0**	**72.270**

	Άδειες	Σχέσεις Πελατών	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Τεχνογνωσία	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	15.796	37.848	31.100	19.816	240	104.800
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(397)	(15.084)	0	(16.809)	(240)	(32.530)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**15.399**	**22.764**	**31.100**	**3.007**	**0**	**72.270**
Προσθήκες	26	0	0	1.197	0	1.223
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	0	(7)	0	(7)
Ζημιές απομείωσης αναγνωρισμένες στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	0	0	(500)	0	0	(500)
Συναλλαγματικές διαφορές	(16)	0	0	20	0	4
Λοιπές μεταφορές	0	0	0	70	0	70
Αποσβέσεις περιόδου	(67)	(2.530)	0	(1.776)	0	(4.373)
Συναλλαγματικές διαφορές	17	0	0	(15)	0	2
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	15.806	37.848	30.600	21.096	240	105.590
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(447)	(17.614)	0	(18.600)	(240)	(36.901)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**15.359**	**20.234**	**30.600**	**2.496**	**0**	**68.689**

Εντός της τρέχουσας χρήσης προέκυψε ανάγκη αναγνώρισης ζημιών απομείωσης επί των άυλων στοιχείων του ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή ύψους €500 χιλ. που οφείλονται κυρίως στην υιοθέτηση δυσμενέστερων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση συντελεστών προεξόφλησης.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε € '000	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	11.802	11.802
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(9.975)	(9.975)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	**1.827**	**1.827**
Προσθήκες	756	756
Λοιπές μεταφορές	70	70
Αποσβέσεις περιόδου	(1.091)	(1.091)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	12.628	12.628
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(11.066)	(11.066)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**1.562**	**1.562**

	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	12.628	12.628
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(11.066)	(11.066)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**1.562**	**1.562**
Προσθήκες	640	640
Λοιπές μεταφορές	70	70
Αποσβέσεις περιόδου	(923)	(923)
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	13.338	13.338
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(11.989)	(11.989)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**1.349**	**1.349**

11.4 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

(ποσά σε €'000)

Επωνυμία θυγατρικής	Λογιστική αξία 31/12/2015	Λογιστική αξία 31/12/2016
Μητέρα Α.Ε.	113.192	113.192
Μητέρα Συμμετοχών Α.Ε.	4.949	4.949
Hygeia Hospital Tirana Sha	35.436	22.036
Y-Logimed A.E.	886	886
Y-Pharma A.E.	255	255
Aniz A.E.	64	64
Beatific A.E.	24	639
Σύνολο	**154.806**	**142.021**

Η ανάλυση της κίνησης του λογαριασμού «Επενδύσεις σε Θυγατρικές» κατά την παρούσα και την προηγούμενη χρήση, έχει ως εξής:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**154.806**	**189.580**
Μεταβολές μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών	615	15.726
Πωλήσεις θυγατρικών	-	-
Απομείωση επενδύσεων αναγνωρισμένη στα αποτελέσματα	(13.400)	(50.500)
Υπόλοιπο κλεισίματος	**142.021**	**154.806**

Ποσό €614 χιλ. αφορά την συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας «BEATIFIC A.E.» που είχε αποφασιστεί με την από 27/5/2016 Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας με κεφαλαιοποίηση των απαιτήσεων της μητρικής Εταιρείας. Μετά την παραπάνω ΑΜΚ δεν μεταβάλλεται η άμεση συμμετοχή του ΥΓΕΙΑ Α.Ε. στην εν λόγω θυγατρική καθώς ήδη ανέρχεται στο 100,00%.

Ο Όμιλος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Ο σχετικός έλεγχος δύναται να πραγματοποιηθεί και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Εντός της χρήσης 2016 προέκυψε ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης απομείωσης ποσού € 13,4εκ. στην συμμετοχή στην θυγατρική Hygeia Hospital Tirana (βλ. σημείωση 11.2.2).

Η ανωτέρω απομείωση περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Απομείωση Στοιχείων Ενεργητικού» που περιλαμβάνεται στα «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα» της εταιρικής Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Δεν υφίστανται θυγατρικές με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών (βλ. σημείωση 9).

Ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

11.5 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα την 31/12/2016 περιλαμβάνουν ένα κατάστημα στον Δήμο Χαλανδρίου 79,2 τ.μ. και αποτιμώνται σύμφωνα με την μέθοδο του κόστους.

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Μέθοδος κόστους	Σύνολο	Μέθοδος κόστους	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2015	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(28)	(28)	(28)	(28)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2015	**154**	**154**	**154**	**154**
Δαπάνη απόσβεσης	(3)	(3)	(3)	(3)
Λογιστική Αξία την 31/12/2015	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(31)	(31)	(31)	(31)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2015	**151**	**151**	**151**	**151**
	Μέθοδος κόστους	Σύνολο	Μέθοδος κόστους	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**182**	**182**	**182**	**182**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(31)	(31)	(31)	(31)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	**151**	**151**	**151**	**151**
Δαπάνη απόσβεσης	(3)	(3)	(3)	(3)
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	182	182	182	182
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(34)	(34)	(34)	(34)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	**148**	**148**	**148**	**148**

11.6 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Εγγυήσεις	574	540	223	238
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	648	400	371	179
Καθαρή Λογιστική Αξία	**1.222**	**940**	**594**	**417**

11.7 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών, με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου κατά την ημερομηνία ανάκτησης ή διακανονισμού. Τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016. Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας των χωρών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, ο φορολογικός συντελεστής της χρήσης 2016, ανέρχεται σε 29%.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	**Υπόλοιπο την 1/1/2016**	**(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/2016**	**Υπόλοιπο την 1/1/2015**	**(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/2015**
Ενσώματα Πάγια	(15.893)	1.207	-	(14.687)	(15.237)	(656)	-	(15.893)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(20.133)	859	-	(19.274)	(19.096)	(1.037)	-	(20.133)
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	18	-	-	18	16	2	-	18
Αποθέματα	28	(4)	-	24	78	(50)	-	28
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	170	(112)	-	58	10	160	-	170
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	1	-	-	1	(210)	211	-	1
Υπερ το άρτιο	42	-	-	42	42	-	-	42
Αποτελέσματα εις νέον	4.383	-	-	4.383	3.933	450	-	4.383
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	4.675	125	(21)	4.779	3.593	1.040	42	4.675
Επιχορηγήσεις	(21)	11	-	(10)	(5)	(16)	-	(21)
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	3.021	153	-	3.174	-	3.021	-	3.021
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	23	-	-	23	23	-	-	23
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	100	(41)	-	59	60	40	-	100
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	**(23.586)**	**2.198**	**(21)**	**(21.410)**	**(26.793)**	**3.165**	**42**	**(23.586)**

Ποσά σε € '000					Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	**Υπόλοιπο την 1/1/2016**	**(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/2016**	**Υπόλοιπο την 1/1/2015**	**(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων**	**(Χρέωση)/ Πίστωση στην καθαρή θέση**	**Υπόλοιπο την 31/12/2015**
Ενσώματα Πάγια	(8.053)	1.310	-	(6.743)	(8.250)	198	-	(8.053)
Υπεραξία επιχείρησης	-	-	-	-	-	-	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(248)	6	-	(242)	147	(395)	-	(248)
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	0	-	-	0	(143)	143	-	0
Αποτελέσματα εις νέον	4.350	-	-	4.350	3.900	450	-	4.350
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.916	98	(80)	2.934	2.197	732	(13)	2.916
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	475	145	-	620	-	475	-	475
Συμψηφισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	**(560)**	**1.559**	**(80)**	**919**	**(2.149)**	**1.603**	**(13)**	**(560)**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο για αχρησιμοποίητες ζημιές ανήλθαν σε € 4.383 χιλ. (31/12/2015: € 4.383 χιλ.) έχουν αναγνωριστεί σε μέρος των ζημιών για το οποίο η Διοίκηση εκτιμά ότι είναι εύλογα βέβαιος ο συμψηφισμός τους με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη

11.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εμπορεύματα	1.889	2.011	0	0
Έτοιμα προϊόντα	30	102	0	0
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	4.300	4.224	1.458	1.596
Ανταλλακτικά Παγίων Στοιχείων	22	9	0	0
Σύνολα	**6.241**	**6.346**	**1.458**	**1.596**
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα περιόδου	(81)	(178)	0	(150)
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και κατεστραμμένα αποθέματα προηγούμενων χρήσεων	(486)	(416)	(150)	0
Καθαρή Λογιστική Αξία	**5.674**	**5.752**	**1.308**	**1.446**

Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

Προβλέψεις για άχρηστα, καθυστερημένα και κατεστραμμένα αποθέματα

	Ποσά σε € '000		**Ποσά σε € '000**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**(594)**	**(542)**	**(150)**	**0**
Προσθήκες	(86)	(101)	0	0
Μειώσεις	0	214	0	0
Συναλλαγματική διαφοροποίηση	(12)	(15)	0	0
Αναταξινομήσεις	125	(150)	0	(150)
Υπόλοιπο κλεισιματος	**(567)**	**(594)**	**(150)**	**(150)**

11.9 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	76.106	71.900	49.497	43.286
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	0	0	7.800	5.128
Γραμμάτια Εισπρακτέα	20.668	19.723	14.233	13.530
Επιταγές Εισπρακτέες	2.277	2.179	356	209
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(36.216)	(30.265)	(24.899)	(20.444)
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	**62.835**	**63.537**	**46.987**	**41.709**
Προκαταβολές σε προμηθευτές	23	40	0	0
Σύνολα	**62.858**	**63.577**	**46.987**	**41.709**

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρούνται ποσά βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν προβεί σε υπολογισμό του Claw-back και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2016 μέσω πιστωτικών τιμολογίων και προβλέψεων με το σωρευτικό ποσό των €85,4 εκ. περίπου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.7.2013) και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων ενώ αντίστοιχα η Εταιρεία έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2016 με το ποσό των €43,9 εκ.

Οι συνεργαζόμενες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, προχώρησαν αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-30/6/2014 και 1/1/2015-31/12/2015.

Η ενηλικίωση των πελατών που δεν έχουν υποστεί απομείωση παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	32.941	36.696	24.162	22.566
Είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα:				
< 90 ημέρες	5.774	3.912	5.642	2.779
91 - 180 ημέρες	6.703	5.252	5.045	3.832
181 - 360 ημέρες	6.712	5.695	6.088	4.511
> 360 ημέρες	10.705	11.982	6.050	8.021
Σύνολο	**62.835**	**63.537**	**46.987**	**41.709**

Στα ληξιπρόθεσμα ποσά που δεν είναι απομειωμένα και είναι άνω των 360 ημερών για το 2016 περιλαμβάνονται και οι οφειλές μέχρι 31/12/2011 από τα Δημόσια Ασφαλιστικά Ταμεία, τα οποία ανέρχονται στο τέλος της χρήσης στα € 4,5 εκ. περίπου καθώς και οφειλές του ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 2012 προ εφαρμογής του Claw-back και του Rebate οι οποίες ανέρχονται σε € 6,2 εκ.

Το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων έχει εξεταστεί για τυχόν ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης. Συγκεκριμένες απαιτήσεις εντοπίστηκαν να έχουν ενδείξεις για τις οποίες σχηματίστηκαν προβλέψεις απομείωσης. Οι απομειώσεις πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε απαιτήσεις από φυσικά πρόσωπα και συναλλαγματικές.

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**(30.265)**	**(26.373)**	**(20.444)**	**(17.825)**
Πρόσθετες προβλέψεις	(6.382)	(4.464)	(4.800)	(3.107)
Εισπραχθείσες επισφάλειες	435	419	345	338
Συναλλαγματικές διαφορές	(4)	3	0	0
Αναταξινομήσεις	0	150	0	150
Υπόλοιπο κλεισίματος	**(36.216)**	**(30.265)**	**(24.899)**	**(20.444)**

11.10 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Χρεώστες Διάφοροι	3.446	3.464	2.318	2.206
Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές	3.951	4.140	1.397	1.651
Λοιπές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	0	0	1.007	1.294
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	14	10	0	0
Προπληρωθέντα έξοδα	866	1.177	292	712
Λοιπές Απαιτήσεις	437	597	63	97
Εγγυήσεις	102	144	51	67
Σύνολα	**8.816**	**9.532**	**5.128**	**6.027**
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(2.243)	(2.243)	(1.767)	(1.767)
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	**6.573**	**7.289**	**3.361**	**4.260**

Οι απαιτήσεις από δημόσιες αρχές αφορούν κυρίως σε προκαταβολές φόρου εισοδήματος και πιστωτικό ΦΠΑ, που αναμένεται είτε να εισπραχθεί είτε να συμψηφισθεί με μελλοντικούς φόρους εντός του 2016.

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης των λοιπών απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθενται κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υπόλοιπο ανοίγματος	**(2.243)**	**(1.597)**	**(1.767)**	**(1.150)**
Πρόσθετες προβλέψεις	0	(617)	0	(617)
Αναταξινόμηση	0	(29)	0	0
Υπόλοιπο κλεισιματος	**(2.243)**	**(2.243)**	**(1.767)**	**(1.767)**

11.11 Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο

Το Εμπορικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου περιλαμβάνουν ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου αξίας € 45 χιλ. για τα οποία δεν προέκυψε καμία μεταβολή εντός της τρέχουσας χρήσης

11.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2016 και 31/12/2015 αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μετρητά στο ταμείο	82	77	6	8
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	14.765	13.975	2.490	8.532
Δεσμευμένες καταθέσεις	0	38	0	0
Δεσμευμένες βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	7	151	7	150
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	**14.854**	**14.241**	**2.503**	**8.690**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	14.802	14.164	2.485	8.633
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	52	77	18	57
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	**14.854**	**14.241**	**2.503**	**8.690**

Το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων, το οποίο είναι προσωρινά δεσμευμένο την 31/12/2016 ανέρχεται σε ποσό € 7 χιλ. (31/12/2015: € 189 χιλ.) και αφορά κατά κύριο λόγο την παροχή, από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, εγγυητικών επιστολών της Εταιρείας.

11.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Την 31η Δεκεμβρίου του 2016, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε εκατόν είκοσι πέντε εκατομμύρια τριακόσιες πενήντα χιλιάδες διακόσια ενενήντα εννέα Ευρώ (€ 125.350.299) ολοσχερώς καταβεβλημένο, διαιρούμενο σε τριακόσια πέντε εκατομμύρια επτακόσιες τριάντα δύο χιλιάδες τετρακόσιες τριάντα έξι (305.732.436) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας σαράντα ενός λεπτών του Ευρώ (€ 0,41) η καθεμία και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

11.14 Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Τακτικό αποθεματικο	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	**5.600**	**594**	**1.634**	**(2.921)**	**4.907**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού	0	0	0	251	251
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2015	**5.600**	**594**	**1.634**	**(2.670)**	**5.158**

	Τακτικό αποθεματικο	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	**5.600**	**594**	**1.634**	**(2.670)**	**5.158**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού	0	0	0	153	153
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2016	**5.600**	**594**	**1.634**	**(2.517)**	**5.311**

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Τακτικό αποθεματικο	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	**4.101**	**594**	**440**	**5.134**
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2015	**4.101**	**594**	**440**	**5.134**

	Τακτικό αποθεματικο	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	**4.101**	**594**	**440**	**5.134**
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2016	**4.101**	**594**	**440**	**5.134**

11.15 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος έχει τη νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Η Εταιρεία εκτός της νομικής υποχρέωσης για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου

κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, έχει ενεργοποιήσει και ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζομένους της υπό τη μορφή Ομαδικού Ασφαλιστηρίου, βάσει του οποίου χορηγείται επιπλέον ποσό αποζημίωσης συνταξιοδότησης, καθώς και χορήγηση πολυετιών εξαρτώμενο από τα έτη προϋπηρεσίας στην εταιρεία.

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής για τον Όμιλο έχει ως εξής :

Ποσά σε '000 €	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**	**Σύνολο**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**	**Σύνολο**
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	12.774	3.586	16.360	12.345	3.641	15.986
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	-	728	728	-	1.031	1.031
	12.774	**2.858**	**15.632**	12.345	2.610	14.955
Ταξινομημένη ως :						
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	12.774	2.858	**15.632**	12.345	2.610	**14.955**
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση	0	0	**0**	0	0	**0**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**	**Σύνολο**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)**	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**	**Σύνολο**
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**12.345**	**3.641**	**15.986**	**12.574**	**3.004**	**15.578**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	408	491	899	702	347	1.049
Έξοδο τόκων	272	80	352	314	75	389
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	228	(301)	(73)	(764)	725	(39)
Παροχές πληρωθείσες	(682)	(325)	(1.007)	(635)	(510)	(1.145)
Κόστος προϋπηρεσίας	203	-	203	154	-	154
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**12.774**	**3.586**	**16.360**	**12.345**	**3.641**	**15.986**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος έχει ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών**
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 1η Ιανουαρίου	**1.031**	**1.508**
Έσοδο τόκων	23	36
Απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στον καθαρό τόκο)	(2)	(3)
Παροχές πληρωθείσες	(324)	(510)
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 31η Δεκεμβρίου	**728**	**1.031**

Τα στοιχεία του ενεργητικού του προγράμματος μπορούν να αναλυθούν στις ακόλουθες επενδυτικές κατηγορίες:

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	**Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	728	1.031
Σύνολο	**728**	**1.031**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	408	491	899	702	347	1.049
Κόστος προϋπηρεσίας	203	-	203	154	-	154
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	272	59	331	314	36	350
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**883**	**550**	**1.433**	**1.170**	**383**	**1.553**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(228)	301	73	764	(728)	36
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	**(228)**	**301**	**73**	**764**	**(728)**	**36**

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(976)	1.081	-1.072	1.299

	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.070	(969)	1.045	(952)

Η ανάλυση ευαισθησίας πραγματοποιήθηκε αλλάζοντας μια παράμετρο κάθε φορά χωρίς να αλλάζουν οι υπόλοιπες. Η πραγματική μεταβολή ενδέχεται να είναι διαφορετική από αυτή που παρουσιάζεται, καθώς είναι απίθανο να προκύψει μια μεταβολή σε μια αναλογιστική παραδοχή χωρίς ταυτόχρονη επίδραση σε κάποια άλλη, αφού κάποιες από τις αναλογιστικές παραδοχές σχετίζονται μεταξύ τους.

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής για την Εταιρεία έχει ως εξής :

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε '000 €

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	6.531	3.586	10.117	6.409	3.641	10.050
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	-	728	728	-	1.031	1.031
	6.531	**2.858**	**9.389**	6.409	2.610	9.019
Ταξινομημένη ως :						
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	6.531	2.858	**9.389**	6.409	2.610	**9.019**
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση	0	0	**0**	0	0	**0**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	**6.409**	**3.641**	**10.050**	**6.952**	**3.004**	**9.956**
Τρέχον κόστος απασχόλησης	193	491	684	379	347	726
Έξοδο τόκων	140	80	220	175	75	250
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	24	(301)	(277)	(879)	725	(154)
Παροχές πληρωθείσες	(320)	(325)	(645)	(320)	(510)	(830)
Κόστος προϋπηρεσίας	108	-	108	65	-	65
Ζημιές(κέρδη) από περικοπές και τακτοποιήσεις	(23)	-	(23)	38	-	38
Αναλογιστική υποχρέωσης διακοπείσας δραστηριότητας	-	-		-		
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	**6.531**	**3.586**	**10.117**	**6.409**	**3.641**	**10.050**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος έχει ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών	Προγράμματα καθορισμένων παροχών
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 1η Ιανουαρίου	**1.031**	**1.508**
Έσοδο τόκων	23	36
Απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στον καθαρό τόκο)	(2)	(3)
Παροχές πληρωθείσες	(324)	(510)
Εύλογη αξία στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος την 31η Δεκεμβρίου	**728**	**1.031**

Τα στοιχεία του ενεργητικού του προγράμματος μπορούν να αναλυθούν στις ακόλουθες επενδυτικές κατηγορίες:

	31/12/2016	31/12/2015
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	728	1.031
Σύνολο	**728**	**1.031**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	193	491	684	379	347	726
Κόστος προϋπηρεσίας	108	-	108	65	-	65
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	140	57	197	175	37	212
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**441**	**548**	**989**	**619**	**384**	**1.003**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2016			31/12/2015		
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(24)	301	277	879	(728)	151
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	**(24)**	**301**	**277**	**879**	**(728)**	**151**

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(481)	534	(695)	768
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		**Μελλοντικές αυξήσεις μισθών**	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	526	(480)	528	(484)

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές, που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής :

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση είναι οι ακόλουθες:

	31/12/2016	31/12/2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	1,90%	2,20%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,80%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Το επιτόκιο προεξόφλησης που έχει χρησιμοποιηθεί έχει καθοριστεί βάσει απόδοσης υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμά στο οποίο οι παροχές θα πρέπει να καταβληθούν και που έχουν όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετική υποχρέωσης. Οι σχετικές παραδοχές έχουν μεταβληθεί σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο λόγω αλλαγών στις συνθήκες της αγοράς.

11.16 Επιχορηγήσεις

Η κίνηση των επιχορηγήσεων του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	**179**	**179**
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(84)	(84)
Λοιπές χρεώσεις	80	80
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2015	**175**	**175**

	Επιχορηγήσεις επενδύσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2016	**175**	**175**
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(35)	(35)
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2016	**140**	**140**

11.17 Δανειακές υποχρεώσεις

Τα δάνεια του Ομίλου και της Εταιρείας καθώς και οι ημερομηνίες λήξης τους αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	723	327
Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	18.345	18.310
Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	1.750	1.150
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	132.756	135.179
Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη	0	400
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	(152.101)	(154.939)
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**1.473**	**427**
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	264	165
Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	4.087	4.187
Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	0	100
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	152.101	154.939
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**156.452**	**159.391**

Ποσά σε € '000	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	117	0
Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις	1.750	1.150
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	90.958	93.370
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	(91.960)	(94.520)
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	**865**	**0**
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	55	0
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	91.960	94.520
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	**92.015**	**94.520**

Οι ημερομηνίες λήξης των δανείων του Ομίλου, έχουν ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2016	**Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης**	**Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις**	**Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις**	**Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις**	**Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη**	**Δανειακές Υποχρεώσεις**
Εως 1 έτους	264	22.432	1.000	132.756	0	**156.452**
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	253	0	750	0	0	**1.003**
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	265	0	0	0	0	**265**
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	148	0	0	0	0	**148**
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	57	0	0	0	0	**57**
Άνω των 5 ετών	0	0	0	0	0	**0**
	987	**22.432**	**1.750**	**132.756**	**0**	**157.925**
Ποσά σε € '000						
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2015	**Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης**	**Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις**	**Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις**	**Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις**	**Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη**	**Δανειακές Υποχρεώσεις**
Εως 1 έτους	165	22.497	1.250	135.179	300	**159.391**
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	105	0	0	0	100	**205**
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	95	0	0	0	0	**95**
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	92	0	0	0	0	**92**
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	35	0	0	0	0	**35**
Άνω των 5 ετών	0	0	0	0	0	**0**
	492	**22.497**	**1.250**	**135.179**	**400**	**159.818**

Οι ημερομηνίες λήξης των δανείων της Εταιρείας, έχουν ως εξής :

Ποσά σε € '000	**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2016	**Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης**	**Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις**	**Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις**	**Δανειακές Υποχρεώσεις**
Εως 1 έτους	55	1.000	90.960	**92.015**
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	57	750	0	**807**
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	60	0	0	**60**
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	0	0	0	**0**
	172	**1.750**	**90.960**	**92.882**
Ποσά σε € '000				
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2015	**Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης**	**Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφαλίσεις**	**Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις**	**Δανειακές Υποχρεώσεις**
Εως 1 έτους	0	1.150	93.369	**94.519**
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	0	0	0	**0**
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	0	0	0	**0**
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	0	0	0	**0**
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	0	0	0	**0**
	0	**1.150**	**93.369**	**94.519**

Οι υποχρεώσεις χρηματοοικονομικής μίσθωσης του Ομίλου, έχουν ως εξής :

	31/12/2016		**31/12/2015**	
Ποσά σε € '000	**Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές**	**Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών**	**Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές**	**Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών**
Εως 1 έτους	273	264	170	165
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	734	723	327	327
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	**1.007**	**987**	**497**	**492**
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(20)	0	(5)	0
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	**987**	**987**	**492**	**492**

Ο Όμιλος δεν έχει δάνεια αποτιμώμενα στις εύλογες αξίες. Η λογιστική αξία των δανειακών υποχρεώσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη αξία τους καθώς τα δάνεια έχουν αναχρηματοδοτηθεί ή έχουν υποστεί τροποποιήσεις σχεδόν στο σύνολό τους κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2015-2016 και κατ' επέκταση το επιτόκιο προεξόφλησης που θα χρησιμοποιούνταν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας εκτιμάται παρόμοιο με τα επιτόκια που ο Όμιλος καταβάλει.

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου για τη χρήση 2016, ήταν για τις Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις 6,40% (έναντι 6,15% το 2015) και για τις Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις 4,80% (έναντι 5,92% το 2015). Αντίστοιχα, για την Εταιρεία το επιτόκιο δανεισμού για τις Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις ανερχόταν σε 6,10% (έναντι 6,28% το 2015).

Για ομολογιακό δάνειο του ΥΓΕΙΑ ποσού € 90,9 εκ., κατά την 31/12/2016 ο Όμιλος είχε λάβει σχετική επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες πιστώτριες αναφορικά με τη μετάθεση πληρωμής για τον Μάιο του 2017 οφειλόμενων δόσεων ποσού € 22 εκ., καθώς και την άρση της υποχρέωσης τήρησης των χρηματοοικονομικών δεικτών της Εταιρείας για τη χρήση 2016. Το συνολικό ποσό του ως άνω δανείου καθίσταται συμβατικά πληρωτέο εντός του 2017, σύμφωνα και με τους όρους της αρχικής σύμβασης, ως εκ τούτου κατά την 31/12/2016 περιλαμβάνεται στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Σημειώνεται ότι για το ανωτέρω ομολογιακό δάνειο, η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται σε συζητήσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για τη συνολική του αναδιάρθρωση και στα πλαίσια αυτά έχει ήδη λάβει εντός του 2017 προσχέδιο όρων σύμβασης (term sheet). Η σχετική συμφωνία αναδιάρθρωσης με τις πιστώτριες Τράπεζες σύμφωνα με τη Διοίκηση του Ομίλου, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2017. Ήδη η Εταιρεία, στα πλαίσια των όρων της σχεδιαζόμενης αναδιάρθρωσης, προχώρησε εντός του 2017 σε υπογραφή σύμβασης με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την παροχή ενεχύρου και εξασφαλιστικής εκχώρησης απαιτήσεων απορρέουσες από τη συνεργασία της Εταιρείας με τον ΕΟΠΥΥ.

Αντίστοιχα, για ομολογιακό δάνειο του ΜΗΤΕΡΑ ποσού € 41,8 εκ., κατά την 31/12/2016 ο Όμιλος είχε λάβει σχετική επιστολή συναίνεσης από τις πιστώτριες τράπεζες αναφορικά με τη μετάθεση πληρωμής οφειλόμενων δόσεων ποσού € 4,3 εκ. για τον Μάϊο του 2017, καθώς και την άρση της υποχρέωσης τήρησης των χρηματοοικονομικών δεικτών μέχρι και την 31/03/2017. Σε συνέχεια των ανωτέρω, το συμβατικά μακροπρόθεσμο μέρος του ως άνω δανείου ανέρχεται σε ποσό € 32,4 εκ. Παρά το γεγονός ότι δεν υφίσταται κανένα γεγονός αθέτησης κατά την 31/12/2016, το οποίο θα καθιστούσε το σύνολο του ομολογιακού δανείου άμεσα απαιτητό, η Διοίκηση έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η επιστολή συναίνεσης έχει προσωρινό χαρακτήρα και δεν παρέχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς και για τον λόγο αυτό, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 1, το δάνειο έχει ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου. Η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται σε συζητήσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για τη συνολική αναδιάρθρωση του ποσού των € 41,8 εκ. και αναμένεται το σχετικό προσχέδιο όρων σύμβασης (term sheet). Η σχετική συμφωνία αναδιάρθρωσης με τις πιστώτριες Τράπεζες σύμφωνα με τη Διοίκηση του Ομίλου, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2017.

Τον Μάρτιο του 2016 η θυγατρική εταιρεία HYGEIA HOSPITAL-TIRANA Sh.A. προχώρησε στην αναδιάρθρωση του συνολικού δανεισμού της ύψους € 18,3 εκ. με τις συνεργαζόμενες τράπεζες. Με την ολοκλήρωση της εν λόγω αναδιάρθρωσης, το μεγαλύτερο μέρος της αποπληρωμής των δόσεων κεφαλαίου του δανείου μετατέθηκε στη λήξη της σύμβασης το 2020, ενώ παράλληλα συμφωνήθηκε και η τροποποίηση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Ωστόσο, κατά την 31/12/2016 η θυγατρική εταιρεία δεν βρισκόταν σε συμμόρφωση με υφιστάμενους χρηματοοικονομικούς δείκτες της μητρικής εταιρείας ως εγγυήτρια και κατ' επέκταση προέβη στην ταξινόμηση του εν λόγω δανείου στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις βάσει των απαιτήσεων του ΔΛΠ 1. Η Διοίκηση του Ομίλου έλαβε εντός του 2017 τη συναίνεση των συνεργαζόμενων τραπεζών για τους εν λόγω χρηματοοικονομικούς δείκτες για τη χρήση 2016.

11.18 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν τον Όμιλο και την Εταιρεία αναγνωρίζονται εφόσον υπάρχουν παρούσες νομικές ή τεκμαρτές υποχρεώσεις ως συνέπεια παλαιότερων γεγονότων, εφόσον υπάρχει πιθανότητα εκκαθάρισης τους μέσω εκροών πόρων, και εφόσον η υποχρέωση του ποσού μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών (βλέπε Σημείωση 11.32). Το σύνολο των προβλέψεων του Ομίλου και της Εταιρείας αφορούν σε μακροπρόθεσμες προβλέψεις, οι οποίες δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	**2.067**	**9.685**	**11.752**
Πρόσθετες προβλέψεις	0	1.287	1.287
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(116)	(406)	(522)
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που αναστράφησαν	0	(30)	(30)
Λοιπές μεταφορές	0	(29)	(29)
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2015	**1.951**	**10.507**	**12.458**

	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2016	**1.951**	**10.507**	**12.458**
Πρόσθετες προβλέψεις	0	571	571
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(1.381)	(104)	(1.485)
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2016	**570**	**10.974**	**11.544**

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2015	**650**	**1.389**	**2.039**
Πρόσθετες προβλέψεις		250	250
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2015	**650**	**1.639**	**2.289**

	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2016	**650**	**1.639**	**2.289**
Πρόσθετες προβλέψεις	0	500	500
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	(581)	0	(581)
Υπόλοιπο κλεισιματος την 31/12/2016	**69**	**2.139**	**2.208**

11.19 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Λοιπές Υποχρεώσεις	272	287	55	55
Διακανονισμένες οφειλές ασφαλιστικών οργανισμών	69	488	0	0
Τακτοποίηση αυθαιρέτων βάσει του Ν 4014/2011	323	274	204	250
Σύνολο	**664**	**1.049**	**259**	**305**

11.20 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Προμηθευτές	54.113	59.412	8.184	11.942
Επιταγές Πληρωτέες	3.175	4.254	2.430	3.039
Προκαταβολές πελατών	3.060	3.207	665	552
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	0	0	1.556	9.635
Λοιπές υποχρεώσεις	6.140	12.400	3.449	9.869
Σύνολο	**66.488**	**79.273**	**16.284**	**35.037**

11.21 Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

Ο φόρος εισοδήματος πληρωτέος αναλύεται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φόρος εισοδήματος	34	21	0	0
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	554	0	554	0
Σύνολο	**588**	**21**	**554**	**0**

11.22 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	50	145	0	0
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	4.606	5.109	1.981	2.125
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	8.406	6.819	4.685	3.726
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	1.993	2.011	940	1.010
Δεδουλευμένα έξοδα	1.515	2.439	315	228
Λοιπές υποχρεώσεις	4.025	2.276	2.261	106
Δεδουλευμένοι τόκοι	958	949	629	611
Υποχρεώσεις από αγορά μετοχών	70	70	0	0
Σύνολο	**21.623**	**19.818**	**10.811**	**7.806**

11.23 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Πωλήσεις προϊόντων	3.592	3.326	0	0
Πωλήσεις εμπορευμάτων	3.909	4.198	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	220.230	212.784	126.043	124.426
Σύνολο	**227.731**	**220.308**	**126.043**	**124.426**

11.24 Παροχές σε εργαζομένους

Οι παροχές σε εργαζομένους αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μισθοί και ημερομίσθια	61.061	64.225	28.535	31.978
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	14.831	15.500	7.292	8.064
Συντάξεις προγράμματα καθορισμένων παροχών	899	1.049	684	726
Λοιπά έξοδα προσωπικού	1.242	2.373	844	1.718
Αποζημιώσεις απόλυσης	203	154	107	65
Σύνολο κόστους εργαζομένων	**78.236**	**83.301**	**37.462**	**42.551**

11.25 Έξοδα ανά λειτουργία

Τα έξοδα του Ομίλου αναλύονται ως εξής σε κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2016				31/12/2015			
Ποσά σε € '000	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα διοίκησης**	**Έξοδα διάθεσης**	**Σύνολο**	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα διοίκησης**	**Έξοδα διάθεσης**	**Σύνολο**
Συνταξιοδοτικές παροχές	874	135	21	**1.030**	874	146	29	**1.049**
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	62.864	11.401	2.941	**77.206**	67.459	11.828	2.965	**82.252**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	49.686	0	0	**49.686**	47.670	0	0	**47.670**
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	12.900	669	522	**14.091**	13.331	1.251	502	**15.084**
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	3.394	922	57	**4.373**	3.535	910	66	**4.511**
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	31.841	2.334	134	**34.309**	32.865	2.656	106	**35.627**
Παροχές τρίτων	11.663	860	10	**12.533**	11.200	773	11	**11.984**
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	232	122	1	**355**	259	121	0	**380**
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.483	699	252	**2.434**	1.399	739	218	**2.356**
Φόροι και τέλη	1.119	604	52	**1.775**	1.179	484	17	**1.680**
Προβλέψεις	7.285	19	0	**7.304**	6.094	355	0	**6.449**
Ασφάλιστρα	1.550	415	4	**1.969**	1.492	386	6	**1.884**
Έπισκευές και συντηρήσεις	4.072	301	27	**4.400**	4.354	307	23	**4.684**
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	78	527	930	**1.535**	48	552	987	**1.587**
Προμήθειες πωλήσεων	1	0	0	**1**	173	0	0	**173**
Λοιπά έξοδα	2.178	639	120	**2.937**	2.202	613	134	**2.949**
Δωρεές	195	12	0	**207**	195	17	0	**212**
Έξοδα μεταφοράς	179	219	22	**420**	121	338	18	**477**
Αναλώσιμα	1	18	0	**19**	1	19	0	**20**
Σύνολο	**191.595**	**19.896**	**5.093**	**216.584**	**194.451**	**21.495**	**5.082**	**221.028**

Τα έξοδα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής σε κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης :

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
	31/12/2016				31/12/2015			
Ποσά σε € '000	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα διοίκησης**	**Έξοδα διάθεσης**	**Σύνολο**	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα διοίκησης**	**Έξοδα διάθεσης**	**Σύνολο**
Συνταξιοδοτικές παροχές	593	86	5	**684**	630	91	5	**726**
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	31.884	4.627	267	**36.778**	36.259	5.262	304	**41.825**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	30.385	0	0	**30.385**	29.505	0	0	**29.505**
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	7.830	20	473	**8.323**	7.701	19	464	**8.184**
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	869	2	52	**923**	1.027	3	62	**1.092**
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	14.493	0	0	**14.493**	15.681	0	0	**15.681**
Παροχές τρίτων	5.441	383	0	**5.824**	5.679	387	0	**6.066**
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	115	9	0	**124**	110	9	0	**119**
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	954	78	0	**1.032**	872	71	0	**943**
Φόροι και τέλη	935	0	0	**935**	938	0	0	**938**
Προβλέψεις	5.300	0	0	**5.300**	3.974	0	0	**3.974**
Ασφάλιστρα	1.115	91	0	**1.206**	1.098	90	0	**1.188**
Έπισκευές και συντηρήσεις	2.206	181	0	**2.387**	2.331	191	0	**2.522**
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	0	0	712	**712**	0	0	838	**838**
Προμήθειες πωλήσεων	1	0	0	**1**	173	0	0	**173**
Λοιπά έξοδα	821	22	5	**848**	951	15	4	**970**
Δωρεές	194	0	0	**194**	195	0	0	**195**
Έξοδα μεταφοράς	144	0	0	**144**	97	0	0	**97**
Σύνολο	**103.280**	**5.499**	**1.514**	**110.293**	**107.221**	**6.138**	**1.677**	**115.036**

11.26 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Έσοδα από Ενοίκια	1.390	1.144	318	242
Έσοδα από Επιδοτήσεις	235	239	66	160
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	35	84	0	0
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	5	45	0	0
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις από αποζημίωση προσωπικού	400	250	0	250
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	819	921	482	368
Λοιπά έσοδα	939	2.231	130	1.653
Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων	24	18	11	0
Αναστροφή προβλέψεων	0	10	0	0
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	**3.847**	**4.942**	**1.007**	**2.673**

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2016 και 2015 έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Φόροι ακίνητης περιουσίας και λοιποί φόροι	196	85	75	42
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	417	390	255	4
Ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	88	39	43	6
Λοιπά έξοδα	791	1.257	353	491
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	**1.492**	**1.771**	**726**	**543**

11.27 Χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	1.504	1.330	0	0
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	306	413	109	136
Τόκοι ομολογιακών δανείων	8.675	8.698	5.965	6.172
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	41	34	0	0
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπι	352	389	221	250
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	2	1	2	1
Λοιποί τόκοι έξοδα	77	25	73	23
Προμήθειες Τραπεζών	463	0	196	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	**11.420**	**10.890**	**6.566**	**6.582**

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	2	3	1	3
Τόκοι Χορηγηθέντων Δανείων	0	17	0	0
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγράμματος καθορισμένων παροχών	21	38	21	38
Λοιποί τόκοι έσοδα	4	4	0	2
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	**27**	**62**	**22**	**43**

11.28 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	(500)	(21.208)	(13.400)	(50.500)
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	426	708	2	0
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	(138)	(152)	(2)	6
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(3.281)	(878)	(1.440)	(527)
Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων	**(3.493)**	**(21.530)**	**(14.840)**	**(51.021)**

Οι απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού για την τρέχουσα χρήση αναλύονται στις Σημειώσεις 11.2 & 11.4.

11.29 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Τρέχον έξοδο φόρου	84	63	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	(2.198)	(3.165)	(1.559)	(1.603)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	(30)	0	0	0
Σύνολο φόρου εισοδήματος συνεχιζόμενης δραστηριότητας	**(2.144)**	**(3.102)**	**(1.559)**	**(1.603)**

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Κέρδη προ Φόρων (από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)	(1.384)	(29.907)	(5.348)	(46.011)
Συντελεστής Φόρου	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	**(401)**	**(8.673)**	**(1.551)**	**(13.343)**
Προ/γές για εισοδήματα που δεν υπόκεινται σε φορολογία				
- Συμψηφισμός λόγω σωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(7.428)	0	(6.840)	0
- Ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλ.φορολ.απαίτ.	3.884	279	2.294	0
- Λοιπά	0	8	0	0
Προς/γές για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς			0	0
- Μη εκπιπτώμενες δαπάνες	1.346	663	4.464	0
- Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή	0	2.813	0	(132)
- Διαφορές φόρου προηγούμενων χρήσεων	(30)	0	0	0
- Πρόσθετοι φόροι & προσαυξήσεις	74	1	74	1
- Συμπληρωματικός φόρος ακινήτων	0	(11)	0	0
- Επίδραση από διαφορές φορολογικών συντελεστών θυγατρικών εξωτερικού	411	582	0	0
- Λοιπά	0	1.236	0	11.871
Σύνολο φόρου συνεχιζόμενων και διακοπεισών δραστηριοτήτων	**(2.144)**	**(3.102)**	**(1.559)**	**(1.603)**

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, η Εταιρεία και οι ελληνικές εταιρείες του ομίλου υπήχθησαν σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1006/2016 οι εταιρείες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για τη χρήση 2016 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

Το Δεκέμβριο του 2016, ολοκληρώθηκε ο φορολογικός έλεγχος των ανέλεγκτων χρήσεων 2009-2010 της Εταιρείας από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις ποσού € 1,07 εκ. εκ των οποίων ποσό € 492 χιλ. αφορά απόφαση για διορθωτικό προσδιορισμό Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου. Με την παραλαβή των προσωρινών φύλλων ελέγχου, η Εταιρεία προχώρησε στην υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων σύμφωνα με το Ν. 4446/2016 ενώ αναμένεται η λήψη των οριστικών φύλλων ελέγχου εντός του 2017. Η Διοίκηση της Εταιρείας αμφισβητεί το ως άνω πόρισμα ελέγχου για το ποσό των € 492 χιλ. και προτίθεται να καταθέσει άμεσα, με την μη αποδοχή των σχετικών οριστικών φύλλων ελέγχου όταν της επιδοθούν, ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, σύμφωνα με το άρθρο 63 του Ν.4174/2013, προκειμένου να επιδιώξει την ακύρωση της σχετικής απόφασης. Σημειώνεται ότι, η Εταιρεία με εξαίρεση το αμφισβητούμενο ποσό, έχει επιβαρύνει με επαρκείς προβλέψεις τις οικονομικές καταστάσεις προηγουμένων χρήσεων και ως εκ τούτου δεν επιβαρύνονται επιπροσθέτως τα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης.

Τέλος, εντός της χρήσης ολοκληρώθηκε και ο τακτικός φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2008 έως και 2010 της θυγατρικής του ΥΓΕΙΑ, ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ, από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις

ποσού € 807 χιλ. Η εταιρεία είχε ήδη σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις και κατά συνέπεια δεν προέκυψε ανάγκη αναγνώρισης τους ως άνω ποσού, σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της τρέχουσας χρήσης. Το σύνολο της ανωτέρω υποχρέωσης εξοφλήθηκε εντός της χρήσης του 2016.

11.30 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή για την περίοδο 01/01-31/12/2016 και την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο, προκύπτουν από τη διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της μητρικής (μετά από φόρους), με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών της Εταιρείας στην διάρκεια της περιόδου. Οι μειωμένες ζημίες ανά μετοχή είναι ίδιες με τις βασικές.

Ποσά σε €				
Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Κέρδη που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας	849.482	(26.560.864)	(3.787.573)	(44.407.493)
Σταθμισμένος μέσος όρος αριθμού μετοχών	305.732.436	305.732.436	305.732.436	305.732.436
Βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή (Ευρώ ανά μετοχή)	**0,0028**	**(0,0869)**	**(0,0124)**	**(0,1452)**

11.31 Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων – της Εταιρείας και του Ομίλου λειτουργούντος ως μισθωτή.

Ο Όμιλος μισθώνει γραφεία και αποθήκες με λειτουργικές μισθώσεις που έχουν διάφορους όρους, ρήτρες αναπροσαρμογής και δικαιώματα ανανέωσης. Τα μελλοντικά ελάχιστα πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις συμβάσεις των λειτουργικών και χρηματοδοτικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις				
Εντός 1 έτους	1.726	1.813	945	550
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	3.759	4.839	2.078	1.974
Άνω των 5 ετών	520	842	180	374
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις	**6.005**	**7.494**	**3.203**	**2.898**

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται κατ' έτος ως εξής :

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**	
	31/12/2016	**31/12/2015**
Δεσμεύσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις		
Εντός 1 έτους	264	165
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	723	327
Σύνολο δεσμεύσεων από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	**987**	**492**

Οι εγγυήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2016 και την 31/12/2015, έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εγγυήσεις				
Εγγυήσεις σε τρίτους	51	38	0	0
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	198	198	30	30
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή δανεισμού των θυγατρικών	36.583	37.529	36.080	37.013
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιδοτούμενων επενδυτικών προγραμμάτων	0	28	0	0
Εγγυήσεις για την συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς	2	12	2	2
Σύνολο εγγυήσεων	**36.834**	**37.805**	**36.112**	**37.045**

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων του Ομίλου κατά την 31/12/2016 υπάρχουν εμπράγματα βάρη ποσού € 187,4εκ. (2015: € 198,3εκ.) έναντι δανεισμού και για την Εταιρεία τα εμπράγματα βάρη ανέρχονται στο ποσό € 116,8εκ. (2015: € 127,7εκ.). Επιπρόσθετα, προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείου της Εταιρείας και της θυγατρικής ΜΗΤΕΡΑ έχει συσταθεί ενέχυρο επί των σημάτων των εν λόγω εταιρειών.

Οι λοιπές δεσμεύσεις του Ομίλου κατά την 31/12/2016 και την 31/12/2015, έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Λοιπές Δεσμεύσεις		
Εντός 1 έτους	432	432
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	733	921
Σύνολο λοιπών δεσμεύσεων	**1.165**	**1.353**

11.32 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις

Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Πιο αναλυτικά:

Α. Σημαντικές Δικαστικές εκκρεμότητες

ΥΓΕΙΑ

Η Εταιρεία εμπλέκεται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας της. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και υποθέσεις ιατρικής ευθύνης. Για την πλειοψηφία των υποθέσεων αυτών η Εταιρεία διαθέτει κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει συμβολαίων ασφάλισης που έχει συνάψει. Η Εταιρεία την 31/12/2016 έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους € 2,1 εκ. Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας της. (βλέπε Σημείωση 11.18)

ΜΗΤΕΡΑ

Η εταιρεία ΜΗΤΕΡΑ εμπλέκεται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας της. Η εταιρεία την 31/12/2016 έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους € 8,3 εκ. Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του. (βλέπε Σημείωση 11.18)

ΛΟΙΠΕΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Οι εταιρείες του Ομίλου ΥΓΕΙΑ εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις στο πλαίσιο της κανονικής λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ την 31/12/2016 έχει διενεργήσει προβλέψεις ύψους € 0,6χιλ. Η Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι των εταιρειών του Ομίλου εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους. (βλέπε Σημείωση 11.18)

Β. Ανέλεγκτες Φορολογικά χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των Εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται στη Σημείωση 9.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις που αναφέρονται παραπάνω, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές του Ομίλου. (βλέπε Σημείωση 11.18 & 11.29)

11.33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ενδοεταιρικές συναλλαγές

Οι παρακάτω συναλλαγές και υπόλοιπα αποτελούν τις συναλλαγές των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Οι συναλλαγές αυτές, μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν απαλειφθεί κατά τη διαδικασία της ολικής ενοποίησης.

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ 1.1.2016 - 31.12.2016

	ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ALFA LAB AE	HYGEIA HOSPITAL TIRANA ShA	ΛΗΤΩ LAB AE	Y-LOGIMED AE	Y PHARMA AE	ANIZ AE	BEATIFIC AE	BIOCHECK AE	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	2.321.031	43.108	0	5.595	134.994	0	17.144	0	66.846	6.000	182.668	158.241	**2.935.627**
Π	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	294.402	0	9.273	0	500	0	0	0	0	0	10.275	3.475	2.123	**320.048**
Ω	ΛΗΤΩ Α.Ε.	0	0	0	1.932	52.800	0	1.260	0	0	0	0	0	0	**55.992**
Λ	ΑΛΦΑ LAB AE	549.759	478.600	133.095	0	0	33.060	0	0	0	0	0	18.188	1.891	**1.214.592**
Η	Y-LOGIMED AE	17.531.224	6.727.782	1.044.397	0	5.871	441.676	0	0	1.200	0	13.279	18.936	15.582	**25.799.947**
Τ	ANIZ A.E.	18.779	0	0	0	0	0	0	244	0	0	0	0	0	**19.023**
Η	BEATIFIC AE	319	327	0	0	0	-3.720	0	0	0	0	0	0	0	**-3.074**
Σ	BIOCHECK AE	147.245	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**147.425**
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	129.008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**129.008**
	ΣΥΝΟΛΟ	**18.670.735**	**9.527.920**	**1.229.874**	**1.932**	**64.766**	**606.010**	**1.260**	**17.388**	**1.200**	**66.846**	**29.554**	**223.268**	**177.837**	**30.618.591**

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ 1.1.2015 - 31.12.2015

	ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ALFA LAB AE	HYGEIA HOSPITAL TIRANA ShA	ΛΗΤΩ LAB AE	Y-LOGIMED AE	Y PHARMA AE	ANIZ AE	BEATIFIC AE	BIOCHECK AE	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	2.212.874	18.824	0	1.502	111.401	0	14.460	0	94.653	6.000	151.883	149.074	**2.760.671**
Π	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	303.078	0	5.628	0	0	0	0	0	0	0	10.382	1.239	2.026	**322.353**
Ω	ΛΗΤΩ Α.Ε.	0	0	0	1.897	52.800	0	1.238	0	0	0	0	0	0	**55.935**
Λ	ΑΛΦΑ LAB AE	474.614	539.095	159.774	0	0	39.300	0	0	0	0	0	14.166	1.463	**1.228.411**
Η	Y-LOGIMED AE	17.023.761	5.675.753	964.557	0	6.326	580.798	0	0	1.200	0	6.264	16.836	110.516	**24.386.011**
Τ	ANIZ A.E.	18.144	0	0	0	0	0	0	243	0	0	0	0	0	**18.387**
Η	BEATIFIC AE	49.711	49.621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**99.332**
Σ	BIOCHECK AE	139.167	360	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**139.527**
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	126.786	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**126.886**
	ΣΥΝΟΛΟ	**18.135.261**	**8.477.802**	**1.148.782**	**1.897**	**60.627**	**731.499**	**1.238**	**14.703**	**1.200**	**94.654**	**22.646**	**184.123**	**263.080**	**29.137.513**

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2016

	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ALFA LAB AE	HYGEIA HOSPITAL TIRANA ShA	ΛΗΤΩ LAB AE	Y-LOGIMED AE	ANIZ AE	BEATIFIC AE	BIOCHECK AE	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	4.958.360	151.564	8.610	210.187	2.113.801	0	21.259	99	20.035	699.363	623.220	**8.806.497**
	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	281.531	0	40.835	0	0	238.613	0	0	0	25.639	4.804	8.014	**599.436**
Α	ΛΗΤΩ Α.Ε.	2.805	0	0	10.277	36.467	0	4.172	0	0	259	16.814	0	**70.795**
Π	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	0	0	232.561	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**232.561**
Α	ΑΛΦΑ LAB AE	33.881	136.065	54.330	0	0	66.015	0	0	0	0	67.638	2.813	**360.742**
Ι	HYGEIA HOSPITAL TIRANA	32.837	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**32.837**
Τ	Y-LOGIMED AE	1.005.406	18.860.639	3.844.370	0	2.676	1.160.648	0	0	0	645.081	142.629	159.384	**25.820.833**
Η	Y PHARMA	146.677	23.090	19.558	0	0	0	0	1.292	0	7.900	0	0	**198.516**
Σ	ANIZ A.E.	10.134	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**10.134**
Η	BEATIFIC A.E.	8.000	0	0	0	0	11.270	0	0	0	0	0	0	**19.270**
	BIOCHECK AE	22.492	1.349	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	**23.851**
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	12.184	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**12.284**
	ΣΥΝΟΛΟ	**1.555.947**	**23.979.603**	**4.343.218**	**18.887**	**249.340**	**3.590.347**	**4.172**	**22.551**	**99**	**698.914**	**931.249**	**793.431**	**36.187.757**

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2015

	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	ΜΗΤΕΡΑ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΑΕ	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	ALFA LAB AE	HYGEIA HOSPITAL TIRANA ShA	ΛΗΤΩ LAB AE	Y-LOGIMED AE	BEATIFIC AE	BIOCHECK AE	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	ΣΥΝΟΛΟ
	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ ΑΕ	0	2.444.156	99.264	8.610	203.373	1.993.807	0	0	690.386	518.615	464.156	**6.422.366**
	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	365.901	0	31.561	0	0	238.613	0	0	15.167	1.329	5.890	**658.461**
Α	ΛΗΤΩ Α.Ε.	0	0	0	8.275	33.502	0	2.867	0	259	16.814	0	**61.718**
Π	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	0	0	88	0	0	0	0	0	0	0	0	**88**
Α	ΑΛΦΑ LAB AE	41.370	155.838	79.594	0	0	47.850	0	0	0	52.204	1.463	**378.319**
Ι	HYGEIA HOSPITAL TIRANA ShA	32.837	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**32.837**
Τ	Y-LOGIMED AE	8.960.010	17.326.438	3.234.829	0	31.044	824.544	0	0	49.971	119.788	80.166	**30.626.790**
Η	Y PHARMA	156.677	23.090	19.558	0	0	0	0	2.536	7.900	0	0	**209.760**
Σ	ANIZ A.E.	11.273	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**11.273**
Η	BEATIFIC A.E.	36.171	9.721	0	0	0	17.990	0	0	0	0	0	**63.882**
	BIOCHECK AE	19.610	1.169	0	0	10	0	0	0	0	0	0	**20.789**
	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΕ	10.983	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**11.083**
	ΣΥΝΟΛΟ	**9.634.833**	**19.960.512**	**3.464.894**	**16.885**	**267.928**	**3.122.804**	**2.867**	**2.536**	**763.682**	**708.750**	**551.676**	**38.497.367**

Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τις συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη που αφορούν κυρίως εταιρείες του Ομίλου Πειραιώς και του Ομίλου MIG.

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Πωλήσεις εμπ.των/υπηρεσίες				
Θυγατρικές	0	2.457	0	2.363
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.101	773	2.124	1.493
Σύνολα	**1.101**	**3.230**	**2.124**	**3.856**

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Λοιπά έσοδα/ έσοδα συμμετοχών				
Θυγατρικές	0	479	0	398
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	249	98	248	99
Σύνολα	**249**	**577**	**248**	**497**

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Αγορές εμπορευμάτων				
Θυγατρικές	0	17.532	0	17.024
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	131	0	123	0
Σύνολα	**131**	**17.532**	**123**	**17.024**

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Λοιπές δαπάνες				
Θυγατρικές	0	1.139	0	1.112
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	11.148	7.407	11.719	7.980
Σύνολα	**11.148**	**8.547**	**11.719**	**9.091**

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Αγορές Ενσώματων/Ασώματων Ακινητοποιήσεων				
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	938	656	1.159	827
Σύνολα	**938**	**656**	**1.159**	**827**

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	0	8.806	0	6.422
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	13.359	1.864	11.801	7.279
Σύνολα	**13.359**	**10.671**	**11.801**	**13.701**

Ποσά σε €'000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2016	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	0	1.556	0	9.635
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	90.779	58.754	94.624	61.895
Σύνολα	**90.779**	**60.310**	**94.624**	**71.530**

Οι συναλλαγές με τα βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και του Ομίλου παρατίθενται στη συνέχεια.

Παροχές προς βασικά διοικητικά μέλη

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	3.241	3.503	1.477	1.693
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	599	658	297	335
Αμοιβές Δ.Σ.	0	80	0	80
Αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία	56	0	0	0
Σύνολο	**3.896**	**4.241**	**1.774**	**2.108**

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη του Ομίλου (και τις οικογένειές τους).

11.34 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:
Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια στοιχεία του ενεργητικού ή υποχρεώσεις,
Επίπεδο 2: τεχνικές αποτίμησης για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες είτε άμεσα είτε έμμεσα,
Επίπεδο 3: τεχνικές που χρησιμοποιούν εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Ακολούθως, παρατίθενται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31/12/2016.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	31/12/2016 Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:				31/12/2015 Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας:			
Ποσά σε € '000	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων								
- Ομολογίες	-	45	-	45	-	45	-	45
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	**-**	**45**	**-**	**45**	**-**	**45**	**-**	**45**
Καθαρή εύλογη αξία	**-**	**45**	**-**	**45**	**-**	**45**	**-**	**45**

Δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων.

Η εύλογη αξία των κατωτέρω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας προσεγγίζει την λογιστική αξία τους:

- Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις
- Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού
- Προμηθευτές και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
- Δανεισμός
- Ταμειακά διαθέσιμα, ταμειακά ισοδύναμα και δεσμευμένες καταθέσεις

12. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις των επιτοκίων, οι τιμές της αγοράς κ.λπ.), ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και ο συναλλαγματικός κίνδυνος. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση του Ομίλου.
Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η κάτωθι:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές και υποχρεώσεις από δάνεια.

12.1 Ανάλυση ευαισθησίας κίνδυνου επιτοκίου

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι η επίτευξη της βέλτιστης ισορροπίας/σχέσης μεταξύ του κόστους δανεισμού και των τυχόν επιπτώσεων στα κέρδη και τις ταμειακές ροές που δύνανται να επιφέρουν οι μεταβολές των επιτοκίων. Ο Όμιλος παρακολουθεί και διαχειρίζεται το δανεισμό και γενικά την οικονομική του στρατηγική προβαίνοντας στη συνδυασμένη χρήση βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τις χρηματοδοτικές του ανάγκες. Επίσης, πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Οι μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις έχουν ως βάση το κυμαινόμενο επιτόκιο. Την 31η Δεκεμβρίου 2016, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου ανά χρηματοδότηση με βάση τις επίσημες τιμές Euribor.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης, καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή –1% (2015: +/-1%).

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
	Μεταβλητή		Μεταβλητή		Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%	1%	-1%
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**		**31/12/2015**		**31/12/2016**		**31/12/2015**	
Αποτέλεσμα χρήσης (μετά φόρων)	(1.587)	1.587	(1.447)	1.447	(937)	937	(957)	957
Καθαρή Θέση	(1.587)	1.587	(1.447)	1.447	(937)	937	(957)	957

12.2 Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν συγκεκριμένη πιστωτική πολιτική που έχει ως άξονες αφενός τον έλεγχο πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αφετέρου την προσπάθεια αποτελεσματικής διαχείρισης των απαιτήσεων του πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες αλλά και όταν αυτές καταστούν επισφαλείς. Για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκουν, τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, την ενηλικίωση των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες που θεωρούνται επισφαλείς, επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων και για τη ζημία που εκτιμάται ότι θα προκύψει από αυτές, σχηματίζεται σχετική πρόβλεψη απομείωσης.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά κατηγορίες και ενσωματώνει τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου. Οι απαιτήσεις του Ομίλου προέρχονται από Ασφαλιστικά Ταμεία, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Ασφαλιστικές Εταιρείες και ιδιώτες πελάτες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εστιάζει την πολιτική του στις συνεργασίες με αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες με υψηλή πιστοληπτική ικανότητα τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.

Ο πιθανός πιστωτικός κίνδυνος σχετίζεται κυρίως με τις υψηλές οφειλές προηγουμένων ετών των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων καθώς επίσης και με τους ιδιώτες πελάτες χωρίς κάποια ασφάλεια ή με τους

ασφαλισμένους ασθενείς για το επί πλέον ποσό που δεν καλύπτεται από την ασφάλεια τους. Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων και έκτακτων γεγονότων.

Η πρόβλεψη απομείωσης αφορά κυρίως ιδιώτες πελάτες και περιλαμβάνει:
α) τη διενέργεια καθορισμένης και επαρκούς πρόβλεψης για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς,
β) τη διενέργεια απομείωσης για όσους πελάτες έχουν ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων τους και
γ) τη διενέργεια πρόβλεψης, βάσει αυξημένου συντελεστή κινδύνου επισφάλειας εξαιτίας των συνθηκών του ευρύτερου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπ' όψη τη μειωμένη ρευστότητα και τη δυσχέρεια πρόσβασής τους σε τραπεζική χρηματοδότηση.

Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα για την πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	14.854	14.241	2.503	8.690
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	62.858	63.577	46.987	41.709
Σύνολο	**77.712**	**77.818**	**49.490**	**50.399**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31/12/2016 και την 31/12/2015, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε € '000	**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Εντός 3 μηνών	5.774	3.912	5.642	2.779
Από 3 έως 6 μήνες	6.703	5.252	5.045	3.832
Από 6 μήνες έως 1 έτος	6.712	5.695	6.088	4.511
Πάνω από 1 έτος	10.705	11.982	6.050	8.021
Σύνολο	**29.894**	**26.841**	**22.825**	**19.143**

12.3 Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας εστιάζεται στην ορθή διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην ταυτόχρονη εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2016 για τον Όμιλο αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2016			
Ποσά σε € '000	**Βραχυπρόθεσμες**		**Μακροπρόθεσμες**	
	Εντός 6 μηνών	**6 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	750	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	132	132	723	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	62.108	4.380	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	18.116	4.095	664	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	41.037	115.151	0	0
Σύνολο	**121.393**	**123.758**	**2.137**	**0**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2015 είχε ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	31/12/2015			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	100	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	82	83	327	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	68.523	10.750	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	13.314	6.525	1.049	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	23.702	135.524	0	0
Σύνολο	**105.621**	**152.882**	**1.476**	**0**

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2016 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2016			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	750	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	27	27	117	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	11.904	4.380	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	9.105	2.260	259	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	33.750	58.210	0	0
Σύνολο	**54.786**	**64.877**	**1.126**	**0**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31/12/2015 είχε ως εξής:

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31/12/2015			
Ποσά σε € '000	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	0	0	0	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	31.183	3.854	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	5.547	2.259	305	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	18.250	76.269	0	0
Σύνολο	**54.980**	**82.382**	**305**	**0**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Όπως διαφαίνεται και από τους παραπάνω πίνακες, ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2016 ανήλθε σε € 157.925 χιλ. εκ των οποίων ποσό € 156.452 χιλ. αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Αντίστοιχα, για την Εταιρεία, ο συνολικός δανεισμός ανήλθε σε € 92.882 χιλ. με ποσό € 92.014 χιλ. να αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Ειδικότερα και αναφορικά με τις δανειακές υποχρεώσεις της 31/12/2016 (όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 11.17 των οικονομικών καταστάσεων) περιλαμβάνονται:

- δανειακές υποχρεώσεις ποσού € 132,7 εκ. για τον Όμιλο και ποσού € 90,9 εκ. για την Εταιρεία που αφορούν στα κοινά ομολογιακά δάνεια των ΥΓΕΙΑ και ΜΗΤΕΡΑ, για τα οποία ο Όμιλος έχει λάβει κατά την 31/12/2016 σχετικές επιστολές συναίνεσης από τις πιστώτριες τράπεζες, αναφορικά τόσο με τη μετάθεση οφειλόμενων δόσεων ποσού € 26,3 εκ. εντός του 2017 όσο και αναφορικά με την άρση της υποχρέωσης τήρησης χρηματοοικονομικών δεικτών για τη χρήση 2016. Το ομολογιακό δάνειο του ΥΓΕΙΑ ποσού € 90,8 εκ. καθίσταται συμβατικά πληρωτέο εντός του 2017. Το ομολογιακό δάνειο του ΜΗΤΕΡΑ ποσού € 41,8 εκ. έχει ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 1, καθώς ενώ έχει λάβει σχετική επιστολή συναίνεσης αναφορικά με τη μη τήρηση υφιστάμενων χρηματοοικονομικών δεικτών, η εν λόγω επιστολή έχει προσωρινό χαρακτήρα και δεν παρέχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού του για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Για τα ανωτέρω ομολογιακά δάνεια, ο Όμιλος βρίσκεται σε συζητήσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για τη συνολική τους αναδιάρθρωση και έχει

ήδη ένα προσχέδιο των όρων αναδιάρθρωσης της σύμβασης (term sheet) για το δάνειο του ΥΓΕΙΑ, ενώ αναμένεται και το αντίστοιχο προσχέδιο για το δάνειο του ΜΗΤΕΡΑ. Η σχετική συμφωνία αναδιάρθρωσης με τις πιστώτριες Τράπεζες σύμφωνα με τη Διοίκηση του Ομίλου, αναμένεται να υπογραφεί εντός του 2017, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων των όρων αναχρηματοδότησης με τις πιστώτριες τράπεζες. Η επιτυχής ολοκλήρωση των συζητήσεων με τα πιστωτικά ιδρύματα, με σκοπό την αναδιάρθρωση των όρων των εν λόγω υφιστάμενων δανειακών συμβάσεων, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης και τη διασφάλιση της απαιτούμενης ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

- δανειακές υποχρεώσεις της θυγατρικής HYGEIA HOSPITAL-TIRANA Sh.A. ποσού € 18,3 εκ., που έχουν ταξινομηθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 1, λόγω μη συμμόρφωσης με υφιστάμενους χρηματοοικονομικούς δείκτες της μητρικής εταιρείας ως εγγυήτρια. Η Διοίκηση του Ομίλου έχει λάβει εντός του 2017, και πριν από την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων, τη συναίνεση των συνεργαζόμενων τραπεζών αναφορικά με τη μη συμμόρφωση με τους συγκεκριμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Κατά την 31/12/2016, ο Όμιλος και η Εταιρεία παρουσιάζουν αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων υπερβαίνει το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά το ποσό των € 155.147 χιλ. για τον Όμιλο και κατά το ποσό των € 65.505 χιλ. για την Εταιρεία (με σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων να αφορά σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό).

Στα πλαίσια των ανωτέρω, πέρα από τη διαδικασία συζητήσεων με τα πιστωτικά ιδρύματα, για την αναδιάρθρωση των όρων δανειακών του υποχρεώσεων, έχει ήδη προβεί σε σειρά ενεργειών για την περαιτέρω βελτίωση της ρευστότητάς του. Συγκεκριμένα, οι συμβεβλημένες με τον ΕΟΠΥΥ εταιρείες του Ομίλου έχουν ήδη μετακυλήσει σε τρίτους σημαντικό μέρος του καταχωρηθέντος επί των οικονομικών καταστάσεων κόστους claw-back και rebate ενώ εκμεταλλευόμενος την κυρίαρχη θέση που κατέχει στον κλάδο ισχυροποιεί τις εμπορικές συνεργασίες επιδιώκοντας την εξασφάλιση πρόσθετου κεφαλαίου κίνησης.

Επιπλέον, ο Όμιλος Υγεία χαίρει υψηλής αξιοπιστίας τόσο έναντι των Τραπεζών, όσο και έναντι των προμηθευτών του, λόγω της δυναμικής και κυρίαρχης πορείας του στην ελληνική αγορά.

Παράλληλα, παραμένουν σε ισχύ οι έλεγχοι και περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων οι οποίοι επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία και προμήθεια του απαραίτητου υγειονομικού και φαρμακευτικού υλικού για την εξυπηρέτηση των ασθενών των κλινικών και διαγνωστικών κέντρων του Ομίλου. Ο Όμιλος εκμεταλλευόμενος το μέγεθος και τη φήμη του στην αγορά έχει διατηρήσει τη διαπραγματευτική του δύναμη παρά τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου και περιορισμού της κίνησης κεφαλαίων, κυρίως προς το εξωτερικό, όπου δραστηριοποιούνται οι κυριότεροι προμηθευτές υγειονομικού υλικού του Ομίλου Υγεία.

Ο Όμιλος ακόμη αξιοποιώντας τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα έχει εξασφαλίσει συμφωνίες με τις κυριότερες ελληνικές και ξένες ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες παρέχουν σημαντική ρευστότητα μειώνοντας παράλληλα σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και έλλειψης ταμειακών ροών.
Υπό το πρίσμα των ανωτέρω γεγονότων, αλλά και δεδομένου ότι η Διοίκηση δεν έχει λάβει καμία ένδειξη ότι οι δράσεις που έχει σχεδιάσει (και που αναλύονται ανωτέρω) δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι δεν θα αντιμετωπίσει θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας του Ομίλου και της Εταιρείας εντός των επόμενων 12 μηνών.

12.4 Ανάλυση συναλλαγματικού κινδύνου

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εξαιτίας των αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η μεγάλη πλειοψηφία των συναλλαγών και των υπολοίπων του Ομίλου είναι σε Ευρώ, όπως και οι δανειακές υποχρεώσεις, προς εκμετάλλευση χαμηλότερων επιτοκίων. Ως εκ τούτου, η έκθεση σε συναλλαγματικούς κινδύνους αξιολογείται ως χαμηλή. Επίσης, ο Όμιλος επηρεάζεται από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών του ευρώ έναντι του τοπικού νομίσματος (Lek), αναφορικά με την επένδυση στην Αλβανία, μόνο ως προς τα στοιχεία της Καθαρής Θέσης από την μετατροπή του ισολογισμού της εταιρείας σε ευρώ. Σε

κάθε περίπτωση όμως, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί διαρκώς τους συναλλαγματικούς κινδύνους, που ενδέχεται να προκύψουν και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών μέτρων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η έκθεση του Ομίλου σε ξένα νομίσματα κατά την 31/12/2016:

	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε € '000	**LEK**	**LEK**
Ονομαστικά ποσά		
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	1.682	1.614
Χρημ/κές υποχρεώσεις	(7.677)	(7.331)
Βραχυχρόνια έκθεση	**(5.995)**	**(5.717)**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μεταβολές συναλλάγματος +/-10%.

	31/12/2016		31/12/2015	
Ποσά σε € '000	**LEK**		**LEK**	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	-	-	-	-
Καθαρή Θέση	(1.661)	1.661	(1.388)	1.388

Σε περίπτωση αποδυνάμωσης του ευρώ έναντι των ανωτέρω ξένων νομισμάτων θα προκύψει η ισόποση αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

12.5 Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου ΥΓΕΙΑ όσον αφορά στη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα των εταιρειών του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες, αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των Ιδίων Κεφαλαίων πλέον των δανείων μειωμένης εξασφάλισης, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και σε σχέση με τις απαιτήσεις του Ν.2190/1920.

Το Κεφάλαιο για τις χρήσεις 2016 και 2015 αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	**31/12/2016**	**31/12/2015**	**31/12/2016**	**31/12/2015**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	120.703	119.740	138.939	142.531
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(14.854)	(14.241)	(2.503)	(8.690)
Κεφάλαιο	**105.849**	**105.499**	**136.436**	**133.841**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	120.703	119.740	138.939	142.531
Πλέον: Δάνεια	157.925	159.818	92.882	94.519
Σύνολο κεφαλαίων	**278.628**	**279.558**	**231.821**	**237.050**
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,38	0,38	0,59	0,56

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των

υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή του δομή και πραγματοποιεί προσαρμογές σε αυτή υπό το πρίσμα των εκάστοτε οικονομικών συνθηκών και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των περιουσιακών του στοιχείων.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις Επιχειρηματικές Δραστηριότητες της Εταιρείας

i. Συμβάσεις με ασφαλιστικές εταιρείες

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. διαθέτει μακροχρόνιες συμβάσεις με τις ασφαλιστικές εταιρείες ΕΘΝΙΚΗ, ING, ALLIANZ, BUPA, METLIFE ALICO, INTERAMERICAN, GENERALI, AXA, GROUPAMA κλπ. Η Εταιρεία επιπλέον έχει υπογράψει σύμβαση με τη Mednet Ελλάς Α.Ε., εταιρεία που διαχειρίζεται ασφαλιστικά προγράμματα νοσοκομειακής κάλυψης μερικών εκ των μεγαλυτέρων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα.

Οι ανωτέρω συμφωνίες αυτές εξασφαλίζουν συνεχή αναπτυξιακή πορεία και μεγαλύτερο όγκο ασθενών μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό την έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο ανταγωνισμού και ρευστότητας.

ii. Ασφαλιστική Κάλυψη Περιουσιακών Στοιχείων

Το ΥΓΕΙΑ Α.Ε. έχει συνάψει ασφαλιστήρια συμβόλαια για τον πάγιο εξοπλισμό του και τις εγκαταστάσεις του με τον Ασφαλιστικό Οργανισμό «Εθνική Ασφαλιστική Α.Ε.Ε.Γ.Α.» με τις παρακάτω ημερομηνίες λήξης : Πυρός και Απωλείας Κερδών 15/03/2017 και Γενικής και Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης 31/7/2017. Παράλληλα διατηρεί εν ισχύ Ομαδικό Συνταξιοδοτικό Ασφαλιστήριο Προσωπικού με τον Ασφαλιστικό Οργανισμό METLIFE ALICO AEAZ και ασφαλιστήρια αυτοκινήτων με ανανέωση ανά εξάμηνο. Σημειώνεται ότι την 31/12/2016 η αναπόσβεστη αξία των κτιρίων, μηχανημάτων και επίπλων της Εταιρείας ανερχόταν σε € 47,9εκ. Κατά συνέπεια το ποσοστό της ασφαλιστικής κάλυψης της αναπόσβεστης αξίας με βάση τα στοιχεία της 31/12/2016 ανέρχεται σε 175% περίπου, μπορεί ωστόσο να ενέχει αρνητικές επιπτώσεις για την Εταιρεία η περίπτωση ολικής καταστροφής των κτιριακών εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων. Ωστόσο, η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί την εν λόγω πιθανότητα ολικής καταστροφής όλων των εγκαταστάσεων του ΥΓΕΙΑ Α.Ε. ελάχιστη ενώ επισημαίνεται ότι προχωρά συνεχώς στην ασφαλιστική κάλυψη όλων των νέων της παγίων.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τον Κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία

- **Συνθήκες του Κλάδου της Υγείας**

Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ δραστηριοποιείται στο χώρο της ελληνικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης προφέροντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας. Ο κλάδος των ιδιωτικών υπηρεσιών παροχής υγείας στην Ελλάδα παρουσιάζει ιδιαιτερότητες, οι οποίες προέρχονται από την κυριαρχική θέση που κατείχε παραδοσιακά ο δημόσιος τομέας στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Η αδυναμία ωστόσο του δημόσιου τομέα να καλύψει τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση αλλά και να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες παροχής υγείας οδήγησε στη σημαντική ανάπτυξη των ιδιωτικών κλινικών. Με το ρυθμό ανάπτυξης του κλάδου ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας καθίσταται σαφές ότι ο κλάδος της ιδιωτικής υγείας στον Ελλαδικό χώρο παρουσιάζει μια ιδιαίτερη δυναμική και προοπτική στην οποία καλούνται να ανταποκριθούν οι εταιρείες που συμμετέχουν σε αυτόν. Τα αποτελέσματα και η πορεία του Ομίλου ΥΓΕΙΑ επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριοποίηση των Εταιρειών του, έναντι της συνεχούς ανάπτυξης στον κλάδο της υγείας και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της για περαιτέρω ανάπτυξη.

- **Κίνδυνος από τον Ανταγωνισμό**

Στον κλάδο των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα έντονος κατά κύριο λόγο επειδή ο Δημόσιος Τομέας αδυνατεί να καλύψει τη συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση αλλά και να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες υγείας οδήγησε στη σημαντική ανάπτυξη των ιδιωτικών κλινικών.

Στο πλαίσιο αυτό οι ιδιωτικές κλινικές στράφηκαν στον εμπλουτισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών τους και στην ταχύτητα ανταπόκρισης προς τον ασθενή, με επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων για στέγαση νέων τμημάτων. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε ότι αρκετές ιδιωτικές κλινικές περιλαμβάνουν από τμήματα μαιευτικής κλινικής, μέχρι και διαγνωστικά κέντρα έτσι ώστε να καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών.

Ένα ακόμα πεδίο ανταγωνισμού που παρατηρείται στον κλάδο της ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας είναι η επέκταση των συνεργασιών των ιδιωτικών μονάδων με ασφαλιστικές εταιρείες, για την κάλυψη νοσηλίων μεγαλύτερου εύρους ασθενών. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ αξιοποιώντας τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα, έχοντας ως προτεραιότητά του τη συνεχή βελτίωση της παρεχόμενης κορυφαίας ποιότητας υπηρεσιών υγείας σύμφωνα με τα διεθνή πιστοποιημένα στον Όμιλο ΥΓΕΙΑ πρότυπα, είναι σήμερα ο κυρίαρχος παίκτης στον ελληνικό κλάδο της ιδιωτικής παροχής υπηρεσιών υγείας. Ωστόσο, σε περίπτωση που η Εταιρεία διακόψει την αναπτυξιακή της και επενδυτική της πολιτική, η ανταγωνιστική της θέση ενδεχομένως να επηρεαστεί σημαντικά, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτό και την χρηματοοικονομική κατάστασή της.

- **Τάση συρρίκνωσης του κλάδου της υγείας**

Τα τελευταία χρόνια η έλλειψη παροχής ρευστότητας και η στενότητα στην τραπεζική χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την παρατεταμένη οικονομική ύφεση και την μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των ιδιωτών συνθέτουν ένα περιβάλλον αβεβαιότητας. Ο ΕΟΠΥΥ και τα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία αντιμετωπίζουν δυσχέρειες στην εξόφληση των υποχρεώσεων τους με αποτέλεσμα οι μικρές κλινικές και τα διαγνωστικά κέντρα να βρίσκονται αντιμέτωπες με το φάσμα παύσης των εργασιών τους λόγω αδυναμίας κάλυψης των τρεχουσών υποχρεώσεών τους. Καθοριστικό πλέον παράγοντα επιβίωσης αποτελεί η διείσδυση του ΕΟΠΥΥ στα συνολικά έσοδα του κάθε παρόχου υγείας σε συνδυασμό με την αποτελεσματική διαχείριση μείωσης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η τάση αυτή όπως είναι φυσικό μπορεί να οδηγήσει σε συρρίκνωση κυρίως του κλάδου της Δευτεροβάθμιας παροχής φροντίδας εντείνοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ των υφιστάμενων παρόχων και περιορίζοντας ακόμη περισσότερο τα ήδη μειωμένα, λόγω εφαρμογής των μηχανισμών Claw-back και Rebate έσοδα.

- **Κίνδυνος Τεχνολογικών Εξελίξεων**

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και η διαπίστωση της ανάγκης για συνεχή αναδιοργάνωση ασκούν καθοριστική επίδραση στις υπηρεσίες υγείας. Οι εκάστοτε ιδιωτικές κλινικές προχωρούν σε πολυδάπανα επενδυτικά προγράμματα με στόχο την ανανέωση και την απόκτηση σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού ώστε να προσφέρουν νέες και καλύτερες υπηρεσίες. Ο Όμιλος ΥΓΕΙΑ ανανεώνει τον τεχνολογικό του εξοπλισμό σε τακτά χρονικά διαστήματα και αυτή τη στιγμή λειτουργεί: α) η πρώτη στην Ελλάδα, Υβριδική Χειρουργική αίθουσα τελευταίας γενιάς. Ο πρωτοποριακός σχεδιασμός και ο υπερσύγχρονος εξοπλισμός πολλαπλών δυνατοτήτων, επιτρέπουν την ταυτόχρονη διενέργεια των πιο εξελιγμένων ενδαγγειακών και ανοικτών επεμβάσεων σε οποιοδήποτε σημείο του καρδιαγγειακού συστήματος σε συνθήκες ύψιστης ασφάλειας, ταχύτητας και αξιοπιστίας, β) το μοναδικό Gamma Knife στην Ελλάδα (ένα εξειδικευμένο μηχάνημα ακτινοχειρουργικής όγκων του εγκεφάλου), γ) το μοναδικό στην Ελλάδα μηχάνημα ρομποτικής χειρουργικής DA VINCI S δ) το μεγαλύτερο τμήμα Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας με τρεις γραμμικούς επιταχυντές ε) το πρώτο PET / CT που λειτούργησε στην Ελλάδα, στ) νέο Αξονικό Τομογράφο 128 τομών ζ) Ψηφιακός αγγειογράφος η) Σύστημα νευροπλοήγησης Navigator και θ) Διοισοφάγειος υπέρηχος. Στόχος του Ομίλου ΥΓΕΙΑ είναι η συνεχής επένδυση στις πλέον σύγχρονες ιατροτεχνολογικές εξελίξεις και η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού του, ώστε να είναι ενήμερο με τις εκάστοτε διεθνείς εξελίξεις του κλάδου της υγείας.

13. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Την 21η Μαρτίου 2017 το ΥΓΕΙΑ ανακοίνωσε την ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου με τον κ. Αθανάσιο Χριστόπουλο να αναλαμβάνει καθήκοντα Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους σε αντικατάσταση του παραιτηθέντος κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη. Περαιτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο όρισε τον κ. Αθανάσιο Χριστόπουλο ως νέο μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία πλέον αποτελείται από τους κ.κ. Γεώργιο Ευστρατιάδη, Αθανάσιο Χριστόπουλο και Νικόλαο Δαμασκόπουλο.

Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των Οικονομικών Καταστάσεων γεγονότα πέραν των ανωτέρω, τα οποία να αφορούν είτε τον Όμιλο είτε την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

Μαρούσι, 3 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	*Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ*	*Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ*
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ *ΑΔΤ ΑΙ091976*	*ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΤΑΠΑΝΗΣ* *ΑΔΤ ΑΕ140679*	*ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ* *ΑΔΤ Ν294701*
Ο FINANCIAL CONTROLLER ΟΜΙΛΟΥ	*Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ*	*Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ*
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΚΑΚΗΣ *ΑΔΤ ΑΕ106335*	*ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΕΛΕΠΟΥΡΗ* *ΑΔΤ Σ028050*	*ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΣΜΑΣ* *ΑΔΤ ΑΖ555377 ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 16310 – Α΄ ΤΑΞΕΩΣ*

Ε. Στοιχεία και Πληροφορίες

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 13165/06/Β/86/14
ΛΕΩΦ.ΚΗΦΙΣΙΑΣ & ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 4 15123 ΜΑΡΟΥΣΙ, ΑΘΗΝΑ
Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης από 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016
(Δημοσιευόμενα βάσει του ν.2190, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της μητρικής ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιουδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου του εκδότη, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρμόδια Υπηρεσία Νομαρχία :	Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών και Πίστεως
Διεύθυνση Διαδικτύου :	www.hygeia.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου :	**Πρόεδρος** : Παπανικολάου Αθανάσιος **Αντιπρόεδρος** : Ευστρατιάδης Γεώργιος **Αντιπρόεδρος** : Πολίτης Γεώργιος **Μέλη Δ.Σ.** : Καρταπάνης Ανδρέας - Διευθύνων Σύμβουλος, Μαντζαβίνος Δημήτριος - Ελευθέριος, Ψώνη Κωνσταντίνα **Μη εκτελεστικά μέλη** : Καρατζένης Φώτης, Αναστάσιος Κυπριανίδης, Καλακώνας Σπυρίδων, Ανδρέου Ιωάννης, Ζαχαρόπουλος Γεώργιος **Ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη** : Χριστόπουλος Αθανάσιος, Δαμασκόπουλος Νικόλαος
Ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο :	3 Απριλίου 2017
Νόμιμος ελεγκτής :	
Ελεγκτική Εταιρεία :	Δήμητρα Παγώνη (Α.Μ.ΣΟΕΛ 30821) - Δημήτρης Δουβρής (Α.Μ.ΣΟΕΛ 33921)
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου :	Grant Thornton A.E. (Α.Μ.ΣΟΕΛ 127) Γνώμη χωρίς επιφύλαξη-Με έμφαση θέματος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ)
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)

	Ο Όμιλος 31/12/2016	Ο Όμιλος 31/12/2015	Η Εταιρεία 31/12/2016	Η Εταιρεία 31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	173.948	183.922	72.136	79.025
Επενδύσεις σε ακίνητα	148	151	148	151
Άϋλα στοιχεία του ενεργητικού	68.689	72.270	1.349	1.562
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	96.489	96.289	150.519	162.964
Αποθέματα	5.674	5.752	1.308	1.446
Απαιτήσεις από πελάτες	62.858	63.577	46.987	41.709
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	21.472	21.575	5.864	12.950
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**429.278**	**443.536**	**278.311**	**299.807**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό κεφάλαιο	125.350	125.350	125.350	125.350
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	(5.959)	(7.015)	13.589	17.181
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)	**119.391**	**118.335**	**138.939**	**142.531**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές (β)	1.312	1.405		
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ) = (α) + (β)	**120.703**	**119.740**	**138.939**	**142.531**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	1.473	427	867	0
Προβλέψεις/Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	61.951	64.866	18.841	19.914
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	156.452	159.391	92.015	94.519
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	88.699	99.112	27.649	42.843
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**308.575**	**323.796**	**139.372**	**157.276**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**429.278**	**443.536**	**278.311**	**299.807**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ)
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)

	Ο Όμιλος 1/1-31/12/2016	Ο Όμιλος 1/1-31/12/2015
Κύκλος εργασιών	227.731	220.308
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	36.136	25.857
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	13.502	2.451
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(1.384)	(29.907)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	760	(26.805)
- Ιδιοκτήτες μητρικής	849	(26.561)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(89)	(244)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	205	329
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α) + (Β)	965	(26.476)
- Ιδιοκτήτες μητρικής	1.056	(26.237)
- Μη ελέγχουσες συμμετοχές	(91)	(239)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	0,0028	(0,0869)
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	31.966	22.046

	Η Εταιρεία 1/1-31/12/2016	Η Εταιρεία 1/1-31/12/2015
Κύκλος εργασιών	126.043	124.426
Μικτά κέρδη	22.763	17.205
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	16.031	11.520
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(5.348)	(46.011)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	(3.789)	(44.408)
- Ιδιοκτήτες μητρικής	(3.789)	(44.408)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	196	138
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α) + (Β)	(3.593)	(44.270)
- Ιδιοκτήτες μητρικής	(3.593)	(44.270)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)	(0,0124)	(0,1452)
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	25.275	20.795

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ)
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)

	Ο Όμιλος 31/12/2016	Ο Όμιλος 31/12/2015	Η Εταιρεία 31/12/2016	Η Εταιρεία 31/12/2015
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης (01.01.2016 και 01.01.2015, αντίστοιχα)	119.740	146.229	142.531	186.800
Μείωση μη ελεγχουσών συμμετοχών από πώληση ποσοστού θυγατρικών	0	0	0	0
Μερίσματα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(2)	(13)	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)	812	(26.780)	(3.592)	(44.300)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού	153	251	0	0
Αναβαλλόμενοι φόροι επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στον φορολογικό συντελεστή	0	53	0	31
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης (31.12.2016 και 31.12.2015, αντίστοιχα)	**120.703**	**119.740**	**138.939**	**142.531**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΗ)
(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες ευρώ)

	Ο Όμιλος 1/1-31/12/2016	Ο Όμιλος 1/1-31/12/2015	Η Εταιρεία 1/1-31/12/2016	Η Εταιρεία 1/1-31/12/2015
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων (Συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	(1.384)	(29.907)	(5.348)	(46.011)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	18.464	19.595	9.244	9.275
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και λοιπών επενδύσεων	500	21.208	13.400	50.500
Προβλέψεις	7.304	6.439	5.300	3.974
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλέψεων προηγούμενων χρήσεων	(405)	(295)	0	(250)
Συναλλαγματικές διαφορές	(288)	(556)	0	(6)
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	4.590	2.313	2.370	1.476
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων - Παραχωρηθέντων Δικαιωμάτων	(35)	(84)	0	0
Μη ταμειακά έξοδα	276	0	190	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	11.068	10.501	6.346	6.332
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(22)	48	138	211
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(7.739)	(12.087)	(11.518)	(8.700)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού	(102)	3.037	723	1.972
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	(14.733)	6.603	(17.047)	(1.879)
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(9.638)	(9.673)	(5.379)	(5.434)
Καταβεβλημένοι φόροι	(177)	(84)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**7.679**	**17.058**	**(1.581)**	**11.460**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων στοιχείων	(4.969)	(5.402)	(2.235)	(2.508)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων στοιχείων	8	276	65	40
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	(3.410)
Μερίσματα εισπραχθέντα	0	0	6	29
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	0	0	0	0
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	0	0	(615)	0
Τόκοι εισπραχθέντες	2	5	1	4
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(4.959)**	**(5.121)**	**(2.778)**	**(5.845)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Έισροές/(εκροές) από μεταβολές ποσοστών σε υφιστάμενες θυγατρικές	0	0	0	0
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	3.259	487	2.672	0
Εξοφλήσεις δανείων	(5.199)	(6.582)	(4.500)	(2.513)
Δάνεια αναληφθέντα από συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(229)	(233)	0	0
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(2)	(13)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(2.171)**	**(6.341)**	**(1.828)**	**(2.513)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)	**549**	**5.596**	**(6.187)**	**3.102**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	14.241	8.612	8.690	5.588
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	64	33	0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**14.854**	**14.241**	**2.503**	**8.690**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Οι εταιρείες του Ομίλου με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής τους καθώς και η μέθοδος ενσωμάτωσής τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1/1/2016 – 31/12/2016 παρατίθενται αναλυτικά στην σημείωση 9 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.
2. Οι Καταστάσεις των Ταμειακών Ροών ατομικές και ενοποιημένες έχουν συνταχθεί με την έμμεση μέθοδο.
3. Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση έχουν απαλειφθεί από τις παραπάνω Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.
4. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν προβεί σε υπολογισμό του Claw-back και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2016 με το ποσό των €85,4εκ. περίπου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.07.2013) και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.
5. Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας ενσωματώνονται με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης και ποσοστό ενσωμάτωσης 70,38% στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που συντάσσει η εταιρεία MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ η οποία εδρεύει στην Ελλάδα.
6. Για τις επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές ή αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που έχουν ή ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και του Ομίλου και αφορούν σε απαιτήσεις ασθενών ή κληρονόμων αυτών, μέρος των οποίων καλύπτεται από το ασφάλισμα που καταβάλλεται από τις ασφαλιστικές εταιρείες, με τις οποίες οι ιατροί έχουν συνάψει συμβάσεις, αστικής-επαγγελματικής ευθύνης (Mal Practice), η Εταιρεία έχει σχηματισμένη σωρευτική πρόβλεψη ύψους € 2,1 εκ. και ο Όμιλος αντίστοιχα πρόβλεψη ύψους € 11,00 εκ. περίπου. Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της εταιρείας και του Ομίλου καθώς και αποφάσεις δικαστικών οργάνων πέραν της πρόβλεψης που ήδη έχει σχηματιστεί (Σημείωση 11.32.Α & 11.18 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης).
7. Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου παρατίθενται αναλυτικά στη Σημείωση 9 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης. Η Εταιρεία έχει σχηματισμένη σωρευτική πρόβλεψη ύψους € 68,5 χιλ. για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Το ποσό της αντίστοιχης πρόβλεψης για τον Όμιλο ανέρχεται σε € 570 χιλ. περίπου. (Σημείωση 11.18 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης)
8. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει λοιπές προβλέψεις, κατά την έννοια των παραγράφων 10, 11 και 14 του ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία»
9. Το προσωπικό του Ομίλου την 31/12/2016 ήταν 3.213 άτομα (31/12/2015: 3.173) και το προσωπικό της Εταιρείας 1.278 άτομα (31/12/2015: 1.323), αντίστοιχα.
10. Τα ποσά των εσόδων/εξόδων για την χρήση 1/1/2016-31/12/2016 καθώς τα υπόλοιπα των απαιτήσεων/υποχρεώσεων κατά την 31/12/2016 που έχουν προκύψει από τις συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Ενδοεταιρικές συναλλαγές / Υπόλοιπα και λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Όμιλος	Εταιρεία
Έσοδα	1.350	3.807
Έξοδα	12.217	26.734
Απαιτήσεις	13.359	10.671
Υποχρεώσεις	90.779	60.310
Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	3.881	1.774

11. Επί των ακινήτων του ΥΓΕΙΑ κατά την 31/12/2016 υπάρχουν προσημειώσεις υποθήκης ύψους € 114 εκ. έναντι δανεισμού. Επιπροσθέτως επί των ακινήτων των λοιπών εταιρειών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ κατά την 31/12/2016 υπάρχουν προσημειώσεις υποθήκης ποσού € 70,5 εκ. περίπου έναντι δανεισμού.
12. Τα λοιπά συνολικά έσοδα του Ομίλου για την χρήση 1/1-31/12/2016 ανέρχονται σε ποσό € 205 χιλ. και αφορούν συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων θυγατρικών εταιρειών στο νόμισμα λειτουργίας της μητρικής € 153 χιλ. καθώς και επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών προσωπικού €73 χιλ. και αναβαλλόμενο φόρο επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού € (21) χιλ. Αντίστοιχα, για τη χρήση 1/1-31/12/2015 ανέρχονται σε ποσό € 329 χιλ. και αφορούν συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων θυγατρικών εταιρειών στο νόμισμα λειτουργίας της μητρικής καθώς και επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών προσωπικού και αναβαλλόμενο φόρο επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στο φορολογικό συντελεστή. Για την Εταιρεία τα λοιπά συνολικά έσοδα ανέρχονται σε ποσό € 196 χιλ. και αφορούν την επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών προσωπικού. Αντίστοιχα, για την περίοδο 1/1-31/12/2015 ανέρχονται σε ποσό € 138 χιλ. και αφορούν την επανεκτίμηση της υποχρέωσης παροχών προσωπικού και αναβαλλόμενο φόρο επί των αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) λόγω της μεταβολής στο φορολογικό συντελεστή.
13. Για τη χρήση του 2016 η Εταιρεία λόγω ύπαρξης συσσωρευμένων ζημιών δεν προβαίνει σε διανομή μερίσματος.
14. Στη λήξη της τρέχουσας χρήσης δεν υπάρχουν ίδιες μετοχές της μητρικής εταιρείας, που κατέχονται είτε από την ίδια, είτε από θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις.
15. Τα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή υπολογίστηκαν βάσει του επιμερισμού των κερδών/(ζημιών) μετά από φόρους και δικαιωμάτων μειοψηφίας επί του συνολικού σταθμισμένου αριθμού μετοχών της μητρικής.
16. Το θέμα έμφασης της έκθεσης ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών αναφέρεται στο γεγονός ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία βρίσκονται σε συζητήσεις με τις πιστώτριες τράπεζες με σκοπό την αναδιοργάνωση υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων ποσού € 132,7 εκ. και €90,9 εκ. αντίστοιχα. Παράλληλα, γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας υπερβαίνουν το σύνολο των κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού κατά ποσό € 155,1 εκ. και € 65,5 εκ. αντίστοιχα. Η Διοίκηση του Ομίλου προτίθεται να λάβει δράσεις για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων του. (Σημείωση 12.3 «Ανάλυση Κινδύνου Ρευστότητας» της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης).
17. Δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των Οικονομικών Καταστάσεων γεγονότα, τα οποία να αφορούν είτε τον Όμιλο είτε την Εταιρεία, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ, πλην αυτών που αναφέρονται στην Σημείωση 13 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.
18. Έχουν τηρηθεί οι βασικές λογιστικές πολιτικές της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης της χρήσης 2015.
19. Οι Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2016 του Ομίλου και της Εταιρείας εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 3/4/2017.

Μαρούσι, 3 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ	Ο FINANCIAL CONTROLLER ΟΜΙΛΟΥ	Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΜΙΛΟΥ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΔΤ ΑΚ 737076	ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΤΑΠΑΝΗΣ ΑΔΤ ΑΕ140679	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ ΑΔΤ Ν294701	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΚΑΚΗΣ ΑΔΤ ΑΕ106335	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΣΜΑΣ ΑΔΤ ΑΖ555377 ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 16310 – Α' ΤΑΞΕΩΣ	ΕΛΕΩΝΟΡΑ ΚΕΛΕΠΟΥΡΗ ΑΔΤ Σ028050

Ζ. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και οι εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2016, των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας www.hygeia.gr καθώς και στην ιστοσελίδα του ΓΕΜΗ.